DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 195. SZÁM. *Debrecen, 1937 augusztus 29 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

„Hajduhét" kedvezményes vasuti és belépő-jegyei kaphatók a kiadóhivatalban

Itt az idő a háztulajdon közterheinek enyhitésére

Az állam pénzügyi helyzete örvendetesen javul, az állami bevételek fokozódnak, az adók és illetékek az előirányzottnál jelentősen nagyobb mérvben folynak be. A hivatalos kimutatások szerint csaknem mindenütt, így Debrecenben is sokkal nagyobb az adófizetési készség, emelkednek az adóbevételek. Ez az örvendetes tény reményt ad arra, hogy a kormányzat fokozatosan teljesítheti a felmerülő kívánságokat. Ilyen kívánság a közalkalmazottak helyzetének javítása, fizetésének a drágulás mérvének megfelelő javítása, melyek jogosságát már kifejtettük, de ilyen kívánság a *háztulajdon terheinek csökkentése is.*

Kétségtelen, hogy minden irányból merül fel kérés, sürgetés a kormányzat felé, azonban az is bizonyos, hogy igen súlyos indokoltsága van a háztulajdonosok ama kívánságának, hogy az őket sujtó közterheken az állam pénzügyi helyzetének javulásával könnyítsenek.

Ennek jogosságát már elismerte *a Darányi kormány, amikor hosszú évek után először tett kezdeményező lépést* és az úgynevezett külön pótlékot mérsékelte, szociális szempontból pedig nagyjelentőségű az a kedvezmény, amit az egyszobás konyhás kisházaknál nyujtott. Kezdetnek ez is jó, ám az is bizonyos, hogy az egész kérdés ezzel még korántsincs megoldva. *A megértést és jóindulatot a háztulajdonos társadalom elismeri és éppen ezért a megértést látva, bizik abban, hogy a kormányzat részéről az első lépést nyomon követi a lehetőséghez képest az olyan megoldás, mely lényegesebb könnyitést jelent.*

Százszor elismételt igazság, hogy *a háztulajdon van a legsúlyosabban megadóztatva.* Számtalanszor kimutatták, hogy *a háztulajdonos jövedelmének hatvan százalékát a közterhek emésztik fel.* Az 1931-i válság után hozta be az akkori kormány a rendkívüli pótlékot, azzal a vigasznyújtással, hogy *ez csak átmeneti.* Bizony az átmenet már hat éven át tart és legellentállóbb réteg roskadozik a terhek súlya alatt.

Mikor az állam pénzügyi helyzete megengedi az adóterhek csökkentését, akkor elsősorban *a háztulajdon terheinek csökkentése kell, hogy elsővonalban szóba kerüljön. Ez nemcsak egy szükebb társadalmi réteg helyzetének javítását jelentené, hanem kiterjedne gazdára, iparosra, kereskedőre, tisztviselőre, munkásra, hiszen minden foglalkozási ágban található szinte egyforma arányban háztulajdonos. Tehát egy enyhítés általános hatásáról lehet beszélni.*

Itt volna aztán alkalom a szociális szempontok érvényesítésére. A nagy bérházak adókulcsa most, az érvényben levő régitörvény alapján alacsonyabb, mint a közép és a családi házak után. Ezt a rendszert most az újabb idők követelményeinek megfelelően meg kellene fordítani és *éppen a kisebb házak után alacsonyabb kulcsot megállapitani.* Elvégre az a nagytőkés, ki vagyonát bérházakba fekteti jobban birja a terheket, mint a kis ember, ki egész élet munkájának eredményét fekteti bele egy családi házba. Hisz éppen Debrecenben láthatjuk a példáit annak, hogy szorgalmas iparos emberek egy kis ház megszerzésére törekszenek. A régi jó *békeévekben nyugdij volt például a debreceni iparosnak a kis ház,* esetleg kert, melynek jövedelméből késő öregségére megélhetésének biztosítását találta meg. *Hol vagyunk most ettől?* Annak a kisiparosnak kis háza alig hoz valamit, sőt ha adósság, vagy adóhátralék terheli éppen semmit, nemhogy megélhetését biztosítaná, arra az időre, mikor a munkából kiöregedik. Szociális követelmény tehát, hogy a háztulajdon terheit állitsák vissza legalább is a régi arányokra, mikor valamit mégis nyujtott tulajdonosának a ház.

De a *lakók szempontjából* sem közömbös a kérdés helyes megoldása. A drágulási *folyamat nem áll meg a házak kapujánál.* Itt is ott is hallani a lakbérek emelkedéséről. Miért van ez? Mert a háztulajdonos is igyekszik a drágulást áthárítani. *A háztulajdont érintő közterhek csökkentése ezt a folyamatot megállítaná legalább is a vidéken, merthisz a házak jövedelmezősége helyrebillene anélkül, hogy a házbéreket emelni kényszerülne* az a vidéki háztulajdonos, kinek házában lakó van.

A Darányi kormány a szociális szempontok figyelembevételével gondolt ismeretes rendeletével az egyszobás konyhás házak tulajdonosaira. Ezt a szociális gondolatot milyen szépen lehetne kifejleszteni, ha bizonyos skálákat állapitanának meg és *fokozatosan* eltörölnék a háztulajdont sujtó rendkívüli terheket. Csak egy példát: Az ezer-ezerkétszáz pengő évi haszonmértékig terjedőleg, tehát a kisebb házaknál (a háztulajdonos által lakott rész haszonértékét is beszámítva) törölnék már most a rendkívüli adót. Kb. tizmillió pengő kiesés állna elő az állami bevételekben, *viszont vidéken tizezer és tizezer kisember szabadulna meg egy súlyos tehertől s képes lenne arra, hogy háza tatarozásával stb. munkát nyujtson. Az állam pénzügyi helyzetének további javulásával lehetne aztán tovább menni* a nagyobb házak utáni adóterhek csökkentésével.

Ne felejtsük el: *a szociális szempontok érvényesítése az általános gazdasági érdekeket tekintve is, döntő jelentőségű.* A kisember nem hordja pénzét külföldre, nem csinál lukszus kiadásokat, melyek ellenértéke ritkán adódik hazai termelésből. A *kisember itthon költ, itthon ad munkát honfitársainak, itthon fogyaszt. Minden téren tehát a kisember megerősítésére kell törekedni, ez a szociális követelmény.* Örömmel látjuk, hogy Darányi Kálmán minden vonalon ezekhez a szociális követelményekhez füzi cselekedeteit. A közvélemény ezt elismeri és *várja a — folytatást.*

Leirhatatlan rémület Sanghaiban a déli pályaudvar bombázása miatt

Alacsonyan szálló japán repülők bombákat vetettek a pályaudvarra, hol 600 menekülő kinai várakozott

A mongolok is megtámadták a japánokat

Sanghai, aug. 28. A japánok szombaton teljes erővel bombázták a sanghaii pályaudvart és Nantaut. A bombázás **leirhatatlan rémülettel töltötte el a lakosságot.**

A Havas-iroda külön tudósitója rögtön a bombázás után a pályaudvarra ment. **A perronokon igen sok kinai halottat látott, de valamennyien polgári ruhában voltak, egyikük sem volt katona.**

A japán haditengerészet képviselője a sajtó munkásai előtt kijelentette, hogy a szárazföldi japán hadsereg repülői ma kezdték meg az együttmüködést a haditengerészet gépeivel és azok bombázták a Déli pályaudvart, melyet a bombázás és a tüz elpusztitott. Ezt a bombázást az okolja meg, hogy Nantauban sok kinai ezredet vontak össze. A mai hadmüveletek kizárólag katonai célpontok ellen irányultak, de Nantau átalakitása katonai támponttá arra kényszeritette a japánokat, hogy az egész negyedet bombázzák. A polgári lakosságot figyelmeztetni fogják.

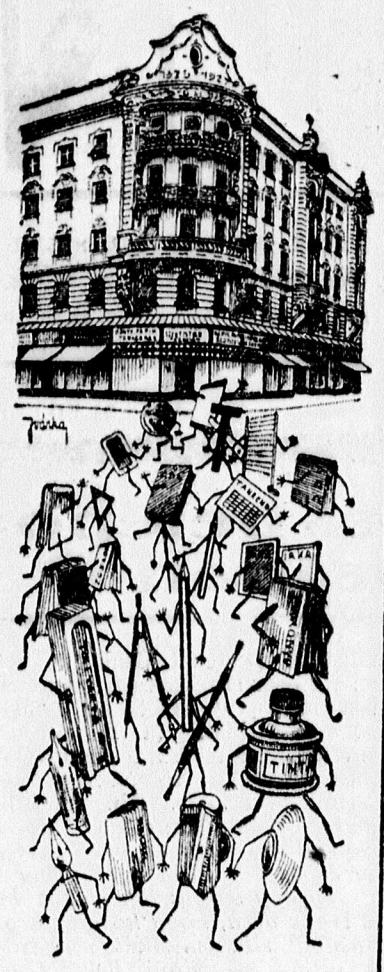
Kinai részről hangoztatják, hogy a Déli pályaudvar nem katonai épület, hanem kizárólag a polgári lakosság kiürítésére szolgál. Az a japán igéret, hogy figyelmeztetik a lakosságot, **semmit sem ér, minthogy a japánok megsemmisitették az eltávozás minden lehetőségét. Amikor a japán repülők** — akik igen alacsonyan repülhettek, mert a kinaiaknak nincsenenek légelháritó ütegeik — **7 bombát dobtak le a pályaudvarra, 600 menekült várakozott az elutazásra szolgáló vonatra. A vonat azonban nem érkezhetett meg, mert a japán bombák már felrobbantották a vasuti hidat is.**

Japán előnyomulás

Tokió, aug. 28. Pekingi japán forrásból származó értesülés szerint a Peking—Nantau vasutvonal mentén előrenyomuló japánok szombaton délelőtt megszálták a Liguri folyó balpartját és a jobb partra szoritották vissza a kinaiakat.

700 halott a kinai negyedben

Sanghai, aug. 28. A Sanghait külfölddel összekötő kábel tegnap délutántól megszakadt. A japánok tegnap támadást intéztek Nandao kinai városnegyed ellen. A támadásnak **700 halálos áldozata van.**



Tanszereit, füzeteit, irószereit a

Szent István Társulat

könyv- és papirkereskedésében

szerezze be

Szent Anna és Batthyányi u. sarok.

NEMZETI ÁRUHITEL-IRODA TAGJA.

A lakosságot ez a tény olyan rémülettel töltötte el, hogy mindenki igyekszik elmenekülni s a városrész majdnem teljesen kihalt.

Tokió, augusztus 28. A Domei Iroda jelenti Sangteiből: A mongol csapatok Csahar tartományban heves harcot vívtak a kínaiakkal. *Kalgan közelében nagy összetűzés volt, amelyben a kínaiak 1500 halottat és 4000 sebesültet vesztettek. A mongolok vesztesége mindössze 300 ember. Tevang herceg, valamint Li mongol táb*ornok kijelentette, *hogy a mongolok 700 éves tétlenség után most már felismerték céljukat, megpedig azt, hogy a japánokkal együttműködve megteremtik a nagy mongol birodalmat. Dzsingiszkán megkezdett művét folytatják.*

Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti és a mérges bélgázak fejlődését csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

INTÉZETI

Fehérnemü Takaró Matrác

MEGBIZHATÓAN

Kardos László cégnél

Anglia teljes elégtételt és nagyösszegü kártérítést követel Japántól

Éleshangú jegyzék az angol nagykövet elleni támadás miatt

Tokió, augusztus 28. Az angol ügyvivő szombaton adta át a japán kormánynak az angol tiltakozást a Knatchbull-Hugessen nagykövet elleni támadás miatt. A jegyzéket *Eden* külügyminiszter szövegezte, *Chamberlain* miniszterelnök is jóváhagyta és tartalmát közölték a királlyal is.

A jegyzéket még nem hozták nyilvánosságra, de úgy tudják, hogy igen éleshangú. Az angol kormány bejelenti, hogy mindaddig megszakítja a diplomáciai viszonyt a japán kormánnyal, míg teljes elégtételt nem kap. Japán és Kína közt ninesen formális hadiállapot és a gépkocsi elleni támadás a nemzetközi jog megszegését jelenti. Elégtétel gyanánt Anglia a többi közt, hír szerint, nagyösszegű kártérítést követel.

Washington is újabb jegyzéket intézett a kínai és japán kormányhoz, figyelmeztetve, hogy felelőssé teszi őket minden támadásért, mely polgárainak vagyonát vagy személyét esetleg éri.

London, augusztus 28. Angol diplomáciai körökben kijelentik, hogy a Tokiónak szóló jegyzék szövegét csak vasárnap, vagy hétfőn hozzák nyilvánosságra. Angol politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a jegyzék erélyes hangú lesz s határozottan túllépi az egyszerű tiltakozás jellegét.

Bornemisza miniszter a kereskedelem jogairól és korlátairól beszélt a szolnoki kereskedőparlamentben

Nagybákay Sesztina Jenő nagyszabású megnyitó beszéde

A vidéki kereskedelmi testületek hatodik országos értekezletére több, mint 350 kereskedő és delegátus érkezett Szolnokra Budapestről és 65 városból.

A vármegyeház nagytermét zsufolásig megtöltötte a kongresszus közönsége s a tanácskozáson megjelent Bornemissza miniszter, Kacsóh miniszteri tanácsos kíséretében. A pénzügyminisztert dr. Osváth miniszteri tanácsos képviselte s ott volt Borbély György főispán, dr. Lévay Gyula polgármester és Szolnok társadalmának vezetői.

Dr. Österreicher István, a szolnoki kereskedelmi testület elnöke üdvözlő szavai után *Nagybákay Sesztina* Jenő nagyszabású beszéddel nyitotta meg a tanácskozást.

— A magyar kereskedőnek — mondotta — nincs hőbb vágya, minthogy azt a hitvallást, amelyet maga a kormányzó úr hirdetett meggyőző erővel Szolnokon, a maga tehetségével megvalósítsa, *egyéni kezdeményező erővel piacot biztosítson a magyar föld kitűnő terméseinek s előmozdítsa azt a tőkeképződést, amely nemcsak az egyént, hanem az egész országot is hivatva van gazdagabbá tenni. A magyar kereskedelem nem kívánja csorbítani egy szikrányival se* a mezőgazdasági iparnak jogos érdekeit, de míg a kereskedelmet nem helyezik vissza régi jogaiba, hogy működését felesleges gátak nélkül kifejthesse, sem mezőgazdaságnak, sem iparnak, sem hivatalnoknak dolga nem mehet jól ebben az országban. Mi azt kérjük a hatóságoktól s a közvéleménytől, hogy kövessék a kormányzó úr által megjelölt irányt. Végre tisztába kell lenni nemzetünknek a kereskedelem igazi jelentőségével.

Bornemisza Géza miniszter azzal kezdte beszédét, hogy a kormány teljes mértékben méltányolja a kereskedelem közhasznú tevékenységét. A termények megfelelő áron való exportálásának érdeme a kereskedelemé, amely fáradhatatlanul újabb és újabb piacok után kutat.

— Szó sem lehet tehát arról — mondotta a miniszter —, hogy *a kormányzat kereskedelemellenes politikát kövessen.* Horthy kormányzó éppen Szolnokon emelte ki a vállalkozási szellem és az egyéni kezdeményezés jelentőségét. Kétségtelen azonban, hogy a mai világpolitikai helyzet nem kedves a kereskedelem legnagyobb kívánságának, *a szabadságnak.* Ez hozza magával azokat a korlátozásokat, melyek a kereskedelmet nyugtalanítják. Ugyanezen okokra kell visszavezetni a szövetkezetek fokozottabb tevékenységét. En nem látok a szövetkezetek és a más alapon szervezett kereskedelem között valódi érdekellentétet, mert a szövetkezetek tevékenysége elsősorban altruisztikus jellegű és célja voltaképpen nem a haszonszerzés, hanem a kisemberek érdekeinek az előmozdítása. Hogy a kereskedelemmel való érdekösszeütközés elkerültessék, a munkaterületek megfelelő elhatárolására van szükség.

A miniszter ezután bejelentette, hogy az értelmiségnek a kereskedői pályára való nevelését elő akarja mozdítani. Sajnálatosnak tartja, hogy a magyar kereskedelem szabad érdekképviseletei el vannak aprózva s egy kérdésben néha annyi állásfoglalás kerül a miniszterium elé, ahány érdekképviselet van.

A miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után *Magyar Bertalan* szólalt fel.

Szolnok, aug. 28. *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter délben egynegyed 1 órakor a teljes ülés végén távozott el a kereskedők országos értekezletéről.

A délutáni ülésen vitéz *Marczy Gábor* felsőházi tag, az OMKE alelnöke »a magyar értelmiségnek a kereskedelmi pályán való elhelyezése«-ről, *Engel István* (Miskolc) az úgynevezett egykézrendszerről, *Balkányi Kálmán* a szövetkezet és kereskedelem viszonyáról, *Radó Rezső* az Alföld hasznosításáról, *Kertész Béla* a közterhekről, végül *Polatsik Jenő* a közös árubeszerzésről tartott előadást. Este Szolnok város a 400 főnyi képviselőt vacsorán látta vendégül.

ISKOLACIKKEK



PAPIRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZEREK
OLCSÓN
BESZERESZHETŐK
VÁMOSI
PAPIRÜZLETÉBEN
SZINHÁZ ÁTJÁRÓ

Mussolini szeptember végén látogatja meg Hitlert s utána Magyarországra jön

Francia lapjelentések szerint *Mussolini* szeptember 24-én Németországba utazik. Az olasz miniszterelnök először Berchtesgadenbe megy Hitler meglátogatására, majd Würtembergbe utazik, ahol végignézi a német őszi hadgyakorlatokat.

Az *Oeuvre* értesülése szerint Mussolini németországi látogatása után közvetlenül Budapestre utazik.

Horthy kormányzó és felesége Ischlben

Horthy Miklós kormányzó és felesége ausztriai útjának az első napon igen szép idő kedvezett. Reggel nyolc órakor hagyta el a kormányzó nejével és kíséretével a bécsi magyar követség bankgassei palotáját. Sant-Pöltenen, továbbá az Annabergen és Josefbergen vezető nagy hágókon át jutott délelőtt 11 órakor az 1100 méter magasban levő Mária-Zellbe, a népszerű búcsújáróhelyre. Az itt időző magyar nyaralók és helybeliek sétái során felismerték Magyarország kormányzóját és hangosan éljenezték. A Hotel Baufenstein terraszán ebédeltek igazi osztrák ebédet. Egy órahosszat tartó ebéd után a magyar államfő ismét autóba ült s Ausztria egyik legszebb hegyiútján, a Lunzon át, továbbá Rieflaun keresztül leereszkedtek Ischlbe, ahova körülbelül félhét órakor érkeztek meg.

A kormányzóék a Kurhotel Elisabethben szállottak meg, ahol a szálló tulajdonosa és felesége ünnepélyesen fogadta őket s óriási virágcsokrokat nyújtottak át a kormányzónénak, majd a szálló feldíszített lépcsőjén felvezették a kormányzói párt az elsőemeleti fejedelmi lakosztályba, ahova annakidején állandóan megszállt Ferenc József, aki a nyarat mindig Ischlben töltötte. Alighogy a kormányzói pár elfoglalta a lakosztályokat, gyönyörű virágcsokor érkezett, a közeli St. Gilgenben

Vígszinház

(A repülés hőseinek izgalmas filmje:

Fények az éjszakában

Annabella — Jean Murat

a főszereplők.

Előadások ma 3, 5, 7, 9 órakor, **holnap utoljára 5, 7, 9 órakor.**

nyaraló *Schuschnigg* kancellár küldte névjegyével együtt a kormányzónénak.

Horthy kormányzó és neje a jövő hét közepéig marad Ischlben. Vasárnap kirándulást tesznek Salzburgban, ahol a Jedermann előadását tekintik meg több más ünnepi játékkal együtt.

Gyilkos gépfegyvertüzben összeomlott a köztársaságiak támadása

Saragossa, augusztus 28. Az aragoniai fronton a kormánycsapatok ma reggel több mint 30 ezer emberrel, harcikocsikkal és repülőgépekkel támadást indítottak. A nemzetiek a támadókat egész közel engedték lövészárkaikhoz s ezután gépfegyvertüzeléssel visszavonulásra kényszerítették őket. A nemzetiek lövészárkai előtt a támadó csapatok katonáinak százai lelték halálukat.

Santander, augusztus 28. A nemzeti csapatok ma Asturia irányában folytatták előnyomulásukat, anélkül, hogy komoly ellentállásra találtak volna. Az előőrsök ma délben 49 km-nyire vannak Santandertől nyugatra és ezzel már majdnem elérték az asturiai tartomány határát. A Santander tartományban operáló csapatok szombaton délelőtt tíz újabb helyiséget szálltak meg.

Bayonne, augusztus 28. A francia kormányhatóságok utasításainak megfelelően a Santanderből és környékéből gőzbárkákon és halászbárkákon érkezett menekültek közül 1400-at szombaton különvonaton elszállítottak Puigcerdaba, a francia-spanyol határon.

Bayonne, aug. 28. A santanderi milicisták partraszállása kínos jelenetek között folyt le. A menekültek ellenszegültek a hatóságok intézkedéseinek és támadáan léptek fel velük szemben. Több rendőrt tettleg bántalmaztak. Igy cselekedett egy anarchista is egy francia rendőrfelügyelővel szemben is. Többeket le kellett tartóztatni. Egy francia filmfelvevőt a rendőrségnek kellett megvédeni.

Megkezdődött a nagykanizsai iparos kongresszus

Nagykanizsa, augusztus 28. Szombat délután az Országos Iparos Kongresszus megkezdődött Nagykanizsán, amelyre *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter autón érkezett a szolnoki kereskedőkongresszusról.

A minisztert nagy éljenzéssel fogadták, majd az üdvözlőbeszédek után *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter mondott hosszabb beszédet, rámutatva azokra az intézkedésekre, amelyek a mult évi kongresszus óta a kisipar javára, illetőleg a kisiparosság érdekében történtek.

A tetszéssel fogadott miniszteri beszéd után a kongresszus rátért a napirend tárgyalására, majd a tanácskozásokat vasárnapra halasztották.

A buza és rozs közepes, a tengeritermés jó

A földmüvelésügyi minisztérium most kiadott vetésjelentése szerint a búzatermés minősége általában jó, mennyisége országos átlagban közepesnek mondható. A rozs mennyisége közepes, minősége gyenge közepesnek mondható. Az árpa várható termésmennyisége általában közepes, a tengeritermés jó.



Az 56-os típusú Orion rádió akár egy luxus-super, díszes kivitelű, nagy skálával, dynamikus hangszóróval felszerelt egy gomb-kezelésű készülék 3 hullámsávra. Hangereje és hangszínezete e kategóriában felülmúlhatatlan. Ugyanez a típus univerzális kivitelben (egyen- és váltóáramra) is kapható, Orion 56/u jelzéssel.

Az ORION 56 készpénzára — P 198.-
Az ORION 56/u készpénzára — P 217.-

A 66-os típusú Orion rádió 7 hangolt-körös super, melyel az öt világrész minden jelentősebb állomását könnyen, nagy hangerővel vehetjük. Kényelem és egyszerűség jellemzi e készülék kezelését. 3 hullámsávon működik. Hangját a zenebarátok hamar meg fogják kedvelni, mert minden árnyalatban élő és természethű

Az ORION 66 készpénzára — P 361.-

A 88-as típusú Orion rádió 7 hangolt-körös luxus-super, mely kivitelénél és teljesítményénél fogva a rádióknak egy magasabb kategóriájába tartozik. Tulajdonosa kényelmesen válogathat öt világrész műsorában. Az állomásokat a »varázs-szemmel« állítjuk be. Nagy permanens-dynámikus hangszórója óriási hangerő tartalékkal működik s így a hang minden, leheletszerű árnyalatát is teljes épségben, fadingmentesen élvezhetjük.

Az ORION 88 készpénzára — P 485.-

A 99-es típusú Orion rádió nagy teltűnést fog kelteni a rádiózók körében. Ez a készülék ugyanis a fontosabb állomásokat önmaga automatikusan hangoljaa be. Eddig ilyesmi ismeretlen volt! De új fogalom ennél a »hang-mimikrie is. Ez a szó az jelenti, hogy a készülék hangja minden fokozatban a hallgató fülének alkalmazkodik. Aki e rádiót megvásárolja, szinte mesébe illő hatalommal rendelheti otthonába az öt világrész adóállomásainak hangját

AZ ORION 99 készpénzára — P 580.-

A 99/G típusú Orion zeneszekrény azok számára készült, akik még egy luxus rádiónál is többet akarnak. Automatikus állomásbehangoló, »hang-mimikrie »varázs-szeme«, egyszóval minden újítás, amelyel a 99-es Orion rádió rendelkezik, itt is megtalálható. Ezenfelül külön ABC-állomásnév-skála, preciziós elektro-gramofon, hanglemeztároló és más kényelmi berendezések szolgálják a tulajdonosát. Külsejére nézve impozáns műbútordarab. Látni és hallani kell, hogy fogalmunk legyen róla!

Az ORION 99/G készpénzára — P 893.-

A homokkerti gyilkosság egyik gyanusitottja ellen indult ügyben most közlik a megszüntető határozatot

Szabó Gyulát már nem gyanusítják a gyilkosság elkövetésével

Debrecennek az utóbbi időkben egyik legnagyobb szenzációja volt a homokkerti rablógyilkosság, melynek részletei és a nyomozás során felmerült adatai és végül az, hogy nem sikerült elfogni, elítéltetni a tettest, példátlan érdekességet kölcsönöztek.

A Hegedüs-féle gyilkosságra élénken emlékeznek az emberek, ma is beszélnek a rejtélyes ügyről, mely annyi gondot okozott a nyomozóhatóságnak. Annak idején egymásután kerültek a rendőrségre a gyanusítottak és nagy szerepet játszottak a névtelen levelek, besugások. Száznál több embert fogtak gyanuba, de tisztázták is ma[illegible] és maradt tovább a rejtély a homokkerti Hegedüs-ház körül.

A nagy bűnügynek egyik gyanusítottja volt **Szabó** Gyula is, akit a rendőrség kihallgatott részletesen. Tagadta akkor is, hogy bármilyen köze lenne a bestiális gyilkossághoz. A nyomozás nem is produkált ellene bizonyítékot és megszünt ellene az eljárás.

Szabó Gyula elkerült Debrecenből, ahol a súlyos gyanut rávetették és más helyen keresi kenyerét. A lakásának címét nem tudták megszerezni, hiába kutattak utána, nem találják meg sehol. Igy történt, hogy a megszüntető végzést az ügyészség nem tudta kézbesíteni a részére.

Az ügyészség hirdető tábláján a folyosón most olvasható a hivatalos szöveg, amely tudatja, közhirré teszi, hogy a gyilkossággal gyanusított Szabó Gyula ügyében megszüntették jogerősen az eljárást.

Félâru utazás BUDAPESTRE

a »Lakberendezési kiállításra«. Odautazás aug. 30-tól szeptember 20-ig, visszautazás szeptember 2—23-ig. Jegyek kaphatók a Máv. Menetjegyirodában.

Hajduhét

szeptember 5-től 12-ig

HAJDU ÖSSZETARTÁS

Valamikor az álmosdi csata hajnalán, azon a ködbe veszi őszi reggelen talált igazán egymásra a hajdú népség. Meg is volt az eredménye ennek az egymásratalálásnak, mert nyert csatával mindent magukénak vallottak. Fejedelmet erősítettek meg a fejedelmi székben, aki szabadsággal, jogokkal, telekkel, termő földdel hálálta meg a hajdúk egymásratalálásának nagy eredményét...

Azóta is sokszor találkozott már a hajdúság népe, de mindig akkor, amikor baj volt. Csaták viharában, ítélet időkben, vagy más megpróbáltató sorskeserűségekben. Végre itt volna az ideje, hogy a hajdúk a békés munka és az eredményes dolgozás, a tettek mezején is találkozzanak...

Itt van az a sokat ígérő Hajdúhét, melyet éppen a hajdúság vezetői terveltek ki és teremtettek meg. Kibontakozó kedvvel állott ott a megteremtődött gondolat mellett a hat hajdú város és mikor elkövetkezett a tettek ideje, bizony nincs ezt mit titkolni, egyedül maradt a rendezőség. Lassan elkopott a kedv és alábanyatlott a lendület. Hagyták, hogy csinálja egy város úgy, ahogy tudja. Az egy erkölcsi támogatáson kívül, ezt se bő marokkal mérték, az anyagi támogatás is elmaradt...

Hát ez igen, igen komoly baj.

Hajdú városok népe és hajdúság vezetői! Isten előtt valljuk, hogyha Ti most nem állottok sorompóba, ha most nem mutatjátok meg, hogy a békés esztendők sorában is tud a hajdú közös munkát végezni, a Hajdúhét gondolatának jövendője elvész örökre...

Ez a próbálkozás, amit most Böszörmény csinál, már sikerült. Ez olyan erőpróba volt, amit Böszörmény kiállott megrázkódtatás nélkül, mert erős kézzel azt vallotta, hogy amit vállaltunk, azt meg is tartjuk...

Itt nincs hiba, ez az első Hajdúhét siker jegyében zajlik le...

De mi lesz az elkövetkezendő Hajdúhetekkel? Mert ezt a gondolatot feladni nem szabad és nem lehet. Ha feladjuk, akkor egy kapaszkodó pontot, egy remény végvárat rombolunk le mi magunk!...

Ha valaha tudtatok összefogni, összetartani, akkor ma is erőpróbát kell teremteni. Ez a megmozdulás az egyetemes hajdúság megmozdulása. Sikere minden hajdú sikere, bukása, minden hajdú szégyene.

Ez nem hatalmi kérdés, nem egy város érdekkérdése, ez minden hajdúnak szivügye kell, hogy legyen...

Az ősi Hajdúkerület népe egy emberként kell, hogy álljon az egykorú kerületi székhely mögött...

Ezzel az összeállással, egymásra találással áll a hajdú gondolat, a további siker. Reszkírozni nem szabad egy percet se, egy segítő kéz elmaradását se. Mindenkinek az élen a helye, mindenkinek kötelessége van és felelőssége. Minden felett pedig felelőssége van a hajdúság vezetőinek ezen a téren. Nemcsak a jelen előtt, de a jövendő érdekében is.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.



ÓVJA GYERMEKE SZEMÉT

speciális tanulólámpák

METEOR PIAC U. 9.

Ravasz László püspök és Vasady Béla beszédei az ORLE gyülésen

Székesfehérvárról jelentik: Tegnap folytatták az Országos Református Lelkész Egyesület székesfehérvári összejövetelének előadásait. Dr *Vasady Béla* debreceni egyetemi tanár, az ORLE tanulmányi főtitkára számolt be az utóbbi hetekben megtartott két angliai keresztyén világgyűlés eseményeiről. Vasady professzor vázolta a keresztyénség világhelyzetét. Mindkét konferencia megállapította, hogy *a hagyományos társadalmi közösségek megrendültek,* a fenyegető háború veszedelme és a munkanélküliség mindenütt bizonytalanságot kelt.

A keresztyénségnek mindig az egész nép egyházának kell lennie és egyik felekezetnek sem szabad igénybe vennie az állam erejét az önző felekezetiség szolgálatára. Majd kifejtette, hogy úgy a totális állam, mint a totális igénnyel fellépő felekezeti szövetkezés ellenkezik az isteni rendeléssel. *Az egyháznak küzdenie kell a gazdasági kizsákmányolás és irgalmatlanság ellen és támogatnia kell a kiszolgáltatottakat, a gazdasági versenyben elnyomottakat.*

Majd hangsúlyozta az egyház szerepét a nemzetközi jogrend fenntartásában, végül elmondta, hogy a világkonferencia optimista csoportjai szerint a háború kiküszöbölhető, míg a másik oldal szerint, az emberi bűn következménye lévén, mindig volt és mindig lesz.

Olyanok is voltak, akik kijelentették, hogy bizonyos esetekben a háború némely állam jogos önvédelme. *A világkonferenciák kívánták, hogy a jövő háborújában az ellenségért is dolgozni és imádkozni kell.*

Dr *Vasady Béla* előadása után dr *Viktor János* és dr *Kiss Lajos* tartott előadást. Holnap lesz a kongresszus, majd délután a színházban előadások lesznek. Ebből az alkalomból Székesfehérvárra utazik *Lázár Andor* igazságügyminiszter, *Hóman-Bálint* kultusz miniszter.

„Mi István királyról úgy gondolkozunk, mint református magyarok!" — Raffay püspök az evangélikus és református egyház együttműködéséről.

Délután 4 órakor tartotta évi közgyűlését az ORLE a székesfehérvári templomban. **Őry Szabó** Dezső esperes lelkész imája után **Ravasz** László dr püspök mondott elnöki megnyitót. — Az emberiség jelentékeny része — mondotta — pogány gondolatok és dekorációk után kapkod, nem gondolva meg, hogy ezzel népének legszentebb javait tékozolja el. Közbül áll a keresztyénség, fájdalom nem a békesség kötelékei által egybeszerkesztve. Az egyházak inkább a világi impériumra helyezik a fősúlyt, politikai kapcsolatokat keresnek, az elveszett hatalmat így próbálják maguk számára visszaszerezni. **Mi István királyól úgy gondolkozunk, mint református magyarok** és két tévedésre nem vagyunk hajlandók: magyarságunk révén más kovász hitünkben elegyedni nem engedünk, viszont **a magyar nemzeti lelkek ezeréves egységéből sem magunkat, sem másokat nem engedhetünk kiszakítani.** Azután a reverzális kérdéséről beszélt, majd megemlékezett a legutóbbi keresztyéni világgyűlések tapasztalatairól és így folytatta:

— A keresztyénség a maga egészében fenyegetve van. Krisztus anyaszentegyházát nem fogja megmenteni sem a szabadgondolkozás, sem a népek ligája, mert ezeknek nem szívügyük. Krisztus anyaszentegyházát **csak saját híveink hite és benső közössége fogja megteremteni.** A keresztyénségnek s az egyháznak Isten kegyelme még adott egy bizonyos kegyelmi időt, hogy mennyit, nem tudjuk, de az idő rövid és drága a perc.

A nagy hatással fogadott beszéd után **Hetessy** Kálmán terjesztette elő az elnöki megnyitóhoz fűződő indítványokat, majd üdvözlések következtek.

Raffay Sándor evangélikus püspök beszédében hangsúlyozta, hogy szeretné, ha a magyar evangélikus és református egyház **minden egyházpolitikai megmozdulását, célkitűzését, munkáját együtt tenné meg.**

Vitéz **Bessenyey** Lajos dr mondott ezután beszédet.

Az **ORLE jövő évi közgyűlését Debrecenben, vagy Budapesten tartják meg.** Ugyanekkor **református nagygyűlést rendeznek a külföldről magyarországra érkezett reformátusok számára.**

Hétfőn már féláron lehet Budapestre utazni az Őszi Vásár igazolványaival

Az utazási és menetjegyirodák, a kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek, a szövetkezetek, a községi elöljáróságok és az Őszi Vásár tb. képviseletei már országszerte árusítják a szeptember 2-án kezdődő Őszi Vásár és az azzal kapcsolatos Országos Kézművesipari Kiállítás utazási igazolványait, amelyeknek tulajdonosai tudvalévően féláron utazhatnak Budapestre.

Ilyen utazási igazolványt bárki szerezhet magának, még pedig azok, akik Budapesttől legfeljebb 110 km. körzetben laknak, P 1.50, akik ennél távolabb laknak P 2.20 árért. Az utazási igazolvány felmutatójának a menetjegyiroda, vagy a vasuti pénztár Budapestre szóló egészjegyet szolgáltat ki, a személy- és gyorsvonatok bármely kocsiosztályára. A jegyet az utazási igazolvánnyal együtt meg kell őrizni, mert azzal ingyen lehet visszautazni a kiinduló állomásra. Teljesen hasonló a helyzet a MÁV vonalain ki-

Szülők figyelmébe!

Az iskolai év kezdetén:

Gyermekeinek összes őszi és téli szükségletét

gond nélkül beszerezheti!

Ha a „TAKARÉKOSSÁG" vásárlási igazolványát megszerzi!

110 üzletben nyujt vásárlási lehetőséget!

1 helyen jelent kényelmes részletfizetési kötelezettséget!

A havonta megujuló továbbvásárolhatás jogával!

Szerezze meg a „Takarékosság" vásárlási igazolványát a „Takarékosság" irodájától, Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. **Megszerzése díjtalan! Nem kötelez semmire! Csak jogot ad arra, hogy 110 üzletben készpénzáron vásárlásokat eszközölhessen vele!**

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és „KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Használt tankönyvek félárban
Iskolaszerek nagy választékban kaphatók
Bőhm István
Kossuth u. 2. (Városháza)

tül, valamennyi magánvasuton és a hajókon is, sőt jelentős kedvezményeket élveznek az utazási igazolványok tulajdonosai a MAVAUT autóbuszain is. Az összes tudnivalókat teljes részletességgel tartalmazza az utazási igazolványok szövege. Természetesen az utazási giazolvány tulajdonosa egy izben külön belépőjegy váltása nélkül léphet a vásár és kiállítás területére.

Vasárnap éjfélkor lépnek életbe az utazási kedvezmények az egész vonalon, tehét hétfő, augusztus 30-ának 0 órájától kezdve már féláron lehet Budapestre utazni. Az utazási kedvezmény Budapestre szeptember 20-ig érvényes, úgy, hogy oda legkésőbb déli 12 óráig kell megérkezni. Visszafelé szeptember 2-án déli 12 órától, szeptember 23-án éjfélig érvényes a féláru utazási kedvezmény. Maga az Őszi Vásár és az azzal kapcsolatos kézművesipari kiállítás, a magyar kézművesiparnak ez a grandiózus parádéja szeptember 2-től 20-ig tart.

Két hétig holtan feküdt szobájában egy öngyilkos asszony

Tegnap délután fedezték fel a drámát

Budapest, augusztus 28. Borzalmas öngyilkosságot fedeztek fel szombaton délután Budapesten egy Podmaniczky uccai házban. *Holtan találták bezárt lakásában Tyroler Károlyné 39 éves úriasszonyt. Megállapították, hogy ismeretlen méreggel mérgezte meg magát és hogy a teljesen megfeketedett, oszlásnak indult holttest már két hete fekszik a diványon.*

Az öngyilkos asszony vagyonos volt, egy évvel ezelőtt vált el férjétől, aki műszaki kereskedő. Amikor Tyrolerné a lakást kibérelte, elmondotta a házbelieknek, hogy újból férjhez megy egy ismert lipótvárosi fűszerkereskedőhöz, akinek üzletébe minden vagyonát befektette. Egy napon azután azt ujságolta, hogy *csalódott szerelmében, a házasságból nem lesz semmi*, de a fűszerkereskedő nem tudja visszaadni a pénzt, amit a vállalatba adott.

Augusztus 15-én Tyrolerné azt mondta, hogy Szolnokra utazik. Azóta nem érkezett hír róla. Ezt gyanúsnak találták és tegnap felfeszítették lakását, miután távíratilag azt az értesítést kapták Szolnokról, hogy ott nem is járt Tyrolerné. *Igy találtak rá két hét után a halott asszonyra. Arra következtetnek, hogy elkeseredésében követte el tettét, de ennek pontos okát a boncolás és a búcsúlevelek felbontása után lehet csak megállapitani.*

Közel félezer bünügyben indult nyomozás egy hónap alatt

A rengeteg ügy nem áll arányban a detektivek létszámával.

A nyári hónapok általában nyugalmi időt, pangást jelentenek minden téren. Csodálatos módon még a bűnügyekben is. Ez nem azt jelenti, hogy a betörők, csalók és kasszafúrók ezekben a melyen üdülve szüneteltetik működésüket, hanem inkább erőteljesen rámutat arra a megdöbbentő tényre, hogy a bűnügyek kilencven százalékában a nyomor hajtja a bűn karjai közé az embereket. Nyári hónapokban olcsóbb az élet, valamivel türhetőbbek a kereseti viszonyok s mindjárt leolvadnak a bünözések is.

Mégis ezekben a nyári hónapokban is közel félezer bünecselekményben indult meg az eljárás a debreceni rendőrségen. — Természetesen ezeknek az ügyeknek jelentékeny része olyan, — mely a nyilvánosság számára jelentéktelen esetként könyvelhető el. Pap Péterné, Karacs uccai lakos feljelentést tesz, mert kapuja zárjából ismeretlen tettes *ellopta a kapukulcsot, a kár 50 fillér.* — Tóth Gusztávné, Tusnád uccai lakos panaszt tett, mert az éjszaka leple alatt trágár kifejezéseket firkáltak háza falára. És így tovább. Kis ügyek tömege a nagyok mellett, de valamennyit fel kell venni, akta lesz belőle s a detektiveknek helyszinre kell menni, panaszost meghallgatni, tanúkat kikérdezni... egyszóval dolgozni kell, néha ezekben a kis ügyekben többet, mint nagyobb bűnügyekben.

Ha a bűnügyi statisztika adatait megfigyeljük, azt látjuk, hogy Debrecenben 40—50 ügy kinyomozása hárul havonként egy detektivre, a megkeresésekkel együtt. Óriási anyag ez, mely szinte emberfeletti munkát kiván. — Debrecenben összesen huszonhat detektiv van s ezek közül csaknem tizet lefoglal a közigazgatás, panaszok felvétele és egyéb adminisztrációs dolog. 16—20 detektivre hárul a feladat, lebonyolítani a százhúszezer lakosú városban felgyülemlett aktatömeget Nem egészen húsz ember végzi ezt az óriási munkát, ami bizony keservesen csekély létszám.

A bünügyi statisztikához viszonyitva sehol az ország területén máshol nem kell ekkora munkát végezniök a nyomozóknak, mint Debrecenben. Illetékes köröknek fel kellene figyelniök ezekre a viszonyokra s az arányoknak megfelelően kiegésziteni, illetve felemelni a debreceni detektivtestület létszámát.

Vagy pedig a detektiveket mentesíteni kell a közigazgatási munkáktól, hogy teljes létszámban a bűnügyekben dolgozhassanak, mert ezt kivánja Debrecen közbiztonsága.

Még mindig nincs teljes megegyezés a sztrájk-fronton

Csak a festők és az ácsok állnak munkába hétfőn

A tegnapi nap nem hozott teljes megoldást a sztrájkfronton, de jelentékeny mértékben előre vitte mégis a megegyezés ügyét.

Az építőipari sztrájk tárgyalásai során az ácsszakosztály egyhangúlag elfogadta a munkások álláspontját, minek következtében hétfőn reggel a festőkkel egyidejűleg munkába állnak a kőművesek bérmozgalmának még nincs kialakult képe. A képesített kőművesek hajlandónak mutatkoztak elfogadni a munkásság követelését, mivel azonban a kőműves munkásság 60 százaléka építészeknél és építőmesterknél dolgozik s ez a réteg még nem fogadta el teljes egészében a munkások feltételeit, az építőiparosoknál a bérmozgalom tovább folyik.

Az István malom munkásai bérkonfliktusában Zöld József polgármesterhelyettes meghivására a budapesti vezérigazkatóság Szász igazgatóját Debrecenbe küldte, aki a polgármesterhelyettes és Orosz Árpád iparügyi biztos jelenlétében megkezdte a tárgyalást a munkássággal.

A munkásságnak feltételként azt szabta, hogy miután Békéscsabáról sikerült molnárokat és Józsáról pedig segédmunkásokat beszerezni, így csak azokat a bérharcban álló munkásokat hajlandó visszavenni, akiknek a munkahelye még nincs betöltve.

A munkásság rögtönzött értekezletre ült össze, ahol megvitatták az igazgatóság ajánlatát, ahol több felszólalás után úgy döntött, hogy az igazgatóság ajánlatát visszautasitja és csak abban az esetben hajlandó trgyalásba bocsájtkozni, ha valamennyi munkás munkahelyét visszakapja és az igazgatóság a visszavett munkásokat viszszaveszi felemelt munkabérek mellett.

A munkásság egyébként a polgármester-helyettes közérdekü, de sikertelen egyeztető után az iparügyi miniszterhez fordult és kéri a minszterium részéről a 8 órás munkaidőt biztosító törvényes rendelkezés és a malomipari legkisebb munkabérek rendeleti úton való életbeléptetését.

Oszi ruha és kalap szükségleteinek bevásárlásánál ne kerülje el
Séllyei Nővérek
divatszalonját, ahol munkában jót, finomat, izléseset és áraknál megiepő olcsóságot talál
Piac u. 61

Szeptember közepén kezdi meg munkajait az Ideal mandolin zenekar

Az elmúlt évben többizben volt alkalmunk hallgatni az Ideál mandolinzenekar játékát, melyet *Pethő Gyula* karnagy szervezett és tanított be. Pethő Gyula egy új területet ölelt fel akkor, amikor a kevésbé elterjedt, de igen könnyen elsajátítható pengetős hangszereken való tanitást bevezette. Önzetlen, fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve tanította azokat, akik anyagi és más akadályok miatt nem juthattak zenei ismerethez. Különösen szép eredményt ért el a 10—12 éves gyerekekkel, kik párhónapi tanulás után már zenekarban tudtak játszani. Egyévi tanulás után pedig a vizsgahangversenyen bámulatba ejtette a hallgatóságot. Ezt az igen szép kultúrális munkát most folytatja Pethő Gyula és szívesen fogad minden jelentkezőt, kinek kedve van mandolin, pendolin, banjo, xylophon (fuvola) hangszereken megtanulni igen rövid idő alatt. Érdeklődők forduljanak hozzá Barna ucca 9. szám alatt.

DOJÁRÁS

Hazánkban is volt a délutáni órákban sokfelé záporeső és zivatar. Legtöbb csapadékot eddig Dobogókő és Békéscsaba jelentett, 7 mm-t. A hőmérséklet a Dunántúl nyugati felében 24 fokig, egyebütt 26—28 fokig emelkedett.

Jóslás: Délkeleti, déli légáramlás, változó felhőzet, helyenként, főleg nyugaton, délnyugaton záporeső, zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik.

x A nagyerdei fürdőben százados tölgyták árnyékában gyógyvizben fürödhet.

Fiu Leányka ISKOLARUHÁT BENYÁTS-tól vegyen!

Bel- és külföldi Női és férfi kerékpárok
jók, olcsón, nagy választékban
SOLTÉSZ-nál Kálvin-tér 2.

Beszélgetés dr Erdőss Károly professzorral, aki most tért haza az edingburgi világkonferenciáról

A yorki érsek elnöklete alatt megalakult az Egyházak Világtanácsa

Dr. Erdős Károly debreceni egyetemi tanár nyilatkozata a világmozgalomról

Magyarok az angliai világkonferencián

Most érkezett haza Angliából dr. *Erdőss* Károly debreceni egyetemi tanár, aki a magyarországi református tusok nevében jelent meg dr. *Vasady* Bélával együtt azon a világkonferencián, melyre a világ minden részéből összegyültek a kiküldöttek. A konferenciát augusztus 3-tól 18-ig tartottak és következményeiben beláthatatlan határozatokat hoztak.

A hit és szervezet világmozgalom tartott ugyanis konferenciát, melyre minden egyháznak meghívót küldtek. Erről a konferenciáról kérdeztük meg dr. *Erdőss* Károly egyetemi tanárt a debreceni egyetem hittudományi karának dékánját.

— Harminc évvel ezelőtt Amerikából indult ki a mozgalom, — mondotta — melynek célja olyan nagy, hogy érdemes érte áldozni, dolgozni munkával és lélekkel.

A célja az, hogy egy táborba gyüjtse, az ellentétek kiküszöbölve, a keresztyén egyházakat.

Az első konferenciát a mozgalom vezetői tíz évvel ezelőtt tartották meg és azon dr. *Lencz* Géza egyetemi tanár képviselte a magyarországi reformátusokat. Ez a konferencia Svájcban volt megtartva és most is ott lett volna Genfben a konferencia, de az oxfordi kongresszus miatt ennek a mozgalomnak a vezetői is Angliába gyültek össze. A tíz évvel ezelőtt tartott konferenciára meghívták a katolikus egyházat is és meghívót kapott a pápa is, de nem ment el a konferenciára, megbizottat sem küldött el, mert az volt a válasz, hogy, ha a keresztyén egyházak egyesülni akarnak, akkor.

térjenek vissza a katolikus egyházba és megvalósul az egységes egyház.

A mostani konferenciára is meghívót kapott a pápa.

A meghivót a pápa elküldötte a belga érseknek azzal, hogy kisérje figyelemmel a világmozgalmat.

A belga katolikus érsek levelet irt a konferencia elnökségének és meleg hangú levélben áldást kívánt, de nem jelent meg a konferencián. Az érsek levelére választ adott a konferencia elnöksége.

ÖTVEN KÜLÖNFÉLE KERESZTYÉN EGYHÁZ KÉPVISELŐJE EGY TÁBORBAN

— Konferencián a világ majdnem minden számottevő népe képviselve volt — folytatta dr. Erdöss Karoly — ott voltak: Ázsiából, Amerikából, Afrikából, Ausztráliából, de legtöbben Európából. Ötven különféle keresztyén egyház képviselői gyültek össze egy táborba, hogy megbeszéliék a mozgalom érdekében szükséges kérdéseket.

Összesen 414 hivatalos képviselő jelent meg Angliában.

A magyarországi reformátusok két képviselőjén kívül megjelent az erdélyi reformátusok részéről *Maksay* Albert, a felvidéki reformátusok részéről *Sörös* Béla. A magyar evangélikusokat dr. *Prőhle Károly* egyetemi tanár képviselte.

A konferencia minden tagjának dolgozni kellett, mert beosztást kaptak különféle osztályokba. Az előadások angol, francia és német nyelven történtek. A németek részéről a mozgalom érdekében igen nagy előkészítő munka folyt és fájdalmasan kellett tapasztalnunk, hogy a bejelentett német csoport nem jött el a konferenciára. Az történt ugyanis, hogy kiadták a német hatóságok az útleveleket, de elutazás előtt *Nismöller* lelkész esete miatt visszavonták és így nem vehettek részt a kijelölt képviselők az angliai konferencián. Csupán egy német ókatolikus és német szabadegyházi képviselő jelent meg sorainkban.

A konferencia iratban fejezte ki szimpátiáját a német egyházak iránt.

— Lehet remény arra, hogy a mozgalom eléri célját? — kérdeztük a profeszortól.

— *Mivel az ellentétek emberek munkái, emberek meg is semmisíthetik azokat.* A reménység megvan, mert az elmult tíz év munkájáról kiadott vaskos könyv bizonyítja, hogy az egyházak egyesítése sikerrel jár. A skót állami egyház és a skót szabad egyház már egyesült, pedig 80 évvel ezelőtt engesztelhetetlen ellenségek voltak. Kanadában a római és az anglikán egyházakon kívül

az összes protestáns egyházak egyesültek, kanadai egyház címen. Délafrikában hasonló egyesülés történt.

A mozgalom erejére jellemző, hogy a misszionárius egyházak püspökei azt kérik, hogy az európai egyházak ne gátolják az új egyházak egyesülését.

— Milyen volt a konferencia hagulata?

— A hangulatra jellemző, hogy a sokszinű és soknyelvű vezető állású férfiak, akik részt vettek a konferencián, együttes istentiszteleteket tartottak.

Az egyik istentiszteletet vezette a görög keleti patriarka, a másikat egy indiai püspök, majd egy amerikai methodista püspök.

Mindegyik a maga szertartása szerint és mégis érezhető volt a lelkiegység. A tárgyalások során megállapították, hogy úgy a hittanilag, mint szervezetileg igen kényes kérdésekről is nyugodtan, a megértés és egymáshoz való közeledés útját keresve, beszéltek az előadók. Ez maga felismerhetetlen jelentőségű. A keresztyének lélekben egy egyháznak a tagjai, csak a kifejezésben van eltérés.

— Az edinburgi konferencia azzal zárult, hogy augusztus 18-án egy kilenc tagból álló bizottság, melynek tagjai nyolc nemzet és nyolc egyház tagjaiból kerültek ki, elkészítette a deklarációt, melyet a yorki érsek olvasott fel. Ebben a deklarációban elismerik a konferencia résztvevői, hogy az egyezők sokkal nagyobb számban vannak, mint a különbözőségek.

A konferencia igen nagy eredménye az, hogy az Oxfordban tartott világkongresszus, melynek lényege a gyakorlati keresztyénség, kimondotta, hogy az edinburgi konferencia vezetőségével közösen fog a jövőben dolgozni. Ezért

Megalakitották a Keresztyén Egyházak Világ Tanácsát, melynek elnöke a yorki érsek lett.

A VOLT KINAI ÉS MAGYAR TEOLÓGUS TALÁLKOZÁSA AZ EDINBURGI KONFERENCIÁN

Dr. *Erdős* Károly egyetemi tanár az edinburgi konferencián olyan barátjára talált, akivel való találkozásra nem is számított. A megnyitó ünnepségen meglátta, hogy

a Távol Keletről érkezett kiküldöttek soraiban van az a kínai diák, akivel együtt tanult annak idején az angol főiskolán.

A két volt teológus nagy örömmel üdvözölte egymást, együtt vacsoráztak. Elmondotta a kínai protestáns lelkész, hogy nagyiramban ban fejlődik Kínában protestantizmus.

Elmondotta a kínai protestáns lelkész azt is, hogy Kína vezető emberei sorában sokan tértek át a protestánsokhoz.

A 450 millió lakójú birodalom diktátora Csang Kai Sek is protestáns és mélyen keresztyénhitű ember, akinek buzgó protestáns felesége a legjobb munkatársa.

A hívek számára jellemző, hogy több püspökséget kellett már szervezni Kínában. A keresztyén hit térhódítását gátolja azonban a kínaiaknál még ma is nagyon elterjedt szokás, hogy a leánygyermeket eladják szülei. A már keresztyén iskolákban nevelt leányok így tömegesen kerülnek pogány kinaiak házához, ahol már elveszetteknek lehet őket tekinteni. Az »eladó leány« kifejezése ott még szószerint értendő és tényleg eladják a leányokat leendő férjeiknek és a vőlegény (vevőlegény) magas árat is ad egy-egy csínos kínai kisasszonyért. Nem ritkaság az ezer dolláros ár, ha nincs pénz, részletben fizeti a vőlegény a leány szüleinek az összeget.

A házasságnak ilyen módon való megkötése ellen nem nagy sikerrel küzdhetnek a lelkészek, mert a szülők nem hajlandók lemondani a jövedelemről, melyet a leánygyermek jelent. (A helyzet éppen fordítottja az európainak, mert itt bizony néha igen sok pénzt is adnak, csak akadjon vőlegény.)

A konferencián résztvevő kínaiakat megrendítette a hír, mely a konferencia idején érkezett arról, hogy kitört a japán-kínai háború.

A konferencia résztvevői, mind a 414-en közös istentiszteletet tartottak a háború hirére és imádkoztak a békéért, a népek egymásmegértéséért.

Ez történt 1937 augusztusában. A világ egyik végén püspökök és tudósok konferenciára gyülnek a békesség, az együttmunkálkodás érdekében és ugyanakkor a világ másik részén, szörnyű háború indul és együtt pusztul pogány és keresztyén.

Bencze Mihály.

Standard
Orion
Eka
Philips
rádió ujdonságai
Földes Sándor cégnél
Püspöki palota

Befejeződtek az épitkezések a gyakorlo iskolában

A Gyakorló Gimnázium, mely az elmúlt esztendőben olyan szép sikerrel állotta meg a helyét, ez évben négy osztályban kezdik meg a tanítást. Mivel erre a célra már kevés volt az eddigi épület, a nyár folyamán két új tantermet építettek hozzá, ahol az első, második, ötödik és hatodik osztályok fognak rendes tanítási időben megnyilni. Az előirányzott, igen mérsékelt létszámú osztályokban csaknem minden hely be van már töltve, kivéve az ötödik osztályt, ahova még kivételesen néhány tanulót felvesznek. Ez irányban készséggel ad felvilágosítást az intézet igazgatósága.

A Simonyi úti új iskola, mely Debrecen kultúrális életének igen értékes nyeresége, év kezdetén négy osztállyal indul a tanítás, mely bizonysága annak hogy az új iskolatipusra milyen fontos szüksége volt az egyetemi városnak.

Valódi „Bohn” cserepek
253-as hornyolt és szalagcserép. — Különleges téglák, ikersejttégla, 6 és 10 cm-es válaszfaltégla, födémtégla, burkoló és lépcsőtégla, gyári lerakata
Bedecs Elemérnél
Böszörményi út 2-C. szám.

Kezdődik az **iskola!**

Iskolai szükségletét egy helyen vásárolja meg!

Előírásos iskolaruhák, kabátok

Kötöttáru, harisnya

Fiú iskolaszvetter, erős, strapabíró minőség, 6 évesnek **4·20**

Leányka intézeti gyapjúkabát, 6 évesnek **9·–**

Gyermek patentharisnya, 6 évesnek **—·70**

Patentharisnya, jó cérnafonalból, 6 évesnek **1·10**

Sötétkék iskolaszövet, intézeti ruhának, 140 széles 6·20, 90 széles **2·90**

Intézeti paplan, fa, dupla klott **13·80**

Intézeti matrác, 3 részes **25·–**

Brokát paplan, műselyemből **17·50**

Intézeti törölköző, damaszt csíkos és kockás **–·80**

Iskola táskák!

25 fillérért 12 db írótoll, 4 db Iskola irón, 3 db Szószedet, 7 db Rajzlap I-a, 24 db Iskolakréta, 3 db Hangjegyfüzet, 8 db gombfesték palettán

Benyáts ÁRUHÁZ

Befejeződött a vizsgálat a kisállomásnál történt tömegszerencsétlenség ügyében

A »Debreczen« részletesen beszámolt arról a halálosvégű, borzalmas tömegszerencsétlenségről, mely pénteken este hét órakor történt a kisállomás előtt s melynek tragikus áldozata a hatéves kis Kötélgyártó Sándor.

A szerencsétlenség ügyében **Hardy-Horváth** rendőrfogalmazó ügyletes tiszt és **Jánossy** Mihály detektiv a tegnapi napon lefolytatták a vizsgálatot. Megállapitást nyert, hogy a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelősség, azt teljesen a véletlen idézte elő.

A kis fiú megrémült a vágtató lovaktól, az iszonyat a földhöz szegezte és nem tudott elmenekülni, mint vele lévő nagyobb társa tette. A szekér jobboldalára fogott ló éppen a gyerek előtt ágaskodott fel lábaival a levegőbe rúgva s mikor vissza zuhant a földre, patájával teljes erejéből fejbe rugta a gyereket. Kötélverő Sándor az acélpatkók erős ütésétől koponyaalapi törést szenvedett s a földre zuhant, a szekér kerekei pedig átmentek testén s azt teljesen összeroncsolták.

A gyereket a sebészeti klinikán nyomban kezelés alá vették.

Műtétet hajtottak végre rajta, azonban már nem lehetett megmenteni az életnek s 3 órai haldoklás után anélkül, hogy egy pillanatra is eszméletére tért volna, meghalt a kisfiú.

A tovább vágtató lovak lerántották a szekérről az ülésnél lévő Füzessi Kálmán huszárt, aki agyrázkódást szenvedett. Állapota a tegnapi nap folyamán erősen javult, de még pár napos kezelést igényel. Ugyancsak megsérült könnyebben Kozma János is, míg Papp Imre teljesen sértetlen maradt. **A lovak nekirohantak szekérrel a laktanya oldalkapujának, a szekér összetört s egy deszka az egyik lovat a szó szoros értelmében felnyársalta. A másik ló is a földre zuhant s sikerült megfékezni, elejét véve még nagyobb szerencsétlenségnek.**

A rendőrségen Hardy-Horváth fogalmazó kihallgatta a tegnapi napon a szerencsétlen anyát, aki a **kihallgatás alatt is többször elájult** Kiderült, hogy a szülőt sem terheli felelősség, mert **a gyermek tudtukon kivül ment el hazulról szőlőt vásárolni a Hatvan ucca végén lévő gyümölcsárushoz** s mikor visszafelé tért, akkor érte a baleset. A szegény asszonyt teljesen megzavarta a tragikus eset s egész nap félőrülten, zokogva szaladgált gyermeke ruháival az utcákon.

A vizsgálat befejeztével a rendőrség még a tegnapi napon áttette a tömegszerencsétlenség ügyének iratait a kir. ügyészségre.

Az agyongázolt kis Kötélverő Sándor édesanyja idegbajt kapott a csapástól

»Szeretném tisztességesen eltemetni szerencsétlen kis gyermekemet«. Segítsenek rajta a jószívű emberek

A tragikus halált halt kis Kötélverő Sándor édesanyja, akit második férje után Pálfi Józsefnénak hívnak, *idegzsugorodást kapott az átélt események hatása alatt.* A szerencsétlen nő teljesen megbénult az idegláz következtében. Egy jószívű bérkocsis megsajnálta, felvette kocsijára és behozta a »Debreczen« szerkesztőségébe.

A szegény asszony szerkesztőségünkben *görcsös zokogások között beszélte el, hogy egyetlen gyermekét vesztette el a kis Kötélverő Sándorban.* A gyermek első férjétől született, akit nemsokára a gyermek születése után elvesztett. Második férje, Pálfi József szegény marhahajcsár, aki *most is úton van napok óta s még semmit sem tud a megrázó tragédiáról.* Elmondotta, hogy fentjárt az elsőfokú hatóságnál is, ahol elpanaszolta, hogy nincsen ruhája, amiben gyermekének a temetésén megjelenhessen. Ajándékoztak egy fekete kendőt neki, de ruhája még nincsen.

— Tisztességesen szeretném eltemetni a kisfiamat — sírt fel a szegény asszony. A szerencsétlenségnél ruhája is összetépődött, szeretném azok helyett a cafatok helyett valami rendesebb kis ruhába öltöztetni szegénykémet... Legalább most, utóljára felöltöztetném. Tessék hozzásegíteni, azért hozattam ide magamat, hogy erre megkérjem a szerkesztőséget. Tessék felhívni a jószívű embereket, juttassanak egy kis adományt, hogy tisztességesen eltemethessem az én drága kicsi fiamat... Igy is olyan sötét napok várnak ránk. Bejáró nő voltam egy helyen, de most, hogy megbénultam, nem tudok dolgozni... Már délelőtt kivitettek az idegklinikára, de eljöttem előbb ide, hogy megkérjem a szerkesztőséget, tegye ezt közé.

Teljesítettük a szegény Pálfi Józsefné kérését, akit pár perccel azután, hogy panaszát előadta, elvitték szerkesztőségünkből a mentők az idegklinikára.

RUHASZÖVETÉT közvetlen helyi cégtől vegye!

Milyen előnyei származnak abból, ha szövet szükségletét a helyi kereskedőtől szerzi be?

1. Nem vesz zsákbamacskát,
mert végbe, kiterítve látjaaz árút. Ne felejtse el, hogy máskép mutat a szövet, ha csak kis mintán látja és más, ha nagy darabban nézheti meg.

2. A szövetet kívánságra
végbe küldik lakására, hogy kiválaszthassa a legmegfelelőbbet.

3. 12 üzletben válogathat
vételkényszer nélkül, mindegyik szívesen bemutatja raktárát, ahol sokszáz féle szövet közül választhat.

4. Garanciát vállal
minden egyes kereskedő az általa eladott árúk színállóságáért, tartósságáért.

5. Olcsóbban vásárol
mert nem terheli az árút sem portó, sem szállitási költség, nem kell fáradnia levelezéssel. Telefonon vagy személyesen intézhet mindent.

6. Részletre is vásárolhat
készpénz áron, nem kell csekély pénzét egyszerre kiadnia.

7. Egy helyen veheti meg
a szövettel együtt a szükséges bélést, gombot és egyéb hozzávalókat, sőt ahol szabászat van, ruháját elsőrendű kivitelben el is készítik, tehát csak egyszer fárad.

Debreceni ember debreceni kereskedőtől vásárol; a debreceni kereskedők is debreceni embereknek adnak kenyeret

A berettyóujfalui gyilkos sulyos beteg lett a fogházban

Jogerős ítélet kihirdetésére sem tudták felvezetni.

Berettyóújfaluban Bende József gazdálkodó és József nevű fia, mint ismeretes megölték a jómódú Bogáti Mihály gazdálkodót azért, mert az keresztül járt a szántóföldjükön. A megölt gazdálkodó holttestét éveken át rejtegették a gyilkosok. Minden évben más-más helyre rejtették el, féltek, hogy megtalálják és kiderül a szörnyü titok.

Évek mulva csatornázás következtében Bogáti Mihály csontvázát előkerült és a fogazatból megállapitották, hogy Bogátit találták meg, akit úgy tekintettek éveken át, mint eltünt embert. A gyilkosok ügyében a debreceni törvényszék tárgyalt és beismerő vallomásuk alapján elítélte őket. A jogerős ítéletet most hirdették ki a debreceni törvényszéken. A kuria id. Bende Józsefet nyolc évi fegyházra ítélte el, fiát, aki büntársa volt, három évi fegyházra.

Id. Bende Józsefet a jogerős ítélet kihirdetésére nem tudták elővezetni a fogházból, mert súlyos beteg lett.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

Philips, Orion, Telefunken 1937/38

legujabb typusu **rádió** készülékei már kapható

Gulyás rádiószaküzletében

PIAC UTCA 59. Díjmentes bemutatás. TELEFON: 32—19.

Kulturvonat nagy kedvezménnyel a Hajduhétre szeptember 5-én Debrecenből.

Indulás oda 5-én reggel 8 órakor Kisállomástól
Visszaindulás 5-én este 9 órakor Haidubószörményből

Jegyek kaphatók: Debreczen Kiadóhivatala József kir. hg.-u. 1.

Az áldott hajdumunka seregszemléje lesz a Hajduhét

Mult és jelen találkozása a böszörményi Hajdúhéten — Nagy előkészület a gazdasági, ipari, kereskedelmi, művészeti alkotásokban — A megelevenedő történelmi hajdúkerület nagy napjai fényes bizonyságot szolgáltatnak az egész ország előtt a Tiszántúl küzdelmes, de értékes életéről



A Hajdúhét rendezősége dr Szálkay Antal polgármester, elnökkel. (Középen ül.)

Kiküldött tudósitónktól.

Valahányszor a Tiszántúl vidékét emlegetik újabban, nem tudunk Magyarország kormányzójának Szolnokon elmondott varázslatosan szép beszédénél egyébre gondolni, aki az ország tősgyökeres magyarságát itt, a Tiszántúl népében látja. Jól esett legilletékesebb helyről hallani az elismerést és történelmi súlyú megállapitást, mert valóban úgy van, ez a nép őrizte meg nyelvét, szokását, ezer viharban, tenger veszedelemben a nemzetnek. Húzta az igát, adta az adót, hozta a véráldozatot mindig, mikor kellett...

Hogy mégis mostoha a sorsa a multban és az a jelenben is, arról nem tehet. Régebben messze volt Bécstől, az újabb időben pedig a jelek szerint távol esett a fővárostól.

Hisszük, hogy a kormányzó megrázóan igaz és szép szavai közelebb hozzák ezt a vidéket s népet a magyar élet tüzéhez, s boldogulást adó melegéhez...

Erről gondolkozunk, mikor lassu, döcögéssel baktatunk csendes vicinális kocsikban az egykori hajdú kerület központjába, Böszörménybe...

Kint derengő hajnal, párás korai köd és felfrissült mezők, tarlók és sárguló tengeri földek köszöntenek bennünket...

Mert valahogy minden köszönt most minket, mintha előre jelezné itt fü, fa, virág, ember és állat, hogy valami készül az ősi hajdúfészekben...

Amint végig haitatunk a városon, mintha szebb volna itt most minden, mint máskor. Még a hagyományosan szép platánfa sorok levelén is azt kell meglátnom, hogy itt ünnepre készül minden. Olyan ez a város különben is széles, virágos uccáival, mint egy kertváros. A vidéki magyar városok között méltán elvihetné a csinosság és szépség pálmáját. Akik csinálták s csinálják ennek a városnak az ügyeit, példátadóan jól csinálják.

Haj, Uristen, ki mert volna harminc esztendővel ezelőtt arról álmodni, hogy tehéncsordajárta uccákon virító virágok díszbokrok hirdetik majd a kultúrát, haladást, nemesen szép fejlődést...

Repül az idő és a magyar akarat teremt fokról-fokra igen üdvösen.

Mindenütt gyepes szegélyek, s zöld bokrok, csodálatos tenyészetű platánok, mig a városháza, Nagytemplom és Boeskay szobor környéke meg egyenesen fejedelmi kiállitású. Még a házakat is újrafestették. Már érzik itt mindenen az ünnep hangulata.

Méltó formában, ünnepi köntösben és megtisztelő keretben akarja ez a város fogadni az ország népét a hajdúk ünnepére, a Hajdú-hét hat napján keresztül...

Fent a városházán nincs más dolog, csak ez. Kicsit szorítja is a nemes várost a tennivaló, de dolgoznak is jó szívvel, lankadatlan kedvvel. Az elsők között dr *Szálkay Antal* polgármester, aki egyszerre diktál, rendelkezik és tanácskozik a további tennivalókról. Itt látszik meg, ilyen alkalmi megmozdulások alkalmával, hogy

a magyar vidéknek milyen kiváló vezetői, fejei vannak, akik túl a köteles munkán és munkakörön milyen nagy lendülettel és odaadással tudnak elvégezni nagy feladatokat.

Örök szivarral a szájában itt van dr *Csiha Antal* tanár is, aki elsőnek vetette fel a hajdúhét gondolatát, most aztán alaposan ki is veszi a részét a rendezésből. Épit, alkot, tanácsot ad, jegyez, lábal, sürit, egyezkedik, mikor mire van szükség. *Friedrich József* aljegyző a központi iroda nagy forgalmát bonyolitja le, mig *Balogh Endre* mérnök egy egész diákhadsereg vezetésével az egészségügyi kiállitást szervezi, rendezi, mert a hajdúhét beszámol a hajdúnép egészségéről, szaporodásáról, gazdasági életéről ugyanúgy, mint művészetéről, vagy iparáról.

A polgármesteri irodában *Vecsey Zoltán* gazdasági felügyelő valóságos vezérkarral tárgyal az állatkiállitásról, mig a híres református főgimnázium egyik termében *Kovács Zsigmond* erdőmérnök szakavatott kézzel az erdészeti kiállitást rendezi. Egyik legszebb látványossága lesz a hajdúhétnek ez a rész, ahol különös érdeklődésre számithat

a hadházi Mackó-erdő 1792-ben ültetett és 1932-ben kivágott tölgyfájának korongja. A nagyszerűen látszó évgyűrűk valósággal történelmi beszédet tartanak, még a száraz, vagy esős esztendőket is pompásan meg lehet állapitani.

Kövér Elek a pompás anyagú vadászati kiállitást másik teremben rendezi, itt csak hajdúsági vadak, vadász trofeák és különleges madarak szerepelnek, egy pár olyan kivételes példány, amilyen talán a legritkább gyűjteményben is alig van, pl. fehérszárnyszerkő székicsér, a mostanában két angol tudós által feltalált rövidujjú pacsirta, a függőcinege nagyszerű gyapjúfészkével, a füleskuvik és a csonttollú madarak...

A gimnázium udvarán készül a szabadtéri színpad, másik sarokban a hajdúételek főzőhelye, fent gyermekkarok próbálnak, távolabbi iskolában *H. Fekete Péter* a múzeális rész nagyon szép anyagát rendezi, mig

Pálnagy Zsigmond egész gyűjteményes kiállitását hozza össze híres hajdúsáai fiaurális képeiből olyan pazar színekben, formákban, kidolgozásban, hogy egyik eseménye lesz az ünnepi hétnek.

És ki tudná egyetlen cikkben szerbe-számba szedni azt, amit ez az ősi hajdúfészek megmozgat, újjáteremt és alkot ezekre az ünnepi napokra. Minden, ami a dolgos, munkásélet megnyilvánulása. Méhészettől a virágkertészetig, búzakiállitástól tanügyi bemutatóig.

Országraszóló ünnep készül, melynek megtekintése élménye lesz a minden szépért, minden magyar eseményért rajongó magyaroknak.

Háromszázötven esztendő mulva beszéltetnek újra magukról a hajdúk, munkájuk, alkotásuk, kedvük és magyarságuk java termésével.

Szalacsy Rácz Imre.

Értesités rádióügyben

A magyar rádiózó közönség az elmult évek alatt egy új területét ismerte meg a rádiózásnak éspedig a rövidhullám birodalmát. Az Orion-gyár volt az első, amely ezen a téren speciális kiképzésü készülékei révén a közönség számára megkönnyitette ennek az új birodalomnak a megismerését. Az új rádióidény remek alkotásait az alábbiakban ismertetjük:

Az *Orion 56 tipusu* rádió egy gombbal kezelhető, nagy sikskálával, nagy dynamikus hangszóróval van felszerelve. Közép- és hosszúhullámon a fontosabb európai adókat, rövid hullámon a legtávolabbi adók egész műsorát veszi. Ugyanez a készülék *56u tipus* jelzéssel kapható (egyen- és váltóáramra)

A *66-os tipusos* Orion rádió, a világvevő super, nagy dynamikus hangszóróval nagy sikskálával Változtatható sávszélesség, illetve szelektivitás szabályozás, folyamatos hangszinezet szabályozás.

A *88-as tipusu* Orion rádió permanens dynamikus hangszóróval működik Színváltó, óriás állomásnévskála, néma beállítás varázsszemmel, sávszélesség és szelektivitás szabályozás. Csatlakozás egy második hangszóró részére.

A *99-es tipusu* Orion rádió tökéletes 5 világrészt vevő luxus super készülék. Ezzel a készülékkel a nap bármely szakában, nagy hangerővel vehető még a legtávolabbi adóállomás is, rövidhullámon pedig olyan teljesítményt nyujt, amit még eddig készülékkel el nem lehetett érni.

Az Orion *99G tipusu zeneszekrény* remekbe készült bútordarab. A 99G tipusu Orion gép preciziós, legmodernebb elektromos gramofonberendezéssel van felszerelve.

A *11-es tipusu* Orion áramátalakító azok számára, akik egyenáramú helyiségben laknak. A készülék az egyenáramot átalakítja váltóárammá.

Az 1938. évi Orion rádiókat külsőben teljesen egységes forma és kivitel jellemzi.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: **ZÖLD POKOL (Jack Holt).** Megelőzi: **Híradó.** Előadások: **3, 5, 7, 9 órakor.**

Segítunk Önnek takarékoskodni

Vásároljon nálunk.

Őszi divatcikkek

Iskola szövet	skót kockás vagy angora szövéssel	1·98
Ruhaszövet	őszi divat szinekben 2·50	2·28
Gyapjuszövet	a legujabb divat különlegességek 3·50	2·75
Kosztümszövet	140 cm. széles divat szinekben 8·80	6·50
Kabátszövet	140 cm. széles uj szövéssel 7·50	6·90
Crepe de chine	duplaszéles minden szinben 1·95	1·80
Marocain	nehéz minőség divat szinekben 2·28	1.88
Düftin	a legujabb mintákban óriási választék 2·80	2·28
Matlasse	pazar szép mintákban és szinekben 3·60	2·28
Bársony flanell	csodaszép ruha és pongyola mintákban 1·38	1·28
Fehérnemü flanell	virágos pettyes és sima szinekben 1·28	0·98
Flocon	Goldberger gyártmány 1938-as uj mintákban	1·65
Farti ing	divat puplinetből 2 galléros vagy sport fasonban 4·40	3·90
Fehér ing	mosott siffonból selyemfényü puplin elejjel 4·80	3·80
Puplin ing	selyemfényü 1 kem. 1 puha galérral vagy sport fason 6·50	5·80
Háló ing	mosott siffonból többféle fason 5·20	3·90
Alsónadrág	rövid gombos puplinett vagy sefirből 1·80	1·25
Hosszu alsónadrág	fehér raye köpperből 3·20	2·80
Férfi sokni	pima makkó fonalból 0·70 beszövött mintás 0·58	0·36
Férfi harisnya	hosszu szárral beszövött divat mintás 1·10	0·88
Női harisnya	finomszálu matt divat szinekben 1·88	1·48
Női harisnya	flór prima minőség minden szinben 1·38	0·98
Női bőrkesztyü	divat tölcséres fason fekete barna és sötétkék szinben 3·80	2·95
Férfi bőrkesztyü	mosó vagy szarvasbőr crém vagy szürke szin 3·90	2·88

Intézeti kelengyék

Fiu kötött ing	prima minőség 1-es hosszu ujju 2·10 rövid ujju	1·75
Fiu ing	sport és apacs fasonban prima minőségben 30-as 3·80	3.-
Fiu hálóing	kitünő mosott siffonból szines disszel	3·50
Alsónadrag	fiu gombos fehér 1·60 szines sefiroól	1·40
Tiroli nadrág	prima minőség 2-es düftin 3·20 vászon	1·50
Torna nadrág	fekete páncél clotból 1-es, swéd 2·30 csakozott vagy nyitott	0·98
Leányka	kötény szürke hosszu ujjal 70-es 2·95 fekete ujj nélkül 1.	1·55
Patent	harisnya minden szinben 6-os számfiór 1·30 amerikai fonalból	0·55
Intézeti törölköző	csikos vagy kockás damasztból 0·88	0.78
Zsebkendo	ajouros vagy pikós szélei —·20	0·08
Torna cipö	fekete gumi talppal előirásos kivitelben	2·90
Aktatáska	iskolás gyermekeknek prima gumiból	5·50
Intézeti ruha	szövet prima sötét kék seviott mtr. 2·90	2·75
Csikos vászon	intézeti blousra és runára mtr. 1·10	0·88
Feher ripsz	vászon amerikai fonalból mtr. 0·98	0·88
Szürke lüszter	intézeti kötényre 140 cm. széles prima minőség	5·60
Szürke cloth	intézeti kötényre macco fonalból 2·70	2·20
Intezeti paplan	dupla cloth jó vatával töltve 12·80	9·80
Paplanlepedő	zeimlis mosott siffonból 6·20	5·20
Párnahuzat	prima mosott siffonból zeimlizva, nagy 2·20 kicsi	0·78
Intézeti takaró	praktikus sötét szinekben 3·30	2·90
Matrózgallér	kézelővel s. kék satenból 1-es szám	1·30
Esőernyő	leányok részére szines és fekete 3·30 3·30	2·88
Gyermek sweter	fiuk és lányok részére 2-es 3·—	3·-

Női **divaternyők** szines bordürös **6·50 5·90 4·98**

CSILLAG TESTVÉREK Piac és Simonffy u. sarok.

Férfi **esőernyők** prima minőségben **5·90 4·90 3·98**

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata

Aug. 22-én reggel 8 órától aug. 29-én reggel 8 óráig: »Nap« gyógyszertár, Piac ucca 1. »Muraközy« gyógyszertár, Piac u. 72. »Aranyegyszarvú« gyógyszertár, gyógyszertár, Csapó ucca 66. »Mátyás király« gyógyszertár, Nyilastelep, Vámospércsi út 16.

— **Vasárnapi istentiszteletek és urvacsoraosztás a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor pr. dr Soós Béla, ág. Siposs Imre, délután 5 órakor Siposs Imre. Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. Szenes László, ág. Uray Sándor, délután 6 órakor Szabados László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. dr Kosdy J., ág. Baja Mihály, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor pr. Márki Kálmán, ág. Nagy Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Hodváth Gy., délután 5 órakor Horváth György. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. dr Révész Imre, ág. Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Lajos. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Erdei Mihály, ág. Bécsi István, délután 5 órakor Sulyok Sándor. Wolaffkateleepn délután 3 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Mezey Béla, ág. Görömbey Z., délután 3 órakor Görömbey Zoltán. Csapókertben délelőtt 10 órakor pr. Farkas Dezső, ág. Szabó Gábor, délután 3 órakor Szabó Gábor. Nyulason délelőtt 10 órakor pr. és urv. oszt dr Lencz G. S. Téglaskertben délelőtt 10 órakor pred. és urv. oszt. Birinyi János. Pallagon délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes csendes szentmisék reggel 6, 7, 8, 9 órakor, fél 10 órakor ünnepélyes nagymise Kalazanti Szent József emlékére.. A nagymisét pontifikálja papi segédlettel dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. A további szentmisék kezdete fél 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertségekben: Csapókertben dr Kummergruber Emil piarista tanár, Auguszta szanatóriumban Kollwentz Ede, Józsán Kiss László s. lelkész, Hajdusámsonban Novák Gyula.

— **Evangélikus Istentisztelet.** Az evangélikus templomban (Miklós u. 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor tartunk liturgikus gyülekezeti istentiszteletet. Prédikál Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél négy órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. A háromnegyed 12 órás csendes szentmisén Schubert Litániáját gordonkán előadja Müller Edith, orgonázik Müller Erzsébet.

— **A női felső kereskedelmi iskolába** beiratkozni szeptember 1 és 2 napjain 9—12 óráig lehet.

— **Beirás a Dóczi elemi iskolában** A Dóczi elemi iskolában az 1937—38 tanévre való beiratkozás szeptember 1-én és 2-án d. e. 9—1-ig lesz a régi Dócziban (földszint balra első lépcső). özv. Mindszenti Imréné igazgató.

— **A kereskedő tanonciskolába** szeptember 1. és 2. napjain d. u. 3—5 között kell beiratkozni.

x **Grünfeld S.** angol és francia női divat terme Piac u. 58. I. em. Elsőosztályú munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

— **A legizlésesebben** öltözködő férfi is megtalálja legmegfelelőbb ruháját a legszebb szövetekből Fodor uriszabónál, a Békés cég volt szabászánál Arany János u. 15.

— **Szüreti bál** negyedikén, szombaton a munkás otthonban. Az új tánctanfolyam hetedikén kezdődik.

— **Dr. Magyar Éva okl.** tanárnő francia és német órák adását szept. 1-én megkezdi. Jelentkezés 25—94.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában szeptember 6-án új tanfolyam kezdődik. Különórák bermely időben.

ISKOLACIPŐT BENYÁTS-tól, mert **árban, minőségben VEZET!**

Szoba áristom

Mint szerény vendég, jön a nesz...
kinézek: eső permetez.

Hajnali vendég! Elmegy-e?
Vagy ittmarad? A sors kegye

a felhők utján tesz csodát?
Szobámba zár, vagy kibocsát?

Jó volna bizony már egy nap,
mely henyélve az ágynak ad

s nem tennék ugy mint rossz gyerek,
ki naphosszat csak ténfereg.

Igen... igen... a pihenés?!
Ez kellene, de oly nehéz

ha nem tudom, hogy mit tegyek!
— ezt nem tudják a fellegek! —

Az ég peremén angyalok
furcsálják mennyi pénzt adok

egy kis csöndért s hogy kergetem,
ha felhők hozzák el nekem.

Vöslau, 1937 julius,

FÉNYES JENŐ.

x Óvodás és iskolás gyermekek beíratása német foglalkoztató délelőttökre vagy délutáni tanórákra. Batthyányi u. 16. Német Gyermekotthon.

x Beiratkozás Naményi Gyorsfróiskolába. Gépíróiskolába megkezdődött. Mérsékelt tandíjak. Állami vizsga, bizonyítvány. — (Batthyányi 11.

— **Debrecen sz. kir. város Déri Múzeuma** vasárnap 10—1 óráig nyitva. Belépődíj személyenként 50 fillér, diákoknak, katonáknak 20 fillér. Bejárat a Fűvészkert utcai kis kapun. — A Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető 10—1 óráig. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár szeptember 1-én reggel 9 órakor nyílik.

— **Marólúgot ivott 80 éves korában.** Özv. Bozóki Jánosné biharkeresztesi 80 éves asszony a lakásán marólúgot ivott. Orvoshoz vitték, de nem tudtak rajta segíteni, mert sérülése olyan súlyos volt, hogy meghalt egynapi szenvedés után. A csendőrség szerint az öngyilkosság oka életuntság. A temetési engedélyt megadták.

x VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

— **A sanghai tűzoltófőparancsnok évi jelentése Debrecenben.** Most érkezett meg a sanghai hivatásos tűzoltóság parancsnokának pompás kiállítású, angolnyelvű jelentése. Közismert dolog, hogy a sanghai tűzoltóság, — amelyiknek most igen erős munkája lehet, — világviszonylatban is a legelsők között van. Igen érdekes, hogy ezekben a zavaros nehéz időkben is jelentés kiadására és a debreceni hivatásos tűzoltóságra is tud gondolni a kínai legénységű és angol vezetés alatt álló sanghai tűzoltóság.

IRÓGÉP-KELLÉKEK HURAY, Iparkamara T: 17-93

— **Felmentették, mert önkivületi állapotban akarta lelőni férjét.** — A pestvidéki törvényszék most tárgyalta Jávorszky Mihályné fővárosi tisztviselő feleségének ügyét. A vád szerint monori villájuk hálószobájában vadászfegyverrel rálőtt férjére, de nem talált. A törvényszéki orvosszakértő megerősítette az asszony védekezését, mely szerint a hisztériás nő a cselekmény elkövetése előtt a bevett poroktól beszámithatatlan állapotba került. A bíróság jogerősen felmentette a szándékos emberölés kísérletének vádja alól a szakértői vélemény alapján.

— **Ottó királyfi látogatásáról** a hollandiai világjamboree magyar táborában közlünk érdekes felvételt képes mellékletünkön. Itt jegyezzük meg, hogy a fényképfelvételt Aczél György, dr Aczél Jenő fia készítette, ki részt vett a jamboreen.

x Ne vegyen cserépkályhát addig, mig meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitünő, tüzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

— **Olasz ujságiró érkezett Debrecenbe.** Az elmult nap Debrecenbe érkezett Giuseppe Macherióne római ujságiró, aki több nagy olasz lapnak dolgozik. Utazásának célja annak a könyvtárnak megállapítása Debrecenben, melyet a korán elhunyt olasz költő Giuseppe Macherióne nevére alapítanak a családjának tagjai. — A könyvtár most még 600 kötetből áll és ezt a 600 kötet könyvet a debreceni Monti Kör kapta. Az olasz ujságirót többen várták magyar barátai közül a pályaudvaron és a fogadáson jelen volt Csobán Endre a város főlevéltárnoka, aki üdvözölte az olasz vendéget.

x Iskolakönyvek, irószerek beszerezhetők (használtak félárban) **Antalfy** könyvkereskedésében, Szentanna—Varga utca sarok.

x Hella kalapszalon áthelyezve Csapó utca huszonkettő alá. Legujabb modell kalapok, legolcsóbb árak!

— **Az egyeki óvoda most tartotta évzáró ünnepélyét szép ünnepség keretében.** A megjelentek közt ott voltak: vitéz Geguss István főjegyző, Kalocsay Gusztáv főesperes-plébános, Szekeres Bálint iskolaszéki világi elnök, Debrecenből Korompay Gyuláné és még sokan mások. Zöldy Erzsébet óvónő ezévben is kiérdemelte a megjelentek teljes elismerését. Vitéz Geguss méltatta a kedves Erzsike néni fáradhatatlan munkáját a jelenlévők tapsai közben. Ugyancsak üdvözölte a kiváló debreceni óvónőt, Korompay Gyulánét, akinek Zöldy Erzsébet a tanítványa volt. Végül Kalocsay Gusztáv főesperes Isten áldását kérte az óvónőre és a gyermekekre. Az ünnepély után uzsonna következett.

— **Ellopták pénzét a gyümölcspiacon.** Vigh Gyuláné hencidai lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Csapó utcai piacon köténye zsebéből 15 pengőt tartalmazó használt barna tárcáját ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Iskolatáskák, háti és kézitáskák, diákfelszerelések legjutányosabban Kántor Ernő és Társánál szerezhetők be.

x Harisnya szemfelszedést speciális villamos géppel vállal Nagy Gyula, Püspöki palota.

— **Beiratkozások a városi zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta d. e. 9—1 és d. u. 3—5 óráig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon, fuvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beíratási díj 6 P. Tandíjak: alsó osztályokban 8 P, középső oszt. 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneművészeti Főiskolára előkészítők havi 15 P-t és zenei ovodában havi 3 P-t fizetnek. Felvételi vizsgák szeptember 11 és 13-án d. u. 3—6-ig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdetményeben.

x TANKÖNYVEKET használtat, összes iskolákba elad-vesz, cserél Kultura antikvárium, Szent Anna 3.

x R. Jakabfi Magda okl. zongoratanárnő tanitását szeptember elsején kezdi meg. Püspöki palota. Telefon 14—73.

x Leányka intézeti és más iskolai ruhák kifogástalan izléssel és a legmérsékeltebb árakon Kecskés Margit divattermében készülnek Simonffy u. 2 a. I. 3.

— **Felhivás Hajdumegye Fronthárcosaihoz.** A Hajduböszörményben tartandó Hajduhét ünnepségeire szeptember hó ötödikén vezetésem alatt kerékpár-, gyalogszázadok gyülekezzenek a debreceni Fronthárcos Otthonban, — ahonnan reggel hét órakor, vonaton indulás reggel hét óra 30 perckor. Bajtárs elvárunk, számontartunk. Dr Papp Endre vármegyei szervezőtiszt.

x Jakabovits Henrik szénkereskedését Piac utca 47. alól Széchenyi utca 22. szám alá (volt Áron Manó ház) helyezte át.

— **Takarmányozási kérdésekről ir a „Mezőgazdaság"** legújabb száma. Cikkeket közöl még a csikóápolásról és nevelésről, sertésfertőzésről, kisebb tógazdaságok berendezéséről, a csontlisztről, homoki takarmánynövények vetési idejével való kísérletről stb. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, V Vécsey u. 4. I. 5-a. egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

x Ács Eta varrodáját Csapó u. 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid ár!

— **Megbetegedtek egy német gőzös matrózai.** A Hamburg—Amerikai Hajóstársaság „Hansa" nevű gőzösének 12 matrózát Newyorkban magas lázzal kórházba szállították. A megbetegedést az okozhatta, hogy az elindulás előtt a hajó egyes részeit szokás szerint kifüstölték. Állapotuk nem komoly.

— **Idegenforgalom Debrecenben.** — Az idegenforgalmi hivatal kimutatása szerint Debrecenben július hónapban 501 külföldi idegen érkezését jelentették. A belföldi idegenek száma 1800 volt. A vámokon áthaladt júliusban 125 idegen gépkocsi és 2003 belföldi gépkocsi.

x KÖTÖTANFOLYAMOT nyitok. mindenféle kötést tanitok, 4 heti tanfolyam 10 pengő, naponta délután 3—5 óráig. Tanfolyam kezdete szeptember 1-én. Jelentkezés özv. Posch Dezsőnénél, Rothermere u. 17.

A diploma ára

Olyan nagy, olyan súlyos, hogy igazán komoly gondolkozással kell töprengeni fölötte, hogy sok diploma valaha is kihozza, kikeresi azt, amibe kerül.

Mert tetszik látni, az orvos, mikor már készen van, mikor már orvosdoktorrá, valóságos tudássá, cimében is tudorrá avatták, még senki, semmi kereseti szempontból. Éveken keresztül díjtalan gyakornokként nem keresi meg a kenyerét, ruháját, lakását. Dolgozik tiz, tizenkét órát is, ha a beteg sorsa úgy hozza, de fizetése nincsen...

Lehet erkölcsös munkát innen kérni?

A jogász mint díjtalan gyakornok kezdi az életet, akár ügyvédi irodában, akár közhivatalban, ha elfelejtett jó családi körülmények és kitünő összeköttetésü, ma is hübéri jogokat élvező családba születni...

A tanár, mint óraadó elkinlódhat éveken keresztül olyan összegért, ami egy ember megélhetését se fedezi s még annak az éhbérnek is örülni kell...

A mérnök villanyos jegyet lyukaszt s ez már »ternó«, mert nem lóg az uccán. Kevesebb felkészültséggel többet és jobbat lehet teremteni a kenyér kereseti pályák között. Vannak esetek, mikor a díjnok, irodatiszt, négy középiskolát követelő pályán előbb és biztosabb, nagyobb darab kenyeret adnak. És hála a jogszokásnak, a bürokráciának, úgy értelmezik minálunk ezt a kérdést, hogy az ilyen pályára elég négy középiskola, tehát csak ilyen végzettséggel kell alkalmazni. Ami a gyakorlatban azt jelenti: érettségivel, jogi végzettséggel, általában diplomával nem alkalmaznak ilyen pályákra, — igazolványos altiszt előnyben van a diplomával szemben. Ugyanerre a receptre tanár, tanító nem lehet, mert többet tanult a kelleténél.

És ezt igy lehetne sorolni a végletekig!..

A diploma sokszor több mint akadály. Legyőzhetetlen teher, melyet régen elhagy a négy középiskola, vagy igazolványos altiszti képesités.

Erre senki se gondolt még, hogy ez több mint veszedelem...

Több tudás, több eredmény, magasabb képzettség, eredményesebb munka.

Mi legalább igy gondoljuk, igy hiszszük....

sz. r. i.

x Svetits és Dóczy intézeti egyenruhákat legolcsóbban vállal, Biró Árpád, Kossuth ucca 6.

x Várom Önt, hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádióimat. Nánássy, Kálvin tér 3.

— **A városi fürdőkben július hónapban 94.047 fürdőző volt.** A debreceni városi fürdő igazgatósága elkészítette már a kimutatást a fürdők július havi látogatottságáról, örvendetes, hogy közel százezer látogatója volt a nagyerdei és Kassa úti fürdőnek egy hónap alatt. A nagyerdei fürdőben 53.574 vendég volt, a népfürdőben 40.473. A nagyerdei fürdő bevétele volt 21.055 pengő, a népfürdőben 7668 pengő.

x Buzás (Hiller) Géza könyv- és papirkereskedése **megnyilt** Szent Anna ucca 6. sz. alatt.

— **Tüzet okozott egy kis galamb.** Pénteken este a budapesti Heiling harisnyagyár emeletmagasságban lévő neofényreklám szerkezete kigyulladt és hatalmas lángokkal égett. A vizsgálat megállapította, hogy rövidzárlat okozta a tüzet. Kiderült, hogy az esős időben egy fiatal kis galamb az úgynevezett „dob"-ba került, kiterjesztett két szárnya érintkezett a villanyáram két pólusával. Igy az áram agyonégette a galambot, az égő galambtollaktól keletkezett a tüzet okozó rövidzárlat.

x Ballett és klasszikus táncetanitás szeptember 1-én megkezdődik. Jobbágy Ilonka, a m. kir. Opera v. tagjának ballettiskoláiban. Péterfia 30.

Felhívás!

Iskola- és intézeti Bocskay-ruhák, fiufelöltök, télikabátok, lengyelkék, valamint férfiöltönyök, raglánok és átmeneti kabátok óriási választékban raktárra érkeztek.

Elsőrendü uriszabóság!

Székely, Győri és Morvai
Debrecen, Megyeházával szemben

Takarékossági tag!
Szigoruan szabott árak!

Anyakönyvi hírek

Házasságkötések: Tömöri Imre kocsis—Kéri Ilona; Kiss Ferenc kocsifényező,kárpitos—Szabó Ilona; Nagy György postamérnök—Gombácsi Magdolna; Gyükér József máv. lakatos—Gyarmati Juliánna; Szabó Sándor fm.—Vári Piroska; Nagy Béla keresk. s.—Rózsa Katalin; Kiss Antal városi tisztv.—Balogh Olga; Kardos István gépkocsivezető—Faragó Margit; Kósik Árpád kisegítő m.—Kéki Juliánna; Tóth József fm.—Kovács Eszter; Koncz József vásári keresk.—Fodor Erzsébet.

Halálozások: Mátyás János ref., 74 éves, Olajütő 41-b. Kötélverő Sándor ref., 6 éves, Kishegyesi út 17. Scher Mayer izr., 18 napos, Ujfehértó, Vasút u. 210.

Születések: Lós Sándor napsz., leánya Erzsébet; Birinyi György fm., leánya Róza; Zámbó István téglagyári m., fiú Géza; Dormán Gyula fm., fia Gyula, 2 halvaszületés és 3 törvénytelen újszülött.

Figyelem!

Őszi szövetkülönlegességek raktárra érkeztek. — Árusítás meglepő olcsó áron.

Mikó László

posztókereskedő. Piac ucca 4.

x Intézeti és iskolai egyenruhák és kabátok előírás szerint készülnek Sebők Márta gyermekruha szalonjában, Batthyányi u. 17—19.

— **Pánikot okoztak az elszabadult cirkuszi elefántok.** Rotterdamban egy nagy nemzetközi cirkusz öt elefántja elszabadult. Két elefánt a nagyforgalmú főucca felé ügetett, ahol pánik tört ki és az emberek egymást taposták agyon. Az elefántokat lovas, gyalogos és motorkerékpáros rendőrség üldözte, míg végül ártalmatlanná tették az állatokat.

x Szeptember elsején kézimunka üzletemet a Gambrinus passageból Szent Anna ucca 6. szám alá helyezem. Kerékgyártó.

— **Beiratások és javító vizsgák** a református elemi iskolákban szeptember 1. és 2. (első és második) napjain délelőtt 8-tól 12-ig tartatnak a megfelelő osztályok tantermeiben. A beiratásra jelentkezőknek be kell diktálniok édesapjuk és anyjuk születési helyét és idejét. Az évnyitó istentisztelet szeptember hó 3-án reggel 8 órakor lesz minden ref. templomban. — A tanítás szeptember hó 4-én reggel 8 órakor kezdődik.

Budapesti részvénytársaság
helyi és körzetképviselőt
keres, ki a textil, cipő és egyéb ruházati cikkekben jó be van vezetve. Ajánlatok referenciákkal »Biztos megélhetés jeligére **Balogh Sándor hirdetőirodájába, Budapest,** V., Szt. István körút 9.

— **Hurutos sárgaság fellépésénél** az igen enyhe hatású természtes **„Ferenc József“** keserüvíz lehetőleg mindennap reggel felkeléskor és este lefekvés előtt fél-fél pohárnyi mennyiségben használandó.

— **Pótbeirások Debrecen sz. kir. város iparosiskoláiban.** 1. A fiú és nőiparostanonciskolában a pótbeirások szeptember 1—3. napjain délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig tartatnak meg. Ebben az időben minden munkaadó, aki a tanulóját a június 16—19-i rendes beírás alkalmával be nem íratta, tartozik tanoncát, illetőleg tanoncait beíratni. A nagykorú tanoncok is kötelesek beíratkozni, azonban az iskolábajárás kötelezettsége alól felmenthetők. A téli tanfolyam építőiparos tanulói november hó 1-ig írhatók be. Az a munkaadó, aki tanoncát a jelzett időben nem íratja be, vagy iskolába pontosan nem járatja, kihágást követ el és a törvény vonatkozó rendelkezése értelmében ellene, az iskola igazgatósága az eljárást megindítja. A rendes tanítás szeptember 4-én délelőtt 8 órakor kezdődik meg. — 2. A nőipariskolában a pótbeírás szeptember 1. napján délelőtt 9—1 óráig lesz. Az I. osztályba jeelnktző keebmutatni tartoznak: a) születési anyakönyvi kivonatukat, b) valamely közép, vagy polgári iskola IV. osztályáról szóló bizonyítványokat, c) újraoltási bizonyítványukat, d) orvosi bizonyítványt. A beírás alkalmával minden tanuló szülője vagy gyámja kíséretében tartozik megjelenni. A rendes tanítás szeptember 2-án délelőtt 8 órakor kezdődik. Igazgatóság.

Művirág

készitést tanitok 8 nap alatt, — Bővebbet házfelügyelőnéu, Piac ucca 58. szám alatt.

Műasztalosnál elsőrendü kaukázusi
dióhálók
első árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

— **A debreceni külsőségi elemi iskolák fürdőit rendbehozatta a város és több évi rozsdásodás után már szeptemberben üzembe helyezik.** Beszámolt a „Debreczen“ annakidején arról, hogy a debreceni külsőségi iskolákat a város 100.000 pengős költséggel felszerelte fürdővel, zuhanyozóval, hogy a kis elemista gyermekek, akiknek igen nagy százaléka fürdőhöz nem juthat, rendszeresen fürödhessen. A zuhanyozók elkészültek, de csak annyi történt, hogy kipróbálták. Nagyszerüen müködtek, de használat az iskolás gyermekek nem vették, mert nem helyezték üzembe a fürdőket. A város most akciót indított, hogy üzembe is helyezhessék az iskolai fürdőket, ne menjen tönkre a berendezés és pusztuljon el százezer pengős érték. Az egyházzal történt tárgyalások azzal az eredménnyel jártak, hogy iskolánként 200—200 pengőt hajlandók fizetni hozzájárulásként az üzembentartásra. **A város müszaki ügyosztálya részéről már megtették az intézkedést, hogy az elemi iskolák fürdőit használható állapotba helyezzék.** A javitások megtörténtek és az egyházi hozzájárulással már szeptemberben fürödhetnek a gyerekek. Melegvizes zuhanyt is kapnak a szegény kis apróságok.

AUTÓKIRÁNDULÁST RENDEZETT ÉS MÁSOKAT VENDÉGELT A SIKKASZTOTT PÉNZBŐL.

Mezey Béla, Pozsony uccai lakos megbizta *Parincsák Lászlót,* hogy vásároljon részére vidéken 2600 kéve nádat *Parincsák* vállalta a megbizást és megnevezte azokat akiktől a nádat megtudja vásárolni. Időközönként megjelent Mezey Bélánál és összesen 415 pengőt vett fel azzal, hogy előlegül adja a nádtermelőknek s fizet is a már átvett nádkévékért.

Mezey megbizott Parincsákban és nyugodtan rábizta a pénzt s egyre várta, hogy majd szállítja a nádat. A nádat nem szállították le, kiderült, hogy Parincsák elmulatta a pénzt és nagy mulatozásokat rendezett. Vidéki kocsmákba érkezett meg autón és ott hurzatta egész éjszaka a nótákat és széles jókedvében ételt, italt rendelt idegeneknek is. Hajnal felé dalolgatta, hogy *»Ég a kunyhó, ropog a nád«.* Bizonyára arra gondolt, hogyan olvad el a nádra kapott pénz és azért kedvelte a nótát.

Egy egy vidéki autózás után száz pengőt fizetett. Azt megtette — mint a debreceni törvényszék előtti vallomásaiban is hangoztatta —, hogy érdeklődött eladó nád iránt, de ahogy megtudta, hogy tényleg van eladó nád, rögtön ment a kocsmába és elmulatta a nádvásárlásra kapott pénz.

Beismerő vallomást tett. Mentségére csak azt hozta fel, hogy még a saját száz pengőjét is elmulatta. Összesen tehát 515 pengőt dorbézolt el. Ezért a cselekedetéért a bíróság hathónapi börtönre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, de az elitélt nem.

— Nagyon sok a hat hónap — mondotta — kevesebb is elég azért a kis mulatásért.

Iparok forgalma

1937 augusztus 13-tól 1937 augusztus 20-ig

ÚJ IPAR

Debreczeni Jánosné szatócs; Végh Lajosné tojás, baromfi, zöldségfélék, burgonya, tengeri, bab, gyümölcs, déligyümölcs, dinnye, tengeri, pattogatott tengeri és sült tök kereskedés; özv. Varga Jánosné tojás, baromfi, zöldség és gyümölcskereskedés; Rózsa János kocsma; özv. dr Barna Lászlóné vágott baromfi és vadkereskedés; Szabó Ferenc molnár; Thury Levente cyán vegyületei kizárásával féreg, rovar és kártékony állatokat irtó vállalat; Asztalos Sándorné gyermekruha, női kötények és mosóruhakészítés; özv. Barcza Jánosné gyermekruha, kötény és fehérneműkészítés; Demény Dezső fuvaros; Szegi Józsefné ószeres; Veres István hentes; Biró Árpádné rőfös és rövidáru, férfi és női divatcikkek, bélésáru, szövetek, selymek kereskedése.

MEGSZÜNT IPAROK

Emerich László és Budaházy Zoltán kerékpár, kerékpáralkatrész stb. kereskedés; Papp Ilona szatócs; Pongrácz Vidor lakatos; Édes Zoltánné bútorkereskedés; Czabán Nándor burgonya, zöldség stb. kereskedés; Varga Albert parkettalerakás; Szilágyi Mária női szabó; Józsa János és Mihalik József hentes és mészáros; Tóth Margit szatócs.

Világmárkás számoló-, összeadó és irógépek
körzetképviseletére
agilis, garanciaképes egyént keresünk.
Ajánlatok »Aritmos« jeligére **Blockner J. hirdető irodájába Budapest, IV., Városház u. 10** küldendők.

Gyász rovat

Idősb polgár Mónus István gazdálkodó 78. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető II/a ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 89/b. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Fridmanszky Lajosné Klein Róza 79 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn öt órakor lesz a Köztemetőben. Lakás Bethlen ucca 23.

Özv. Szathmáry Józsefné szül. Harsányi Sára 82 éves korában, 3 évi bus özvegység után elhunyt. Temetése héttőn délután 3 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják bánatos gyermekei, unokái, testvére és kiterjedt rokonsága. Lakás: Tanító ucca 5. Gebauer cég rendezi.

Piránszky Istvánné Futó Eszter 44 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap öt órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Árpád tér 10. Gebauer cég rendezi.

polgár Gyarmati István 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Perec mülő 16. Gebauer cég rendezi.

Gerendai Debrecen
Sirkőgyár
Raktár: **Hunyadi-utca 14.**
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvet en behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

Közgazdaság

TERMÉNYÁRAK

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 19.85—20—15, 77 kg-os 20.15—20.40 79 kg-os 20.40—20.65, 80 kg-os 20.55—20.75, felsőtiszai 77 kg-os 19.85—20.15, 78 kg-os 20.15—20.40, 79 kg-os 20.40—20.60, 80 kg-os 20.50—20.75. Rozs: pestvidéki 19.15—19.30, más származású 19.15—19.30. Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25 — Sörárpa: prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25. — Zab: elsőrendű 17.10—17.25, középminőségű 16.90—17.10. Tengeri: tiszántúli 11.90—12.00, egyéb áll. 11.80—12.00. Őrlemények: korpa 11.40—11.50, 8-as liszt 14.10—14.40.

A **Lakberendezési Vásár**-ra utazókat kérjük, keressék fel
fürdőszobaberendezési szaküzletünket,
ahol fürdőkádak, kályhák, mosdók, W. C.-ék fürdőszoba-szekrények szőnyegek, tükrök, üvegpolcok, modern előszobai fogasok, ernyőtartók
legjutányosabban beszerezhetők.
Bálint, Budapest,
IV. Magyar-u. 1. Károly-körut 16.
(E lapra hivatkozóknak árengedmény.)

SPORT

11 világbajnokságot nyert Magyarország a párisi főiskolai olimpiászon

Futballban a fáradt magyar csapat kikapott a németektől s második lett. — 800 m-es sikfutásban Aradi (DEAC) harmadik lett. — Gróf nyerte az 1500-as gyorsuszást.

Páris, aug. 28. A főiskolai világbajnoki verseny labdarugó döntőjében Németország a pénteki győzelmes mérkőzéstől még fáradt magyar csapat ellen 2:0 (1:0) arányban győzött. A németek mindkét gólját Gessler lőtte, az első és második félidő 15—15 percében. Magyarország ezzel a torna 2. helyezését nyerte el, 3. Lettország, mivel Olaszország visszalépett.

A 800 m-es sikfutás döntőjében a magyar Aradi 3. helyen végzett.

A vizipóló tornán Magyarország 3 győzelemmel döntetlen és vereség nélkül első helyen végzett. Gól aránya 36:3 volt. Az utolsó mérkőzést a magyar főiskolai válogatott a franciákkal vivta. Magyarország—Franciaország 11:5, 5:1.

Toronyugrásban főiskolai világbajnok Raouf Egyiptom, 112.80 ponttal, 2. Hidvégi magyar 107.77 ponttal.

Ugyancsak ma volt az 1500 m-es gyorsuszás döntője, amelyben világbajnok Gróf magyar 20.39.3, 2. Kuhinka magyar 20.52.8, 3. Cavallero francia 21.17.4, 4. Pleplár magyar 22.45.

Kevés kilátással indul a legyengült Bocskai a Hungaria ellen

Valamikor, amikor a Bocskai még a nagycsapatok sorába számított, izgatott várakozás és reménykedő drukk előzte meg a nagy mérkőzéseket, mert a Bocskai régi, kitűnő csapata bizony nem egyszer kényszerítette térdre a debreceni pályán a Ferencvárost, Hungáriát és Ujpestet. Ez az idő azonban ma már a multé s a közönség is lehangolt pesszimizmussal néz a Hungária mérkőzés elé és az újabb játékoseladásokkal gyengített csapattól *alig akad olyan ember, aki eredményes szereplést várna.* Bár a futball dicsőséges bizonytalansága folytán minden megtörténhet, talán a Bocskaiban is fellángolnak a régi erények, erre azonban reálisan aligha számolhatunk. Azt azonban reméljük, hogy a katasztrofális vereséget meg tudja akadályozni még ez a nem a legszerencsésebben összeállított együttes is.

A *Hungária* így áll fel: Szabó — Kiss, Bíró — Sebes, Turai, Dudás — Sas, Müller, Cseh, Horváth, Titkos. A *Bocskai* a következő csapattal veszi fel a küzdelmet: Kertes — Palotás, Lukács — Elek, Boross, Belesik — Kemény, Finta, Teleki, Takács, Hajdu. A mérkőzés egynegyed 5 órakor kezdődik. Játékvezető: Barna Béla. Külön érdeklődés kíséri az egyn gyed 3 órakor kezdődő DVSC—Villanygyár előjátékot, az amatőrderbi mérkőzést.

A mérkőzés kezdete negyed 5 órakor lesz a stadionban.

Az előmérkőzés jó sportesemege: Villanygyár—DVSC, negyed 3 órakor, vezeti Gutfreund. A sorsolás érdekessége, hogy a keleti bajnokság két várományosa már az első fordulóban összekerült. A bajnokcsapat Villanygyár bizonyára érezni fogja Elek, Takácsi hiányát és a favorit inkább a lila-fehér színbe öltözött DVSC gárda. Sokan mondják: talán szebb lesz az előmérkőzés, mint a fő és lehet, hogy jól sejtenek. Két nagytudású csapat játszik és lehet, hogy már ezen eldől az ezévi bajnokság. A két csapat régi játékosokkal indul, az amatőrderbin nem mernek kiserletezni. A legvalószínűbb eredmény: döntetlen.

A többi mérkőzés a nemzeti ligában: Ferencváros—Nemzeti, Ujpest—Kispest, Budai 11—Törekvés, Szürketaxi—Phöbus, Szeged—Győri ETÓ. Ujpestnél Vince jobbhalfot játszik.

Az amatőröknél a Textil Nyírbátorban játszik a Bathori SE ellen. Nyíregyházán a NyTVE—Karcagi MOVE és NyKISE—BUSE játszik, Mátészalkán MTK—NyVSC, Püspökladányban P. MÁV—Mátészalkai Vasutas A TE. A honi csapatok győzelme várható mindenütt.

A II. osztályban Debrecenben a DEAC pályán délután fél 3 órakor Klinika AC—Derecskei MOVE, Berettyóújfaluban B. Turul—DMTE és Balmazújvároson a BSC—DVSE II. játszik. Itt is a pályaválasztók és otthon játszók győzelme valószínű.

—=—

Atletika

A Magya Atlétikai Szövetség központjának megbízásából a Keleti kerület rendezi meg az ezévi országos vidéki bajnokságokat Debrecenben szeptember 4—5-én délután 3 órakor a Stadionban. A versenyen a vidék legjobbjai találkoznak a salakon. — Óriási tömeg — kb. 120—130 versenyző — találkozik és nagyszerű eredmények várhatók. A versenyen részt vesznek az országk összes kerületei legjobbjaikkal. Észak—Északnyugat, Dél, Délnyugat, Pestvidék és Kelet színe virága fog csatázni, Bódosi dr, Ember dr, Szigetvári, br. Bánffy dr Megyeri, Józsa, Bebesi, Arady Osztopáni, Sólyom, Horváth Vilmos, Horváth Ferenc, Nyakas, Danó, Háry, csak egy pár név a sok kiváló atléták seregéből, akik főisk. bajnoki helyezettek, országos amatőr bajnokok és országos főiskolai, országos középiskolai bajnokok. A verseny rendezői és előkészítői élén dr Milleker Rezső egyetemi tanár áll. Zsákay József rendőrtanácsos, Arady János százados, Szentmiklósi János és Czuna Ferenc az ismert agilis rendező gárda gondoskodik a sikerért. (:)

—=—

0 Ma délután 5 órakor DTE pályán DISE—Homokkert FC mérkőznek.

II. osztályu bajnoki mérkőzés a DEAC pályán vasárnap délután háromnegyed 3-kor a klinikai AC és a DMOVE között. Vezetőség. (:)

HIRDETMÉNY. 36138/1937. V. Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt utadóalap pénztár 1936 évről szerkesztett zárószámadását, az 1890 évi I tc. 28 paragrafusa alapján, a városi számvevőség 16. számú szobájában folyó évi augusztus hó 30 napjától kezdődőleg, 15 napi közszemlére tettem ki. Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy ellen esetleges felszólamlásait hozzám a fenti határidő alatt beadhatja. — Debrecen, 1937 aug. hó 28. *Polgármester.*


Mátkapároknak és ujházasoknak
Sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZABAN. PIAC-UTCA 51.

Jók olcsók ASZMANN úridivatcikkei.

Fényt és hangulatot vesz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 52-19

Művészi fényképek készíttessen konyvecskéjébe is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

Férfiszövet különlegességek rendkivül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓKERESKEDÉSÉBEN PIAC-U. 4.

Kézimunka fonál, cövidáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre kereztelőre SZIKSZAYTÓL rendelen FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

GOMBTÓL megtalál Mindent KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

Piac-u. 37. Cipőkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ veret.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET. KOSSUTH-U. 8

JEGYGYŰRŰK JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

ÖSZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZEPÜLET

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, izletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszeriárából Kossuth-u. 1.

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HAT VAN-U. 1.

Füszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

SZLUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ U. SAROK

Mint egy nagyáruházban nálunk mindent megtalál.



Jegyzőkönyv

arról, hogy

5825 nő

van Debrecenben, akinek nincs ebben a városban férjt számukra. — vagyis annyivel több a nő, mint a férfi.

A legutóbbi hivatalos megállapitás szerint.

Roppant szám, melynek olvasására megdobbenten kell megállnunk. És felvetődik bennünk a kérdés, hogy mi lesz ezeknek a nőknek nagy százalékával. Hova vezet az útjuk, mit fognak csinálni az életükkel...

A legtöbb palya ma már ujra bezárult előttük.

A férjhezmenetelre semmi reménynyak sincs, hiszen ennél a számnál nagyobb azoknak a száma, akik éppen a rossz gazdasági helyzet miatt nem fognak férjhez menni. Nem lehet közömbösen elmenni emellett, mert nemzeti életünk, létünk egyik nagyon fontos pillére éppen a nő, a jol nevelt, élete és hivatása szépségét felfogó és átérző nő...

De mit ér a hivatás szeretettel, az anyai vággyal, a neveltséggel, élete áldozatos erszántságával, ha nincs rá szükség.

Ha a férfiak nem házasodnak, vagy ha házasodna is mindenki, még 5825 nőnek igy se jutna férji, gyámoltó, védelmező, kenyeretkereső, gyermekeknek apául szolgáló férj...

Szomorú, megdöbbentő szám.

Csak kérdezni tudjuk, hogy mi lesz veletek, debreceni lányok, de felelni nem tudunk a kérdésre...

*

arról, hogy

ÓH, SZERÉNYSÉG

nagyon, de nagyon sokszor elmaradsz az emberek mögül. Negi igazság, hogy egyaltalán a tudásban, kongyolás mindenki tudásszó állitással szemben tobbet jelentsz, mint a tehetség, tudás. Számtalan esetben látjuk erre az igen elszomorito példák sorát. Semmi se fontos sok esetben, csak az összeköttetés, — vagy a mindennel szemben narcot hirdető kongyolás.

Igy is szokták már, éppen ezért jel se tudok, hogy hi-ori nevek bukkannak fel a politikában, vagy az irodalomban vagy a közéletben, nevek, kiknek hovatovább a reklam megtalálja, hogy ilyen még nem volt a világon.

Szerénység, az lassan olyan lomtári kellék, amire csak ugy jegyzőkönyvek alkalmával kerülnek a sor. Mert sok dolgunk tényleg, amihez semmi közünk nincsen, vagy ha van közunk, — nagy távolból. De arra munkát senki se függermeztessen, senki se kötelezzen, hogy mit fogadjunk el erieknek, becsesnek. Ez már aztán a mi belügyünk, belső meggyőződésünk. Éppen ezért még ma is furcsán hat annak a levelezőlapnak a szövege, melyet saját rádióvonalával beharangozásával egyik fiatalember küldött el ismerőseinek, s közéleti embereknek... az előadás tárgykörének tudományos és magyar becsere való tekintettel stb. irja az előadó....

Mi ugy gondoljuk, hogy a tudományos és magyar becs csak akkor járhat ki, ha az az előadás elhangzott és nem az előadó, de mi, hallgatók állapitjuk meg. De lehet, hogy tévedünk. Hiszen ma minden, de minden olyan fonák, s azok akik a régi nyomokon járnak lehet, hogy téves felfogással gondolkoznak a szerénységről is..

Mit lehet tudni, hiszen az is előfordulhat, hogy ma éppen igy fest a szerénység. Bar az előadás jo volt.

*

arról, hogy

JAPÁN HIVATALOSAN

is megüzent a háborút, olvassuk, vagy helyesebben olvastuk a lapokban heteken keresztul. Oszinten szolva nem értettük.

Dehogy is értettük.

Hiszen volt olyan nap, hogy ötezer ember gyilkoltak meg.

Kinai, japánt vegyesen. Ugy, ahogy jöttek, mentek a messzehordó hajoágyuk, vagy repülőgépek bombái.

Ki mert volna ezek szerint arra gondolni, hogy háború van. Dehogy kérem, elvégre háború nem lehet hadüzenet nélkül, már pedig akkor Japán még nem üzente meg, tehát nincs.

Mert csak az lehet, amit én akarok is. Már pedig Japán nem akarta, de hogy akarta azt a háborút. Eszébenis se volt. Igaz, hogy néhány ezer, vagy százezer katonát átszállitott kinai területre, azt se lehet tagadni, hogy sokezer repülőgépet repített át a Sárga, vagy Japán tengeren, nem vitás, hogy városokat ostromolt, hősi halottakat »produkált«, békés lakosságot üzött ki a családi fészekből, poklot csinált a földön, kinai területen, de balgaság volna azt hinni, hogy ez háború volna.

Mert a háború az egészen más. Ott is lőnek ágyúval, géppuskával, aknavetővel, kézigránáttal, bombarobbanás, gáz fullaszt, de egészen más körülmények között. Mindenekelőtt a háború megüzenése után történik igy minden. Ez már háború, valóságos, letagadhatlan háború, míg az előbbi, az csak olyan címzetes harc és csata volt csupán. Nem jelentős. A történelem se fog megemlékezni róla, mert a történelem csak megüzent »becsületesen« elkezdett háborut ismer.

Egyszerü ez kérem, csak persze holmi laikusok, olyan magunkféle igen jámbor békegalambok ezt nem érthetik meg. Ide diplomáciai, még pedig magas diplomáciai ész kell. A jelek szerint Japánban van.

*

arról, hogy

MINDENKI AZ ÁLLAMNÁL

akar elhelyezkedni, ahogy ezt legmagasabb helyen is megállapitották. Mindenki egyetlen biztos talajt lát, az állami talajat, mindenkinek ez a vágyálma az állami kenyér, mert az biztos. A nyugdij, a pontos elseje, a lakpénz, a vasuti féljegy és a többi...

Kétségkivül a mai idők királyfia csak állami, vagy más közlisztviselő lehet. A többi, az nem számit. Nem ügy. Az állam, az igen. De közben ezek az igy vélekedők azt hiszik, — hogy nem én vagyok az állam. Én, az egyéb polgár, az adózó, a fenntartó, s mi lesz, ha minden adózó és fenntartó azt akar megélni, amit saját maga fizet a fenntartásra?

Szabadabb lélegzetet a gazdasági életbe, több vállalkozó kedvet, bátrabb királyfiakat a magyar életbe, kik tudnának az állami kenyéren és meszszebb nézni a nyugdijon. Ne legyen vágy az állami elhelyezkedés, a rang saját ezéből teremtett gazdasági állás legyen, amit nagybácsi, nagynéni nélkül az uj idők királyfia maga teremt s harcol ki magának...

jegyzi: *sz. r. l.*



Ottó királyfi a most lezajlott cserkészvilágtáborozáson.



London régi városrészét teljesen lebontják. Képünk egy ilyen lebontott városrészt ábrázol, természetesen az egész városrészt újraépitik.

Nevelés és oktatás

IRTA: BOT ANDOR.

A napokban olvastam egyik szellemes írónktól, hogy a magyar nép mennyire nem érzi s nem érezte a különbséget szavazás és választás között. Fejtegetése politikai mezőkön haladt, de nekem akaratlanul eszembe jutott, mennyire összegubancoljuk a dolgot akkor is, mikor az ifjúsági nevelésről és oktatásáról szoktunk elmélkedni, vitázni. Ami pedig iskoláinkat illeti, emelt kalappal kell köszönteni tanárainkat, akik az egész ország minden iskolájában a tudás és ismeretek gazdagságával ruházzák fel gyermekeinket, de ... de ugyan a nevelés terén kiérdemlik-e az elismerés koszorúját!? Tudom — hallom a sértett önérzet visszautasító feleletét: Nem a tanár és nem az iskola dolga a nevelés! Heti ennyi és ennyi óraszám mellett annyi megkivánt anyag ismertetése és feldolgozása közben »nevelni« igazán lehetetlenség. Különben sem vagyunk »nevelő« intézetek! Ezeknek, de legfőkép a szülőknek kell »nevelni« a gyermekeiket. Ebben az elhárító és elutasító kijelentésben határozottan sok az igazság! Azonban kitérések és álokoskodások kerülésével egész nyiltan mégis azt állítom, igenis elemi és középiskoláink — bár homlokzatukon nem hordják a »nevelő intézet« arany felíratát, mégis hivatásos nevelői kellene, hogy legyenek gyermekeinknek, tanítványaiknak, vagyis az iskoláknak nemcsak oktatás, de nevelés is kötelességük és »szent« hivatásuk. Az oktatás anyagának csökkentése a nevelés idejének záloga és lehetősége. Pár történelmi évszámmal, csatának idejével és leírásával kevesebb .. pár geometriai fizikai, vegytani képlet kihagyásával, az ó és új klasszikusok termékeinek boncolgatásánál pár egyéni okoskodás és magyarázat mellőzese stb. ... stb.... árán a tanító és tanár neveljen is, még pedig mindig elsősorban és leginkább a maga lelkivilágának fényével és melegével. Szóval: nem szóval, de tettel. A maga nyugalmával nyugalmat, a maga érzékenységével párosult önérzetével nyilt, szerető, udvarias, de önérzetes felfogást. Tiszta igazságával legyen az tudományos, vagy társadalmi kérdés — igazság szeretetet! Pontosságot, türelmet... s főként Isten iránti szeretet és ebből eredő emberszeretetet. Mert nem lehet a kettőt egymástól elválasztani. Istent csak az szeretheti igazán, fenkölten és lelki nyugalmát betöltve — ki embertársait is szereti! S nem lehet valaki felebarátja embertársainak az isteni akarat, bölcseség és jóság elfogadása és tisztelete nélkül. A tanár tehát az iskolába nem vihet és nem türhet semmit, mi a látható, vagy láthatatlan keresztnek megszégyenítése, vagy Isten megtagadása! Visszatérve azon kérdésre, kötelessége-e az iskolának a nevelés, rá kell mutatni arra a szomorú igazságra, — hogy a család magában nem lehet az ifjúság nevelője. Nem pedig azért, mert a családban igen kevés időt tölt a mai fiatalság. Az iskola úgyszólván teljesen lekőti az ifjúságot, s a fennmaradó kevés időt otthonában tanulással, tehát az iskola által kirótt anyag feldolgozásával tölti el. De maga a mai család is alig alkalmas az ifjúság megkivánt célszerű és nemzet szempontjából kivánatos nevelésre. A családfő munkában fárad, kimerülten, gondoktól terhelten tölti otthonában az idejét. Ezt is sokszor felörli az otthon feldult világa Ma igen kevés otthonról mondhatjuk el, hogy az a szeretet, megértés fészke és melegágya. Az otthonokat az anyagi gondok, a külvilágból beszivárgott hazafiatlan, vagy ferde felfogások helytelen világszemléletek légkörével telitik. Nagy az ellentét már eleve szülők és gyermekeik, vagyis a múlt és a jelen között. Maguk a szülők szórakozásaik közben oly hatások alatt állanak, melytől átitatva sokszor még jó és nemes szándékú nevelésük sem lehet teljesen tökéletes és helyes. Az ifjúság érezve és tapasztalva a közelállók hibáit, sokszor még a nemes és helyes nevelési intelmeknek sem hajol meg otthonában.

Ezért okvetlen szükséges, hogy az iskola a nevelés a lélekmunkálás pallérozói közé állítsa magát, mert különben olyan nevelő eszközök hullámgyürüi veszik körül az ifjúságot, tehát a leendő szülőket, mint a mozi a strand, a wiekend! Hogy ezeknek és ilyen nevelő eszközöknek a hatása alatt hova jutunk, az senki előtt sem lehet kétséges. Hangsúlyozom, általánosságról, tömegnevelésről van szó, tisztelet azon családoknak, melyek fékezik és ellensulyozzák ezek fájó hatásait. De még ezek is rá vannak utalva az iskola nevelő munkájára. Az ifjúság életének javát és olyan korát tölti az iskolában, mikor lelke legfogékonyabb tudat alatt szivja maga magába az események és látások hatásait. Az iskola és a tanár lelke az a szürő készülék, melyen át tisztán, salakmentesen kell átömölnie minden nemes érzésnek az ifjúságba. S részemről minden iskola falain, minden osztály táblája fölött ott ragyogtatnám Gárdonyinak a nemzet nagy »tanítómesterének« egyik legnagyobb regénye legszebb tanítását: »Fegyelem, tisztaság«! Ha volt valaha idő — mikor ezekre szükség volt, úgy ma ezerszeresen szükséges, ha van nép, mely csak e két tanítás teljes elfogadásával indulhat új s szebb jövő felé, — úgy a magyar az! Fegyelmezett és tiszta lélek egyénileg és összességben lehet csak az alapja új ezerévünknek, új Nagymagyarországunknak! Ha ép lélek csak ép testben élhet, úgy ezerszeresen igaz, hogy csak ép lélek lehet egy ép test gerince és ereje.

A világot pedig minden harcai, pusztító csatái és vitézi tettei mellett mégis csak a nagy lelkek fényében és melegében látjuk fejlődni és előrehaladni. — Eszme — hit és akarat a lélek gyümölcsei, a lélek templomának két kapuja pedig az otthon és az iskola!

Most, iskoláink kapuinak kitárulásakor szeretném tanító és tanári erőinket mint az ifjúságnak nemcsak oktatóit, de a mindennapi élet salakjától tisztultan egy magasabb és tisztább eszmevilág lovagjainak és hőseinek elhivottjait — mint nevelő erőit is köszönteni.

Szegény emberek régente

IRTA: DR BALOGH ISTVÁN.

Debrecen századokkal ezelőtt gazdag város volt. Külsőleg ugyan nem nagyon dicsekedtek ezzel az egykori civisek, de az alacsony nádfedeles házak mégis nagy kincseket rejtettek magukban. A gazdáik és gazdaasszonyaik szorgos munkájával, verejtékével, éjjeli—nappali törődésével, forgolódásával, ügyeskedésével, takarékoskodásával összegyüjtött házi bútorokat edényeket, ruhákat és néha pénzt is. Ez ugyan már akkor is veszedelmes portéka volt, a török—tatár, kuruc—labanc jövő—menő hadaknak hamar az orrukba ment, ha nagyon füstölt a debreceniek kéménye és mihamar igyekeztek a pénzeszsákot megszeleltetni. Mai szóval élve, ellenségei voltak a nemes valuta túlzott felhalmozásának. Igyekeztek rajta, hogy forgalomba jöjjön és megtermékenyítse a gazdasági életet. Viszont ezt a gazdasági tevékenységet meg a debreceniek nem nagyon szerették. A város lakóinak a gazdaságáról már elég sokan írtak, sőt azt is megemlítették, hogy egy—egy nagyobb pénzügyi vállalkozás milyen nagy ürességet támasztott a debreceni pénzes ládákban. Ellenben kevés szó esett eddig arról, hogy szegény emberek is éltek Debrecenben. Sokszor nagyszámmal, sőt volt idő, mikor a város lakosságának fele koldustarisznyát akasztott nyakába. Aztán fordult a kerék, más jutott felületre megint, de szegények maradtak mindig fölös számmal. Ma, mikor nyomorúságaink között mindnyájan szegények vagyunk illik megemlékezni elődeinkről, akiknek szintén megvoltak a maguk szociális problémái. Ezek természetesen egészen más természetüek voltak, mint a maiak, sőt akkor inkább az volt a baj, hogy sok volt a munka és kevés a munkás. A városi tanács, amely az összesség érdekeit képviselte, mind a munkaadót, mind a munkakeresőt igyekezett kielégíteni az akkor szokásos módon. Mi számunkra ma már furcsa, érthetetlen és néha kegyetlen eszközökkel igyekszik megoldani a kérdést, de akkor nem ismertek más utat. Néhány száz esztndő mulva, a mi utódaink fogják nevetni a mi erőlködésünket, szószaporitásunkat és kevés eredményünket.

Mindjárt szemünkbe ötlik, hogy ezelőtt 300 és még valahány esztendővel a tiszteletes tanács meghagyja a Piac ucai lakosoknak, hogy a váraduccaiakkal közösen tartsanak csordást, azzal az indokolással, hogy sok időtől fogva közösen tartották, tehát a változtatásnak nincsen semmi helye. Ez volt 1623 évben. Hogy ennek a rendelkezésnek mi lett az eredménye, azt ma már csak a szegény megboldogult csordás tudná megmondani, aki ilyen kétútközbe jutott. Bizonyára nem valami irigylésre méltó módon telhettek napjai, lévén már akkor is szokás, hogy a közös ló túrós hátát nem nagyon igyekeztek az érdekelt felek orvosolni.

Ilyenformán négy év mulva szigorú rendelkezésben inti a tanács a váraduccai és piacuccai lakosokat, »hogy mint régtől fogva, most is megtartassék az a szokás a perlekedő felek közt, hogy közösen tartsanak csordást és uccapásztort fizetéssel és ellátással«. Ezzel az ügy elintéződött valahogy, azonban a pásztorokkal így is volt elég baj. 1642-ben megengedi a tanács, hogy a civisek disznóikat az Apafáján makkoltassák. Igen, de télen hideg szokott lenni, a kanászok kunyhó és tűz nélkül nem nagyon lehetnek. — Ólakat még csak lehetett volna csinálni, hiszen azok nem sokból kerültek ki, ellenben a disznópásztoroknak sem ott, sem más erdőn nem szabad nyers fát, de még asszut is vágni fejszével, sub poena fl. 6 (6 forint büntetés alatt) hanem amit kezekkel törögethetnek, azzal elégedjenek meg és azzal tüzeljenek. Ahol pedig a kezekkel törögetett fa pásztoroknak elég nem lészen, a gazdájok másként szerezzen fát nekiek.

Ugylátszik azonban, hogy a pásztorok régen nem voltak valami szegény emberek, legalább is nem valami ágról szakadtak. Házuk volt, ami után adót fizettek a többi polgárok sorában. 1665-ben azt rendeli el a tanács, hogy a »csordán, csősz, ménes pásztor az illendő uccaszereket adják meg«.

Munkáskézben már a 17. században nagy hiány volt. Előbb csak ritkábban 1665-től kezdve majd minden évben megszabja a tanács, hogy a napszámosnak mennyit kell fizetni. Ez évben azt írják: »Tisztelettel tanács deliberátuma: az kaszásoknak tíz polturát kell adni, a gyüjtőknek hetet. Az aki a végzések ellen cselekszik, tizenkét forint a büntetése«. Néhány évvel később a szőlőmetszőknek 8 poltúra, kapásnak, karózónak 6—6 poltúra a béri sub poena fl 12. A bér aztán nagyon változott, de nagyjából mindig meglehetősen alkalmazkodott az árakhoz. Egy poltúra megfelelt három dénárnak, két dénárért pedig egy font húst, vagy sertésaprólékot, 24 dénárért egy pár jó bocskort, 30 dénárért egy véka rozsot adtak. A szalonna fontja 4—5 dénár közt váltakozott, az élet nagyon olcsó volt. Ellenben a ruha ára akkor is magasan állott, mint Zoltai Lajos írja »Debrecen a török uralom végén« c. művében Onnan vesszük azt, hogy két pár bélelt dolmányt, mentét, süveget, csizmát, s nadrágot harminc forint árban kapták a város hajdúi. De az valószínűleg elég is volt négy—öt évig. Sőt a tanult mesterlegények, akik a mester házánál éltek, ellátást kaptak, egész éven át csak 10 forint 40 dénárt kereshettek, mint a szíjgyártó legények az 1683-ban kelt artikulus szerint.

A pásztorbért már 1683-ban a jószág száma után kapja a csikós. »Az ménes pásztor béri Szent Mihály napjáig egy lótól dénár 18. Az ki pünkösd után viszi ki a lovát, fele bérivel tartozik«. — Sőt nemcsak magát a pásztort fizették ezekben a zavaros időkben, hanem még fegyveres embereket is tartottak a lovak mellett. 1698-ban nagy ellenségjárás volt Debrecen környékén, ezért a tanács a ménesek mellé külön fegyveres embereket fogad. »A lovaknak legeltetésére megbérelteltvén a derecskei és konyári földet, holnap becsületes emberek expediáltassanak puskásokkal a lovászok mellé, nagy vigyázásnak okáért«.

Szabályozzák a tehén és örökcsordás fogadásának idejét, őket karácsonyig, a ménespásztort pedig esztendeig kell fogadni. A mezőgazdasági munkáknál néha meg van szabva a legnagyobb munkabér, máskor megengedik, hogy ki—ki úgy fogadja az aratót, ahogy akarja. »Az aratás hanyadán legyen, nem detiminálhatik«. De már 1701-ben az előző korhoz képest az árak nagyon emelkedtek. A kocsisok és ökrészek fizetése eránt az alábbi végzés és praxis confirmálta, hogy a jobb kocsisnak felső béri fl. 40 (40 forint) és 3 pár csizma. Ezenkivül semmiféle vetésssel, marhatartással és egyéb féle accidentiákkal (járulékokkal) ne szaporíttassék. Aki különben cselekedni conperáltatik (találtatik) megbüntetődik mind a gazda, mind a szolga.

A vasárnap, a kor felfogása szerint az Istené, azt meg kell tartani. Aki vasárnap dolgozott, úgy járt, mint Szabó János 1702-ben. »Hogy vasárnap szénát rakott a szekérre a mezőn. Deliberátum, Constál (bebizonyult) furatossal 15 üttessék a farán«. A vasárnapi munkaszünet megszegésének ez volt a minden akta nélküli, rövid úti elintézése.

Majd kezd a tanács gondolni a mind nagyobb tömegü földműves szegénységgel. 1724-ben a kaszáló osztásnál elrendeli, hogy »már ki lévén szaggatva mind a n. város, mind az uccák számára a kaszálók, a Kösélyszegben, Elepen, úgy a ligeten és proportionate (részarányosan) inspector uram a szegénységet is részeltesse sine personarum respectu (személyi változtatás nélkül). Ugyanilyen rendelkezéssel osztanak öt év mulva újra kaszálót. »Hogy a szegénységnek panasza ne legyen, a guti, radványi és halápi nagy prediumokbéli ligetek ezen esztendőben kasza alá illendő bérért osztassanak fel. Legyen a kaszásnak béri 8 poltura, a boglyázónak 7, gyüjtőnek 6 alábbvalónak 4—5« sub poena 12 fl. Ezekből a rendelkezésekből tudjuk, hogy miféle munkások dolgoztak még akkor a debreceni határban. A legnagyobb munkák, az aratás és a szőlő munka voltak, a tengerit és burgonyát nem művelték még akkor. Még ebben az esztendőben a nyomtatás idejére is hoznak bérszabást: Determináltatott, hogy az aratott életet hetedén, a kaszáltat ötödén, vagy hatodán adják a démás urak nyomtatni. Ebéd vékót pedig a harmadik mérésnél adják. — 1736 évben részletesen szabályozták a szőlőmunkások bérét. A szőlőmívesek munkája liminálhatik ezen esztendőben eszerint: 1. nyitónak dénár 24. 2. metszőnek 27. 3. karózónak 24. 4. kapásnak 24. 5. hajtónak, kötözőnek 15 dénár. De a munkások a magok ételéa



Toscanini, a világ legnagyobb élő dirigense, aki a salzburgi ünnepi játékokat személyesen dirigálta.



Amerika legöregebb embere, aki 121-ik életévét töltötte be, születésnapi tortájával.



Ez a ritka kép négy autó borzalmas katasztrófáját örökítí meg. Amerika legforgalmasabb országútján történt a katasztrófa.



Roosevelt nyaralója. Ilyen kunyhóban töltötte szabadságát Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke.

tartozzanak dolgozni, a gazda is ételt-italt, vagy kenyeret adni ne merészeljen. Aki különben cselekszik a gazda fl. 2, a munkás 1 forinttal, vagy testében büntettessék.

Az éves cseléd fogadás napját 1740. évben újból meghatározzák újévre. — »Minthogy az esztendős szolgák s szolgálók a törvény ellen és a cselédes gazdáknak kárára cselekszenek azzal, hogy egy pünkösdtől fogva másik pünkösdig szegődnek, vagy pedig karácsonytól fogva pünkösdig. Pünkösd után pedig napszámra járnak s ha beszegődnek is, igen sokra felverik a fizetést.

(Folytatjuk)

Edvárd es Alfonz

Anglia és Spanyolország volt királya Pörtschachban

Irta: dr Gál György.

Ausztria legnagyobb tava, a wörthi tó mesés fürdőhelyeivel és kedves klimájával a világ minden tájékáról vonza a fürdővendégeket. Ha az ember esős időben beül a pörtschachi kúrszalonba és végiglapozza a vendéglistát newyorki gyárostól, amsterdami bankáron, magyar operaénekesnőn, telavivi kereskedőn, singapori lapszerkesztőn s st-louisi fogorvoson keresztül valóban tarka névsorra bukkan.

Ha aztán az eső elál, ami ott igen gyorsan megy —, megkezdődik az idegnek felvonulása. — Ez délelőtt a strandokon, délután a tenniszversenyen, este pedig a tánchelyeken megy végbe. A Park-hotel strandján angol, német, francia és magyar beszédet lehet hallani, na és természetesen olaszt, mert az olaszok itt is a leghangosabbak.

Egy-egy angol lord, egy Hohenlohe, vagy Windischgrätz herceg nem is kelt feltünést. Az internacionális társaság, ami Pörtschachban nyaranta összejön már el van fásulva az ilyesmi iránt.

Mégis volt valami, ami ezt a fásult, közönyös társaságot is ki tudta hozni a sodrából, valami, am új koloritot tudott adni ennek a nemzetközi spektrumnak. Ez a valami két embernek a látogatása volt. A két ember, két történelmi név viselője. Az egyik közülük XIII. Alfonz néven nemrég még Spanyolországnak, a másik pedig VIII. Edvárd néven Angliának volt koronás feje.

A kegyeletes Alfonz

A spanyol exkirály kgyeletét jött leróni. Fia, a húszéves Don Gonzalo augyanis 3 évvel ezelőtt Pörtschachban autószerencsétlenség áldozata lett és itt nyugszik a hegyoldali kis temetőben.

A temetőhöz kanyargó ösvény vezet, a kapun ez áll: Garten der Ruhe. A bejárattól nem messze egy egyszerű sírkert, kőkereszttel, a kereszten felírás: Don Gonzalo de Borbon Y Battenberg, spanyol infáns, született Madridban, 1914. október 24., meghalt Pörtschachban, 1934. augusztus 13. — eddig spanyol nyelvü a szöveg — majd »Betet für Ihn«.

Ide zarándokol el az apa minden évfordulón. Most is a sírt keresi fel először Alfonz kíséretével, amelynek tagjai közül Bailén gróf, Windischgrätz herceg és hercegné is elhelyezik koszorúikat a síron. Alfonz megáll a sír előtt, lehajtja fejét, kezeit összekulcsolja s így áll mintegy öt percig mozdulatlanul.

Majd a templomhoz indul a menet, ahol a reggeli órák dacára nagyszámú közönség gyült egybe, hogy asszisztáljon a misén. Az ájtatosság végeztével oldódik a komor hangúlat, már kedélyesebben beszélget Alfonz környezetével. Cigarettára gyújt, majd elbúcsúzik suitejétől és autóval a tópartja hajtat, hogy áthajózzon Dellachba, hol már várja kollégája, Edvárd egy barátságos golfpartira.

Edvárd, a sportsman

Mert Edvárd szivesen golfozik. Nem tartozik az első klasszisu játékosok közé — a híres szép dellachi golfpályán megtartott versenyen helyezetlenül végzett — de a sport minden megnyilvánulása érdekli. A sportnak köszönheti Pörtschach is, hogy a windsori herceg megtisztelte látogatásával.

A Werzer-pályákon ugyanis nagyszabású tenniszverseny folyt osztrák, cseh, német, francia, magyar és angol résztvevőkkel. angol részről lord Harmsworth, Rothermere fia játszott, Magyarországot férfi és bajnoka: Szigeti és Paksyné képviselte — sikerrel.

Egy szép délután két pompás Buick és egy rendőrautó áll meg a pálya előtt Az egyik Buickból kiugrik a soffőr, az ajtót kinyitja és a kocsiból Windsor hercege száll ki. Utána pedig mindjárt az a nő, akit többre becsült Anglia trónjánál. A hercegen könnyű szürke sportruha van, a hercegné fehér ruhát visel, sötétkék kabáttal és széles, fehér kalappal. Nyakát zafir-ék díszíti. Valóban fejedelmi megjelenésü nő.

Kiséretükkel a dísztribünre tartanak és a közönség, — amely persze rögtön felismeri a magas vendégeket — viharos ovációt rendez. A herceg mosolyog integet. Az első pályán, éppen Szigeti grófot. A herceg kívánságára a fő gyűri maga alá az osztrák Bawarowski pályán két osztrák és két csehszlovák éljátékos áll fel egy exhibition-párosra. Edvárd sokat tapsol, magához kéreti a tornavezetőt és teljes megelégedését fejezi ki a látottak felett.

Ezután kiadja a jelszót az indulásra és a társaság a szomszédos Astoria bárba vonul át, ahol Edvárd cocktailt iszik, a hercegné uzsonázik. A bárból — amely a tóra épült és kacsalábon forgó kastélyhoz hasonlít — gyönyörü kilátás nyilik a lenyugvó alpesi nap sugaraiban tündöklő tóra és a hercegi pár sokáig élvezi a szép látványt. — Azzal búcsúznak el, hogy nemsokára vissza fognak jönni, hogy egy estét a bárban töltsenek.

PÖRTCHSACH MÁSIK ARCA.

A királyi látogatások után az idegenek tovább forognak Pörtschlachban, az idevalók pedig tovább panaszkodnak. Mert téved az idegen, ha a Werzer nagyszálló által rendezett »Kirchtag« alkalmából a wörthi tóra teljes számban kivezényelt motorosokra és vitorlásokra aggatott »ezer fény« csodás claire obscure-je elkápráztatja a vendéglátók kedvező anyagi helyzetére von le következtetést.

A karinthiai fürdőhelyek vendéglátó üzemeinek fele ugyanis fizetésképtelen. E megdöbbentő tényt az idei gyengén sikerült szezon magyarázza, mert az a felettébb rosszul végződött 1936. évinek is harminc százalékkal mögötte maradt eredményesség dolgában.

Az idegenforgalom visszaesésének a valószínű oka az, hogy Salzburg túl nagy konkurrencia a wörthi tónak. Az ünnepi játékok mindinkább fokozódó látogatottsága hathatósan bizonyítja ezt.

Az osztrákok panaszkodnak. Mit szóljunk akkor mi, amikor a Neue Freie Prese a következő hírdetést hozza: »Ungarn das neue Reiseland«. Magyarország tehá az osztrákok előtt terra ihcognita és akik jártak is már Magyarországon, legfeljebb csak a Balatont és Budapestet látták. Mindjárt érthetőbb lesz, ha szétnézünk a pörtschachi vasútállomás várótermeiben, ahol még lett idegenforgalmi plakát is található, a szomszédos Magyarország szépségeire viszont egy kép sem hivja fel a figyelmet.

A wörthi tó vidéke tehát nincs megelégedve az idegenek forgalmával. Az idegenek viszont nagyon meg vannak elégedve a wörthi tó vidékével, amelynél szebbet valóban nehezen találhatnak bárhol is.

Félix Ausztria . . .

Párisi ceruzajegyzetek

Irta: Bálint Weissmann Duci.

Érdekes, hogy a párisi lakásokon sehol sincs kitéve a lakó neve. Érdeklődők felvilágositást a házfelügyelőtől kaphatnak, aki igen jól értesült mindenről, a postát is ő osztja szét, ép úgy ismeri a ház első emeletén lakó szép hölgyet, mint a nyolcadikon lakó öreg urat. Kapupénz nincs, illetve az új házakban önműködő villanygomb halk kattanással nyitja és csukja a kaput. A kicsi, kalitkaszerű liftet pedig mindenki egyedül kezeli.

•

Minden hónap 15-én nagy táblán hivja fel a lakók figyelmét arra, hogy a gázszámlás a hét melyik napján fog jelentkezni a gázfogyasztási díjért és a »mélyen tisztelt« lakók »méltóztassanak« a pénzt erre a napra kikészíteni.

•

»Kihajolni veszélyes« felirással lehetne ellátni a párisi lakások majdnem földig, illetve parkettig érő ablakait is, ezért az ablakokban bámészkodókat sehol sem lehet látni és különben is igen zárkózottak az emberek, a függönyt majdnem mindig lebocsátják. — Magánéletükről keveset beszélnek és lakásukba nem szivesen engedik be az idegeneket.

•

A központi fűtéses lakások is külön kandallóval vannak ellátva, a fűtőtestek ellenére, mert a háziurak arra gondolnak, hogy esetleg április, május és szeptember esős napjaira a fázékony lakók kedvükre fűthessenek, de persze a saját költségükön.

•

Háztartási alkalmazottat csak a nagyon gazdag emberek tartanak, különben ugynevezett »femme de méuage« végzi naponta, vasárnap és ünnepnapok kivételével, a jobbmódú családoknál a házimunkát, kb. 4 francs óradijért. Gyorsan és tisztán dolgozik, teljesen megbizható, de gumikesztyűben mosogat s munkája végeztével úgy kiöltözik és úgy kicsinosítja magát, hogy rá sem ösmer az ember! Természetesen több ilyen órabéres háztartást lát el naponta és havi keresete átlag 5—600 francs.

•

Ha a »déjeuner« (déli 12 és 2 óra között) otthon készül (rendszerint 4 fogásból áll, leves helyett előétel, de a bor soha sem hiányzik), akkor a háziasszony könnyen elkészítheti egy fél óra alatt, mert még a főzeléket is megveheti főve a hentesnél (charcutier) és csak átmelegíti, kis darab friss vajat tesz rá. A bevásárlást is gyorsan elintézheti, mert minden háztömbben megtalálja az apró élelmiszerüzleteket, amelyek legnagyobb része még vasárnap is nyitva tart, igaz, hogy ezzel szemben az üzletek megegyeznek egymásközt abban, hogy a hét melyik napján tartsanak pihenőt. Viszont a nagyáruházak szombaton déltől kedd reggel 9 óra 15 percig nem nyitják meg kapuikat és nagy táblákon kérik nb. vevőik szives türelmét.

•

Általában inkább font-ban mérnek, mint kilóra. 1 font kb egy fél kilónak felel meg és ha valaki »un quart de beurre-t« (egy negyed vajat) kér, — akkor nem 25, hanem 12.5 dekát fog kapni.

•

Az ételek tea-vajjal, illetve finom olajjal készülnek, disznózsírral csak a nagyon szegény emberek főznek.

•

A hús méreg drága Párisban, átszámítva 6—7 pengő kilónként, ellenben a banán nagyon olcsó, darabja 5—6 fillér.

•

A Metro (földalatti) állomásokon nagy térképek láthatók, apró színes kis villanykörtékkel, alattuk ABC sorrendben uccák és terek mindegyik mellett pici gomb, amelyet ha lenyomnak, a térképen kigyulladnak az apró színes égők, csak tiszta pirosban, ha a kivánt helyig nem kell átszállani a sietö embereknek. Ez a leggyorsabb és legolcsóbb közlekedési eszköz, nem egész 1 franc-ért (kb 20 fillér) egész Párist körül lehet utazni a föld alatt. A nagyobb Metro állomásokon mozgó lépcsők vannak.

•

A föld feletti forgalmat autóbuszok, taxik, autók bonyolítják le. A taxik az úttest közepén állanak és aránylag elég olcsón szállítják az utasokat. Az autóbuszokon kis füzetjegyet lehet venni, 20 jegyet 6 francs-ért és a távolság arányában 2—5 jegyet kell átadni a kalauznak, aki a jegyet nem lyukasztja át, hanem az oldalán függő kis géppel rányomja a dátumot, de az egyszer már kezelt jegyek is mindig csak egy útvonalra érvényesek. Az autóbusz megállónál mindenkinek sorszámot kell letépnie, ami arra jó, hogyha nagyobb tömeg verődik össze, akkor nem az száll fel előbb, aki a legerősebb, hanem aki hamarabb ért a megállóhoz és ilyenkor a kalauz hangosan kiáltja a sorszámokat. Ellenben nőt, vagy férfit, karján gyermekekkel előre kell bocsájtani és idősebb hölgyeknek, ha már nincs ülőhely, nemcsak a férfiak, hanem a fiatalabb nők is udvariasan átadják a helyüket.

•

Lorgnon-t csak a 80 éves nénikék viselnek, ellenben szemüveget annál többen.

•

Júliusban a francia nemzeti ünnep havában a nagy körútakon sátrakban is árusítják a legkülönfélébb árúcikkeket és hangos szóval, pergő nyelvvel dicsérik árúikat, nem beszélve az ismert szajnaparti könyvárúsokról. És ha már a Szajna partnál tartunk, meg kell említeni azokat a hajléktalanokat is, akiket »clochard-oknak« neveznek, akik a hídak pilléreinél tanyáznak és a zavarosban, illetve a Szajnában halásznak.

A francia férfiak általában korán 24—25 éves korban nősülnek. A nők férjhezmenetelük után jogaikat teljesen elvesztik, minden lépésükhöz a férjük beleegyezése szükséges. — A francia férfiak igen udvariasak és ők szolgálják ki a nőt addig, amig el nem veszik, de azután »megfordul a kocka«.

—=—

A pogánylázadás elsepréssel fenyegeti a kereszténységet

Koppány vezér ur felvonultatja hadait a Kapos mentén. — István király behivja a németeket rokona ellen. — A Megyer, Khazár-Koór törzsek csatlakoztak Koppány vezér urhoz. — A Séd melletti csata. Koppány ur felnégyeltetése.

Hetek óta nagy mozgolódás rémíti a fejérvári palota népét és az esztergomi idegenek várának környékét. Mendemonda száll arról, hogy Mihály úr, — akinek neve megkereszteltetése előtt Koppány volt, igen készülődik valamire. Hírhordók jöttenek a fejérvári udvarhoz, akik nagy titkon panaszolták, hogy nincs nyugtuk keresztényi voltukban,

mert Koppány úr vizetézei megrohanták a szállásokat és minden keresztényt, vagy azt, aki annak vallotta magát, kérlelhetetlenül kardélre hánytak . . .

István király úr igen nagyon háborgott a hírekre és belső kamarájában hosszú órákat töltött buzgó imádkozásban, hogy segitséget kérjen a legfelsőbb Urtól, Krisztus úrtól a teeendőkhöz. . .

Az imádkozás nem sokat segített azonban, mert a király úr atyjafia, Koppány, akit néhány nap után senki se emlegetett már Mihály úrnak, itt-ott a királi javak táján is égetett, dúlt, mint a martalóc idegen. . .

— Meg kell halnia a bűnösnek, ki Isten, Krisztus úr és országunk java ellen tör — mondotta fájdalmasan István király úr.

— Meghalsz, Gyésze fia Vajk —, üzente Koppány egy levágott fülü, megcsonkított baráttól.

Ezzel a gaztettel bételett a pohár.

Hosszas vívódás után elküldé rokonához István király a követeket, hogy segitséget kérjen.

A bajor herceg, Henrik úr nem is késlekedett legjobb vitézeit küldeni az új kereszténységü országba, Vecilin gróf vezérsége alatt, de ekkor már megindultanak az királi hadak Fejérvárból, Esztergomból Győr irányába, ahol hir szerint új dúlásra készült Koppány úr pogány hadával.

A királi szózatra megindultanak és felkeltek a királlhoz hű alattvalók is. Jöttenek a Dunamenti Tarján-nemzetség, a rábaközi Kérnembeliek, de erős sereggel közelgett Hont Pázmán vitézzel az élen a Garammelléki hűségesek serege is.

Győrben találkozott híveivel István király, ahol ő vette kezébe az hadnagyoktól az hadak vezetését és elindult a pogány rokon elé nagy találkozásra, végső leszámolásra.

Pannonhalmánál megpihent a királi sereg és mikoron mindenkit elfogott a nyugovás, éjnek éjszakáján felméne az igen aggodalmas király úr a legmagasabb tetejére az heggynek, ahol leborulva kérte az isteni segedelmet.

Nem feledkezett meg a közelben mártiriumos halált halt jó Szent Márton vitézről sem, akihez igy környörgött:

— Mennybéli nagy pártfogóm és közbenjáróm, ha az hatalmas Isten ezen utamban megmenti országom s népem javát és megtartandja az igaz kereszténységen Krisztus úr nyájának, én ezen szent helyen magas klástromot és szentegyházat épitek neved tiszteletére . . .

Mélyet sóhajtott a király úr, mert hajnalok hajnala közelgett immár a keleti égen, azután megfuvatta a harsonás németek kürtjeit, az ökörszarvú magyar tültöket, hogy ébredezzék Isten nevében az tábor.

Már elindulás előtt volt az tábor, mikor csapzott, sáros, lihegő magyar vetette magát az király úr elé és szóla imigyen:

— Uram, királom fordulj vissza, ha kedves az életed, mert Koppány úr megesküdött minden igaz magyarok Öregistenére, hogy élve el nem mégy

— Ki vagy jámbor hivünk. — Fogta meg István király úr a leroskadott magyar karját.

— Álmos fia Márton vagyok, uram, Koppány seregéből szöktem meg, mert ezen az éjszakán felébredt bennem keresztényi lelkem.

Mikor az esküt elharsogtuk napnyugtánál valamennyien magyar vezérek Kappány úr után, még magam is hittem hogy életed ellen törő leszek. De nyugtalan álmom volt, hozzád üzött egy belső parancsolat. Sokan vagyunk uram, királom, csapatod maroknyi a pogány hadak ellenében. . .

— Beszélj, kik vannak ellenem —, emelte fel a király a vitézt.

— Koppány úr minden atyja fia, az egész Megyer-törzs ott táborozik és fenekedik ellened uram, de ott vannak már az Dunán átusztatott Kurtgyarmat nemzetség minden fiai is, az befont hajú somogyi, baranyai zsivány khazir-kóórbéliekkel . . .

— Ha Krisztus úr velünk, ki vagyon akkor ellenünk — nézett a messzeségbe István úr.

— Még tulajdon anyád se kimélt téged uram, mert az veszprémi várból üznetet küldött Koppány úrnak Beleknegina nagyasszony nénék, hogy győzedelme esetén akár kezét nyujtja a rokonnak örök feleségnek.

— Indulót fuvassatok — komorodott el az király arca sötétebbre és az hadak elején maga indult meg elsőnek, neki az rengeteg Bakonynak, hogy hátba kerülje Koppány úr hadát.

Koppány úr nem sejté, hogy áruló akadott seregében, hát nagy nyugalmasan mindig előre küldve a kémlelőket ment a veszedelem felé abban az hitben, hogy szembe kerül István úr hadaival.

Mikor felneszelt, az baj már nyakába szakadott.

A Séd folyó völgyében hátbakapta hadait István úr.

A kürtök, tülkök, sikoltó, harsogó szóval megfuvattak és mire Koppány úr hadait rendezni akarta, már rajta volt a nehéz németek lovas zöme. Menekülni semmi szin alatt nem volt tanácsos, mert honnan tudhatta volna, hogy előtte nincsen-e nagyobb veszély annál is inkább, mert kémlelő nyargalóinak se volt se híre, se hamva.

Felvette a csatát rendezetlen seregével, de az első fertály órában látta, hogy elveszett minden. Az álnok khazárkóórok elszeleltek, a páncélos németek meg aprították megszorított, bőrruhás magyar hadait. Már-már menekülésre kergette az ösztön, mikor öles, páncélos német termett előtte temérdek széles ménen. Csákányát a német sisak jára vágta, de az csupán pendült, karcolást se szenvedett. Már a szekercéjét emelte sújtásra, mikor elfehérült előtte a világ. Csaknem kettészelte Vecilin lovag öles palosával.

A csata bevégeztetett és István úr rendre végig járta a hullahegyekkel boritott folyó árterét. Sebesülteket vigasztalt, között a vele járó barátok csapatával. Vizet öntött a tikkadt haldokló szájába, tépést dugott a tátongó sebekbe.

Ugyanakor királi parancsolatra a megtalált Koppány holttestét német bakó négy darabba vágta, hogy készen álló lovas hírvivő vigye négy város kapujára kifüggesztésre a feldarabolt testet. Veszprém, Győr, Esztergom és *Érd kapuján függött napon és esőben* Koppány úr testének darabja, elrettentésül mindenkinek.

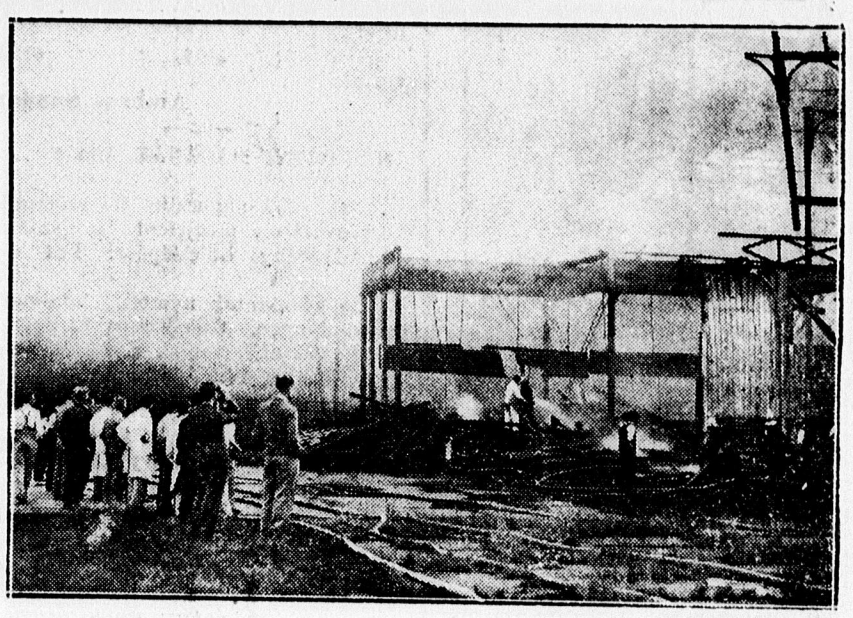
Szalacsy Rézi Imre.



ASSZONYOK DEBRECZENJE



Legújabb amerikai légelhárító ágyu, amely vékony drótháló burával van takarva. A drótháló mindenféle szines rongydarabokkal van tele aggatva, ezzel biztos fedezékben vannak az ágyuk.



A londoni Kristály palota, amely a mult év novemberében tűz által erősen megrongálódott, most ismét kigyulladt és teljesen leégett.

A hűtelen asszony

semmi esetre se tarthat számot tiszteletre, hiszen éppen azzal játszotta el a tiszteletadásnak a lehetőségét, hogy önkéntesen lemondott arról. Ha aztán ennek dacára mégis megkövetelné a tiszteletet és nem kapja meg, magára vessen.

Senkit és semmit ezért felelőssé nem tehet.

Egyedül önmagát okolhatja, de erre képtelen.

Éppen azért képtelen, mert a hűtelenség mindig megtalálja a védekezés megfelelő okát is.

Mindig készen áll a mentőkörülményt felhozó rossz lelkiismeret tanáccsal és biztatással...

Mert a bűnnek az a természete, hogy széppé akarja tenni azt, ami rut.

Megjátsza legalább önmaga előtt azt, hogy tulajdonképpen semmi se történt, hát akkor miért a hühó.

Nincs olyan bűn, melyre menten ne volna védekezési lehetőség.

Hát így vannak a hűtelen asszonyok is.

Mindjárt kéznél van: más is megtette. Nem is egy, kettő, de nagyon sokan cselekedtek hasonlóan, még se dőlt össze a világ.

Aztán ott van a másik súlyosabb mentőtanunak ajánlkozó gondolat: miért éppen az asszony, mindig csak az asszony és a férfi tovább is éli tiszteletben az életét, mintha mi se történt volna. Sőt, azt mondják, hogy még érdekesebb lett egy, egy ballépéssel a férfi...

Csak az asszony viselje a következményeket. Csak az asszony ne kapja meg többé azt a tiszteletet, melyet elvár...

Asszonyom, ezek a védelmet kereső kibuvók semmit se érnek.

A legtisztább ítéletű bíró a mi megindult és felébredt lelkiismeretünk. Ha az nem nyugszik meg, ha az tovább is röpköd kétségbeesésében valami megnyugtató felé, akkor a baj nagyon, nagyon nagy. Azt nem lehet gyógyítgatni hasonló példákkal és nem lehet a férjek hűtelenségével elcsitítani...

Az senkinek se ad okot a hűtelenségre, hogy más is az. Hogy a férfi is álhatatlan és bűnös...

Asszonyom, nagyon helyesen írta, sokkal de sokkal tisztább és szentebb dolog a hűség, semhogy azt könnyen és könnyelműen kockára lehetne tenni...

A tiszta asszonyiság minden esetre még a könnyek között is szerez olyan sok örömet, hogy a hűtelenség keserű boldogságával mindig felér...

Senkire követ nem vethetünk, emberek vagyunk, de azok, akik asszonyi jóhirnevük hűségét önmaguk nem becsülik, becsülésre nem számíthatnak...

sz. r. i.

Nagytakarítás

Nem ismerek tapintatlanabb, tolakodóbb, indiszkrétebb teremtményeket a seprűnél és a portörlőnél, különösen áprilisban, amikor rájuk jön a bolondság, vagy még inkább májusban, amikor veszekedett elevenség szállja meg őket. Nem férnek a bőrükbe, hasonszőrű pajtásaikkal a surolókefével és porolóval eszeveszett táncba kezdenek és nincs nyugtuk addig, amíg át nem engedjük nekik a lakást, hogy teljes erejükből kitombolhassák magukat: a nagytakarításban.

Az okos férj ilyenkor hátat fordít az egész hadszintérnek. Dul-ful mérgében, fenyegetődzik, átkozódik és végül elmegy hazulról.

Azalatt otthon folyik a boszorkánytánc. Az elmozdíthatatlan szekrények elmozdulnak helyükről. A függönyöket leszedik előkelő magaslati poziciójukból, a szőnyegeket a porolóra vetik, hogy elverjék rajtuk a port. Amit évközben csak ujjheggyel mertek érinteni, azt teljes erővel ütik, kefélik, verik, rázzák és dörzsölik.

De ez csak a bevezetés, a hadüzenet.

A gyalogsági harc csak most indul. Seprű és portörlő benyomulnak a legelrejtettebb zugokba. Elfelejtett fiókok tartalmát borítják ki. Régi bűnök jönnek napvilágra. Emitt egy sokat keresett gomb, amott egy válaszra váró levél, egy névjegy, első vizitelők, régen viszonozni kellett volna...

Felvonul mint hátvéd a surolókefe, a forróvizes ágyuk tankja. Nekiesik a féléve felgyült por és korom csúnya népségének. Élethalálküzdelem. A megtámadott védekezik, csak lépésről-lépésre engedi át a terepet. A kefe kész haditervvel támad, municióját a szappan és forróvíz kifogyhatatlan. Gőz száll fel az ütközet nyomán. Sssssss... Zúg a harci zaj. A felderítő szolgálat híreket hoz. Emitt erős ellenállás készül. Zsírfolt, a földre ejtett vajaskenyértől... Ide vasforgács kell. Az eltörött tintásüveg nyoma. Félév története a padló viaszába vésve. Pusztuljon onnan ami rossz emlék.

A háború pénzt emészt. Elfogyott a szappan. Az egyik surolókefetank harcképtelen lesz. Benzin és siraxért futnak a boltba. A háziasszony fizet, számol és mogorva. A munka nő, a zürzavar fokozódik, nem látja a végét.

A háborúnak hősi halottja van. Nagy csörömpöléssel földre hull egy értékes váza. Ezer cserépben folyik a vére.

Sssssssss... Zúg a harci zaj... Vezényszavak röpködnek... A boszorkánytánc járja tovább.

Mintha szivárvány tünne fel viharsöpörte égen. Egy napsíkocska belopódzik az ablak sarkán, nekiütközik a tükör folttalan lapjának, visszaverődik a parketta tükrén, ide-oda cikkázik idegesen, mint a szobába tévedt madárka. Sehol sem talál porszemet, amelyen megpihenhetne. Minden tiszta, síma, fényes és új. Minden a helyén van. Még egy párna ide... még egy hamutálca oda... még felhúzzuk az órát...

Nagy halálos betegségen ment át a lakás. Még érezhető az orvosságok szaga, benzin, terpentin, molypor és a nedves fa, a tisztaság illata terjeng. A láz elmult. Az előbbi vízgőzös forróságot jóleső hűs levegő váltotta fel. A lakás a régi és mégis új. A régi, megszokott bútorok, a szeretett tárgyak a régi megszokott helyen állnak, de megfiatalodtak, mintha a kozmetikustól, a fodrásztól, a divatszalonból jöttek volna. A por, a korom, a füst eltüntek, ami rossz emlék volt, annak eltörölték a nyomát.

A család tagjai találkoznak este. Vége a feszültségnek, a véleménykülönbségeknek, az aggodalmak hiábavalóknak bizonyultak. A gyógyulás feletti öröm összefűzi őket szoorsan.

Heti éliap

Augusztus 29-én, vasárnap: délben: májpüréleves, kacsasült vegyes körítéssel, Meinl-féle Debrői hárslevelű szőlőrétes (1) Meinl-fekete. — *Este:* hideg sült, sajt, vaj, gyümölcs.

Augusztus 30-án, hétfőn: délben: tökpüréleves, borjútüdő savanyúan, makarónival, darázsfészek, Meinl-fekete. — *Este:* haboskávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Augusztus 31-én, kedden: délben: sóskaleves, tordai lacipecsenye (2), vegyes salátával, túróscsusza, Meinl-fekete. — *Este:* szárnyasmáj risottó, gyümölcs.

Szeptember 1-én, szerdán: délben: zöldbab leves, özeleje paprikásan makarónival, szőlő, Meinl-fekete. — *Este:* tojás-pite (3), trappista sajt.

Szeptember 2-án, csütörtökön délben libahúsleves, libaaprólék paradicsomos rizzsel, borzas Kata (4), Meinl-fekete, Meinl-féle fehérbor. — *Este:* hideg Meinl-tea, szardiniás szendvics, Meinl-féle vegyes apró sütemény.

Augusztus 3-án, pénteken délben: majoránnás burgonyaleves, túrós-rétes, párolt körte, Meinl-fekete. — *Este:* főzelékes palacsinta (5).

Szeptember 4-én, szombaton délben: sóskaleves, görög beefsteak, pirított burgonyával (6) káposztasaláta, daramorzsóka izzel, Meinl-fekete. — *Este:* párizsi kosárka rántottával, párolt szilva.

RECEPTEK

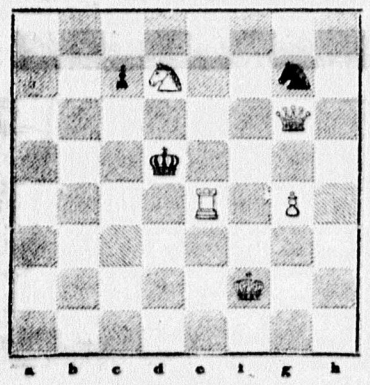
(1). Szőlő-rétes Leszemezünk édes piros szőlőt, szagossal vegyítve, elkeverjük darált dióval, cukorral és reszelt csokoládéval és reszelt mézeskaláccsal. A kinyújtott rétestésztát megkocsoljuk gyengén olvasztott vajjal, s meghintjük az egyik felét a töltelékkel, az abrosz segítségével felsodorjuk, a tepsi hosszúságához mért darabokra vágjuk, egymás mellé helyezzük a tepsire és zsírral megkenve a tetejét szép pirosra sütjük, egyenletes tűznél.

(2). Tordai lacipecsenye. Bőrös sertéshúsnak a bőrét kockásan bevagdossuk és egy pár órára beáztatjuk a húst sósvízbe. Azután vastag darabokra vágjuk, és mint a fánkot kisütjük forró zsírban.

SAKK

3. SZ. SAKKFELADVÁNY

Világos: Kf2, Vg6, Be4, Hd7, g4. (5.)



Sötét: Kd5, Hg7, c7. (3.)

Világos indul és 2 lépésben matott ad.

—=—

3. számú játszma:

BÉCSI JÁTÉK

Az alábbi játszmát a most lezajlott debreceni verseny hatos döntőjében váltották. A szokottnál kimerítőbb elemzéssel közöljük ezt a játszmát, mert a változatok szépsége gondosabb tanulmányozást érdemel. Másrészt a támadás, védekezés és ellentámadás iskolapéldája.

Játszották Debrecenben, 1937. aug. 5-én. Világos: Dalmy Barna. Sötét: Kiss Ernő.

1. e4, e5. 2. Hc3, Hf6. 3. f4 d5! 4. fxe, Hxe4. 5. Hf3, Hc6?! (Éles játék. Biztosabb és jobb a Breyer-féle 5.... Fe7! Pl.: I. d4, 0—0. 7. Fd3, f5. 8. exf6, Fxf6! 9. 0—0, Hc6. 10. Hxe4, dxe4. 11. Fxe4, Hxd4. 12. Hg5, Ff5! 13. c3, Fxg5. 14. Fxg5, Vxg5. 15. Vzd4, Fxe4 teljesen kiegyenlített játékkal. II. 6. Ve2, f5! 7. d3, Hc5. 8. d4, He4. 9. Ff4, 0—0. 10. h4, Fb4! vagy 10.... c6 sötétre előnyös játékkal.) 6. Fb5! (A provokált világos felveszi a keztyüt és hasonlóan éles tónusban válaszol. Játszák itt: 6. Ve2 és 6. d3-at is.) 6.... Fc5. 7. d4, Fb4. 8. 0—0 (gyalogáldozatot támadásért). 8.... Fxc3?! (8.... Hxc3! nagyobb feladat elé állította volna világost, mert ez esetben a támadás érdekében az al minőséget is adni kellett volna s ellemzéseink szerint: gondos játék mellett sötét a támadást kibirja.) 9. bxc3, Hxc3. 10. Fxc6† bxc6. 11. Vd3, He4. 12. Fa3! (A gyalogáldozat pointje! A futó megszállja a nyilt a3—f8 diagonálist, sötét nem sáncolhat és fejlődése gondokat okoz.) 12.... Ff5? (Tempóvesztés! Kiegyenlítést ígért 12... c5!-el a gyalogost visszaadni — 13. dxc5, c6! — vagy 13. Fxc5, Hxc5. 14. dxc5 után a rosszindulatú futótól megszabadulni. Mindkét esetben az átló lezáródik és a sötét király — sáncolás után — biztonságba kerül.) 13. Va6! Fd7. 14. e6! fxe6 (kényszer). 15. He5, Hf6. 16. Bxf6 (Elsietett áldozat, mint azt sötét mintavédekezése bizonyítja. Világosnak: 16. Bf3! és 17. Ve2! után minden változatban nyernie kell). 16.... Vxf6! (Az egyetlen! Rossz volna: 16.... gxf6. 17. Ve2! miatt. Pl.: I. 17.... fxe. 18. Vh5†† II. 17.... h5. 18. Bf1! fxe5? 19. Vh5† BxV. 20. Bf8†† III. 17.... h5. 18. Bf1! f5. 19. Bxf5, exf5. 20. Hc6† vezérnyeréssel és a gyenge sötét gyalogok is lehullanak.) 17. Baf1, Vh4! (Sötét is kezd kellemetlenkedni!) 18. Hxd7? (Fe5!), Vxd4†! 19. Kh1, Kxd7. 20. Bf7† Ke8!! (20.... Kd8? 21. h3!) 21. Vf1, Bb8!! (21.... c5? 22. Bxc7, Bf8. 23. Vb5† és matt a következő lépésben!) 22. Bxc7, Vf6. 23. Vg1, (23. Ve1-re Ve5!! azonnal nyer. Rendkívül érdekes szituáció!) 23.... Bf8! 24. Fxf8. (Nincs más! Fenyegetett: 24.... Bb1! 25. Vxb1, Vf1† 26. VxV, BxV†† — 24 Bxa7-re azonban nem Bb1 jön 25. Ba8†! Kd7. 26. Ba7† Ke8. 27. Ba8† Kb7. 28. Vxb1† KxB. 29. Fxf8 miatt, hanem egyszerüen: 24.... Bf7!!) 24.... Kf8. 25. Bxe6, d4. 26. h3 (ez a tempó hiányzott!) 26.... Bb7. 27. Ve1, Kf7. 28. Vg3, g5. 29. Be7† Bxe7. 30. Vxe7†Kg6. 31. Vxa7, Vf1† 32. Kh2, Vf4† 33. Kh1, Ve1† 34. Kh2, Vxe2. 35. Vxd4, Vxa2. Remis.

Sikerült játszma, mesteri színvonal.

Ambrus Sándor.

—=—

MEGSUGOM MAGÁNAK, HOGY...

... az 1937 augusztus 8-i számunk Sakkrovatában megjelent 1. számú sakkfeladvány kulcslépése: Fc4 — volt.

... a következők nyertek jutalmat: Barcza Ferenc, Csapó ucca 12. szám, Kovács József, Homok u. 65. Bárány Ignác, Piac u. 19.

... a nyertesek a könyvjutalmat hétfő reggel 8 órától, — csütörtök este 6 óráig átvehetik a kiadóhivatal pénztáránál.

—=—

TUDNIVALÓK! A megfejtéseket kérjük minden pénteken este 6 óráig szerkesztőségünk címére (borítékban, vidékiek levelezőlapon, a címoldalon „SAKK" jelzéssel ellátva) elküldeni. Világos első lépésének, az úgynevezett »kulcslépés«-nek közlése elegendő. — Azok közt, akik a kulcslépést helyesen találták meg, hetenként 3 szépirodalmi könyvet sorsolunk ki. Kérjük azokat a sakkozókat, akik feladványok készítésével foglalkoznak, szíveskedjenek rovatunk részére eredeti 2 lépéses feladványokat küldeni. **Szelvényt mellékeljen!**

—=—

3. SZÁMU SAKKSZELVÉNY.

Név: _____

Pontos cím: _____

Kulcslépés: _____

Hallgat a csend

Egy hallgatag világ most otthonom,
csönd ezüstől mindenki zugában,
félhomálya emlékcsodát lehel,
Érthetetlen szándék játszik mégis velem
miként az aranyszárnyú képzelet,
hogy hivjalak,
de hivó szavamra senki nem felel.

Selymesvilágú kicsiny szobámnak
szétszórt álmai felhőszőnyegén
a sok apró fény, sok-sok üzenet
Izzó seregétől elkábulok
miként tömjénfüsttől az áldozó
s Neved kiálltom
de hivó szavamra nem jő felelet.

Koronásan jött felém az Élet,
Nem volt benne szélvész, nem volt vihar
csak boldog öröm, csak gyöngyöző kehely
Igy lettem én az emlékeim rabja
s miként a megrészegült kincskereső
kiáltom Neved,
de hivó szavamra senki nem felel.

Most az alkony királyi mosolya
kiolt szobámban minden kis lángot
s lakatra zárja nyugtalan szivem.
...Egyedül maradtam a félhomályban
a sötétséggel — hol csak lidérc terem —
De én egyre hivlak
s hivó szavamra csak hallgat a csend.

vitéz Soltészné Guldán Olga.

Az utólsó debreceni talyigások

Irta: Kövér Gyula.

Jókai Mór a »Debreceni lunátikus« című humoros elbeszélésében verikulomnak nevezi a debreceni talyigát, ellentétben a római kárikulommal, amely jármű tudvalevőleg a rómaiak harciszekere volt. A római lovagok azon rohanták meg az ellenség hadsorait, ogy zavart idézzenek elő azok között.

A debreceni két kerekű talyiga a polgári munka, az egyszerű mindennapi élet közlekedési eszközeként szerepelt évszázadokon keresztül a kálvinista Rómában. Debrecennek sajátságos talajviszonya, mely részben sívó homokból, részben fekete agyagos földből áll az előbbi nyárban, az utóbbi őszi esőzés idején vált járhatatlanná, hozta felszinre egy olyan közlekedési eszköz bevezetését, ami mindkét talajnak alkalmatos volt. A talyiga lett az az instrumentum, ami a közlekedést megkönnyítette. A négykerekü szekérrel való közlekedés több lőerőt kivánt és nehézkesebbnek bizonyult.

Évszázadokon keresztül virágzott Debrecenben a talyigás ipar. Volt egy, kettő és három lovas talyigás. A kettő és három lovas talyigás az István gőzmalomnak szállította a búzát, mikor még nem volt helyivasút és vitte ki a kész lisztet a vasúti állomásra. Ezek a talyigások mind vagyonos emberek voltak.

A debreceni talyigás alakja kitermelt egy speciálisan debreceni figurát, a Bugyi Sándor humoros alakját, amely tipikusan debreceni észjárásával, zamatos debreceni stilusu beszédével, malacságaival, országos hírnévre emelkedett mint a Gárdonyi Géza Göre Gábora, s Durbintsa, stb.

Bugyi Sándor nevü talyigás sohasem élt Debrecenben. Ezt a nevet néhai N. Nagy Pál ref. főgimn. tanár fundálta meg. Ő írta az első Bugyi Sándor cikkeket, egy »Villám« cimű élclapban, ami eredetiségénél fogva nagy népszerűségnek örvendett. Az általa irott Bugyi Sándor cikkek mindig ezekkel a szavakkal végződtek: Node most már menjünk pálinkába valóért a zsidónak. És ebben a kifejezésben senki sem látott abban az időben felekezeti izgatást. Pedig a kifejezésnek volt valami némi nemü valószínüsége. Ugyanis abban az időben a városi regálit Áron Miksa szesznagykereskedő bérelte. Áron Miksának a szolgálatában állott egy Lénárt nevű egylovas talyigás, ez a Lénárt mindennap hordószámra hordta a vizet a légszeszgyár mellett levő kerekes kútból. A közvélemény Lénártot minősítette Bugyi Sándornak és ő nem tiltakozott, sőt büszke volt rá.

Azonban az idők megváltoztak. Olyan közlekedési eszközök keletkeztek, amik boszorkányos sebes iramba menetelnek a legrosszabb utakon is. Hát bizony ezekkel a gőz- és benzin hajtott motoros járművekkel nem vehette fel a versenyt a lassan cammogó lóval vontatott talyiga verikulom. Pusztulnia kellett, mint minden olyan intézménynek, ami már nem időszerű.

Néhány évvel ezelőtt megirtam, hogy Tamás Ferenc, aki több mint negyven esztendeig talyigáskodott felhagyott azzal és stráf szekeret vásárolt (most már az sincsen neki). Akkor még lehettek öten—hatan. Most, mikor e sorokat irom, Debrecenben csak két talyigás iparos van: Vágner Lajos és Tóth István.

Vágner Lajos erzsébetuccai lakos, iparos ember, kőműves mesterséget tanult. Nem volt utolsó ember szakmájában, mert a Villanygyár építkezésénél mint pallér működött. Hogy aztán a kőműves mesterségnek itt helyben befellegzett, hát talyigás lett. Megkérdeztem tőle milyen oknál fogva tartja még a talyigásságot? Azt mondotta biztos fuvarjai vannak a timároknál, ezeknek olyan szük az udvaruk, hogy csak talyiga mehet be oda. Ha így nem állana a dolog ő sem tartana talyigát. A másik talyigás Tóth István, a város másik részén a Honti uccán lakik. Kisebb fuvarok még ott kerülnek.

Ezek az utolsó mohikánok, mert ha ők megszüntetik iparjukat, alig akad utódjuk. Egy tipussal, a Bugyi Sándor alakjával szegényebb lesz Debrecen.

Hajnali szonett

A tulipán hulló sziromlelke
most visszarepül mennyei honába:
Az ég aranyló ajtaját kitárja
s zeng a szivem, szinig Véled telve.

Óh, mért nem érzed gordonka-szivem?
Borongó bánat hajnali zenéje
teérted csap föl ostromlón az égre,
büszke kis angyal, haragos szivem!

Szép lenne együtt a hajnali koncert
büvölve néznénk a tűzkövü ékszert:
az égre biborló kelő napot.

Aztán megfognám kezed, szót sem szólnánk,
világcsodálón elbüvölve állnánk,
akár két virág a fü között, amott!

GÁRDOS MIKLÓS.

Hervadó rózsa

Virágok virága
Rózsaszínű rózsa,
Illatos, harmatos
Szirmait hullatja.

Fonnyadó avarra
Hullnak a levelek,
Remegve peregnek.
Mert rózsát temetnek.

Felhők körül szálló
Nyárvégi napsugár,
Búcsúként utolsó
Fénykévét hint reá.

Alkonyati csendben
Beföldi takarja
A hervadó lombok
Arany koszorúja.

b. BALOGH VILMOSNÉ.



GYERMEKEK DEBRECZENJE

Itt van,

kérlelhetetlenül, letagadhatatlanul itt van az új tanév. Nem lesz könnyű dolog a szép vakációs napok után a munka nehéz szolgálatába állani. Az ember igen könnyen hajlamos a pihenésre.

Inkább szeretjük a henyélést, lustálkodást, mint a komoly munkát.

Letagadhatatlanul így van.

Nem szívesen szokja meg az ember a dolgos napok küzdelmét.

De meg lehet, mert meg kell szokni.

Csak a kezdetek kezdetén úgy kell elindulni, hogy később már eszünkbe se jusson az, hogy halogassuk a dolgainkat.

Mert a legtöbb ember ott rontja el a dolgát, hogy mindig így gondolkozik: ugyan, majd holnap, hiszen ráérünk még erre is, arra is. Holnap is nap lesz, miért siessünk, mikor úgyis elérkezünk. Kibuvót keresnek, okoskodnak, bölcselkednek addig, hogy annyi idő alatt el is végezhették volna a dolgot.

Kérlelhetetlenül és azonnal munkába kell állani.

Aki egy napot késik, azt már többet behozni nem tudja.

Az első napok keserves küzdelmei után lassan elkövetkezik az az idő is, amikor már édes íze lesz a kötelességteljesítésnek.

Csak az immel-ámmal végzett munkának keserű az íze.

Csak annak megy nehezen a kezdet is, aki minden úton, módon kibuvót keres.

Aki úgy gondolkozik, hogy ej, még most minek, hiszen csak most kezdődik a tanév, hát minek sietni. Még felelés se lesz, mikor következik el az első intő róvó. Hej, de messze van még a félév, ráérünk arra a nagy szorgalomra...

És ehhez hasonló kedveskedésekkel igyekszik a lusta gyermek biztatgatni magát. Nagyon találékony, sok szót talál arra, hogy jobbnak, könnyebbnek lássa a mindennapi életet, mint az a valóságban amilyen...

Itt a baj.

Első naptól kezdve erős lendülettel, nagy odaadással, buzgó kitartással kell kezdeni az esztendőt, mintha nem is frissülést és enyhülést adó nagy vakáció után kezdenénk hozzá. Ha így indulsz el, egy hét mulva már nem lesz addig nyugtod, míg el nem végezted a napi teendődet és majd meglátod, hogy az elvégzett munkád után mennyi, de mennyi időd marad még pihenésre, nemes szórakozásra is.

Haragszom rád

Hazafias ünnepélyre
Indul Misi és Bözsi,
Magyar ruháját mindkettő
Ugyancsak illegeti.

Szebb az enyém — mondja Misi —
Felfortyan ra Bözsike,
Leszólják egymás ruháját
S kész a harag izibe.

Ámde hazafelé menet
Szakad a záporeső.
S mit tegyenek? — kibékülnek,
Mivel csak egy az ernyő.

Aba Ildikó gimn. IV. Svetits

„Megvirrad még valaha"

Irta: Takács Ilona.

Bizonyítványosztás napján nem volt boldogabb Kovács Zolikánál, mindenből csupa-csupa jelest kapott. Nem csupán a jeleseknek örült ő olyan nagyon, hanem azért is, mert édesapja megígérte, hogy ha jeles lesz a bizonyítványa, a szünidőt keresztszüleinél töltheti el, Kolozsváron.

Zoli okos fiú volt, okosságát megtetézte egy kis szorgalommal és most ott volt kezében a szorgalmas tanulásnak az eredménye.

Apuka beváltotta a szavát, megváltotta Zolinak az útlevelet és már robogott is Zolival a vonat kincses Kolozsvár felé.

Zoli kimondhatatlanul örült ennek az utazásnak. Régóta vágyott ő már keersztszüleihez, akik nagyon szerették őtet. Keresztapa régen megígérte, hogy ha elmegy hozzájuk, kap valami nagyon szép ajándékot, aztán viszi utazni Zolit, hogy megismerhesse Erdély szebb vidékeit. Hogyne lett volna hát boldog Zoli.

Nem is lett volna semmi baj, Kolozsváron egy vidám, kacagó kis fiú ugrott volna az ő jó keresztapukája nyakába, ha közbe nem jött volna valami. Ez a valami a trinoni határ volt.

Hiszen tanult Zoli történelmet, már negyedik gimnázista volt. Tanult a régi, boldog Nagy-Magyarországról, a trianoni békeszerződésről, Papváry Elemérné Magyar hiszekegy-ét tudta szavalni és énekelni is eleitől végig, de a rideg valóság most ütötte először szíven, mikor a vonat elérte a trianoni határt. Elszoruló szívvel hallgatta az utasok idegen nyelvű beszédét, a vasuti személyzet idegen szavait s az állomások idegen elnevezését eliszonyodva olvasta. A torkát szorították, a szemét égették a visszatartott könnyek, végre nem birta tovább, kihajolt az ablakon, hogy az utasok ne lássák és szemeiből megindult a forró könnyzápor, sírt, sírt keservesen. Könnyein keresztül nézte az elsuhanó tájat, a ringó búzatáblákat, zöld erdőket és egyre ezt mondogatta magában, ez már nem a mienk, ez már mind a másé és a szíve majd meghasadt a bánattól. Egyszercsak egy gyöngéd kéz simította meg a vállát és egy biztató hang ezt suttogta magyarul, nagyon halkan, megvirrad még valaha. Egy őszhajú, idős lelkész volt, aki érdeklődve figyelte a magánosan utazó gyereket és nem volt nehéz kitalálnia, hogy mi megy végbe a gyerek lelkében. Ugy tett, mintha a vidéket nézné és azzal a pár suttogó szóval sikerült megvigasztalni az elkeseredett kis fiut. Zoli letörölte könnyeit és gondolkozni kezdett. Most már maga is csodálkozott rajta, hogy úgy eltudott csüggedni. Hát persze, igaza van a jószívű öreg pap bácsinak. Megvirrad még valaha, a jó Isten megsegít bennünket, nem lehet hogy így maradjon. Vissza szerezzük az elszakított területeket. Erősen megfogadta magában, hogy mindig szorgalmasan fog tanulni, hogy tudásával hasznára lehessen a hazának, pajtásait is erre fogja ösztökélni, a haza mindenekelőtt. Megenyhült lélekkel ült vissza a helyére és lopva hálás pillantást vetett vigasztalójára. Ugy tetszett neki, mintha a kerekek is ezt zakatolták volna, meg-vir-rad még va-la-ha, meg-vir-rad még va-la-ha. A kolozsvári állomáson már mosolyogni is tudott, mikor keresztapukája örvendezve ölelte magához. Vitte haza Zolit a szamosparti kuriába, ahol keresztanyu várta szeretettel, no meg finom vacsorával. És még valami várta itt Zolit, a megigért ajándék, egy szép új, fényeskerekű bicikli. Zoli túláradó hálával köszönte meg ezt a szép ajándékot, milyen szép utazásokat fog ő azzal csinálni. Régen vágyott már ő egy ilyen szép biciklire.

Vacsora után vendég érkezett, az öreg pap bácsi volt. Szeretettel simogatta meg Zoli arcát. Ni-ni, ez az én kis utitársam, mondotta.

Olyan komoly ez a gyerek, talán a szülei után búsúl, jegyezte meg keresztapa, mikor Zoli elhagyta a szobát, hogy barátjával, a biciklivel megismerkedjék.

Más itt a baj, legyintett a vendég és elbeszélte a vonatbeli jelenetet. Mind a hármójuknak könny szökött a szemébe.

A szobába visszatérő Zoli meghökkenve nézett rájuk egy pillanatig, aztán vígasztaló hangon mondotta nekik a varázsigét, megvirrad még valaha.

A bizakodó frissecsengésű gyerekhangra reménysugár lopózott a szivekbe, felszáradtak a könnyek és mind a hárman egyszerre suttogták, megvirrad még valaha.

Okos Peti kalandja

(Folytatás.)

Hát édes boszorkánytestvéreim tudjátok ti azt, hogy annak a törpe királynak elveszett a legkedvesebb madara, egy fülemile. Ez ügyben jártam Lucifer sógornál és ő azt mondta, hogy a madár Hüvelyk Mátyás országában van. Ha tudjuk vigyük el, de a törpe királynak nehogy odaadjuk, mert már sok borsot tört az orra alá. A többit már nem hallotta Peti, mert a boszorkányok összedugták az orrukat és úgy beszélgettek. Peti ahogy csak lehetett, olyan halkan és gyorsan távozott e bűnös helyről és ismét tapogatózva ment az erdőből kifelé. Egyszer úgy vette észre Peti, mintha virradna. Valóban boszorkányország széléhez közeledett. Mikor már majdnem a végére jutott, a háta mögött valami zizegést hallott. Hátra néz, hát szegény Peti majd hogy ijedtében le nem ült. Oka pedig az volt, hogy az egész boszorkányhad seprün lovagolva repült feléje. Bizonyára hírét vették valami gonosz kígyótól vagy bagolytól, hogy egy földi halandó az ő országukba tévedt. Peti villámgyorsan gondolkozott, hogy mitévő legyen, de semmi mentő gondolata nem támadt.

A boszorkányhad már közel járt. Akkor hirtelen eszébe jutott a gyűrű. Megfordította az ujján, mégpedig ijedtében nem is egyszer, hanem hétszer. Abban a pillanatban egy csomó kis törpe jelent meg és az akkorra odaérkezett boszorkányhadat szétverték.

Az a kis törpe, aki a király elé vezette, Erzsi boszorkányt vette keze alá és úgy elrakta, hogy a vén csoroszlya paripájára is csak nagy nehezen tudott felülni, oly jajgatások között, hogy szegény Petinek a fülét be kellett dugnia ujjaival. A kis törpe miután megkérdezte Petitől, hogy nem kíván-e valamit, egész hadával eltünt. Peti pedig ment tovább egy másik ország felé. Itt is egy erdőn ment keresztül, de ez nem volt sötét. A legnagyobb fa olyan volt, mint Peti jómaga.

A boszorkányok beszédéből azonnal megtudta, hogy Liliputiországba érkezett, melynek királya Hüvelyk Matyi őfensége volt.

Bátran ment, mert tudta, hogy itten nem érheti veszedelem. Mikor az erdőből kiment, egy várost pillantott meg. De milyen város volt az? Hát az bizony oly nagy lehetett, mint egy jókora udvar. A házak pedig, mint itt nálunk egy kis játszóház. Az utcák olyan szélesek, mint a Peti cipője. A városba nem akart bemenni, nehogy a házakra lépjen, hanem leült a város szélére és türelmesen várt. Eszébe jutott Guliver a nagy utazó kalandja, hogyan bántak el vele a csepp emberkék. Nem tétovázott tovább, hanem felállt és elkiáltotta magát! Hé emberek! Vezessefek a király elé! Erre a hangra a csepp emberkék nagyon megijedtek, niszen ilyet még sohasem hallottak. Nemhogy Petihez mentek volna, hanem kis házikóikba bújtak be. A királyi szolgák tüstént vitték a hírt a királynak, hogy egy óriás ember van az országukban. A király, vagyis Hüvelyk Matyi Peti elé sietett és a tenyerébe állt Petinek, hogy hangját hangosabban hallja az új jövevény.

Mi járatban vagy? kérdé Matyi. Ekkor töviről hegyire elmondott mindent Peti. Utána a király így szólt: Csakugyan van itt egy fülemile. De csak akkor adom oda, ha egy kérésemet teljesíted. Egyik lányomat egy kőszáli sas elvitte fészkébe egy magas sziklára. Ott van azon az óriás hegyen. És ujjával egy helyre mutatott. Azt kívánja a sas, hogyha adunk neki tíz közönséges leányt, akkor visszahozza a leányomat. Már tíz nemeslelkű leány vállalkozott, hogy a király kisasszonyért elmegy. A sas el is vitte mind a tízet, de a leányomat nem adta vissza, hanem még ismét tíz leányzót kér. — Peti figyelmesen hallgatta a király szavait s kért a királytól egy kardot. De az olyan kicsiny volt, mint egy tű. Ekkor ő csinált magának egyet, mert kovácslegénynek tanult. Azután a hegy felé igyekezett. A sas mikor meglátta Petit felröpült fészkéből és a Peti feje felett keringett.

Petit nem nagyon bosszantotta a sas, hanem kezdett a szikla felé felfelé mászni. A sas azonban vijjogva ereszkedett alá. Most már Peti is komolyra vette a dolgot és kétszer megsuhintotta kardját a feje felett. Már-már majdnem elérte a fészket, mikor a sas hirtelen lecsapott Petire. De Peti sem volt rest. Egy kiálló szikla mögé bújt, várta, hogy a sas keresse. A sas csakugyan keresésére indult Peti-



Ugratás lóval tranbulinről vizbe.
Egy amerikai műlovarnő 12 méter magas tranbulinről ugrat a vizbe.



Elefántkeresztelő.

nek, közben-közben vésztjóslóan vijjogott. Mikor mellette szállt el, hirtelen kiugrott és egy hatalmas csapást mért a fejére. A sas csak megingott és a másik pillanatban csőrével Peti felé csapott. Peti azonban félreugrott és a madár szívébe döfte kardját. A hatalmas sas még egyet rugott a levegőben s holtan esett le.

Peti a sas fészkéhez ment, hol a szegény kis királykisasszony sirdogált keservesen. Peti elmondott neki mindent. A királykisasszony hálásan nézett megmentőjére. Zsebébe tette és gyorsan ment a hegyről lefelé. A hegy tövébe nagy sokaság várta és diadalmenetben kísérték a királyi palotába. Hüvely Matyi nagyon megörült mikor leányát ép, egészségesen viszontlátta. Petinek odaadta a fülemilét és még külön egy nagy darab gyémántot.

Az óriások királyától kért egy táltos lovat Peti részére.

Gyors száguldva repült a táltoson Peti a törpe király elé, ki tiz zsák aranyat adott jutalmul.

Peti ismét felült a táltosra és azzal ment haza kicsiny falujába. Éppen éjszaka érkezett meg, így senki sem láthatta meg. Lovát bekötötte az üres istállóba, ő pedig felköltötte édesapját és testvéreit. Nagy öröm lett egyszerre. Nagy dáridót csaptak, csak levesféléből tizenkétféle volt. Hét éjjel és nappal tartott a mulatság.

Peti elvette feleségül a legvagyonosabb és legszebb leányt. Lakodalmuk még most is tart.

Oláh Zsigmond
ref. gimn. III. b.
(Vége.)

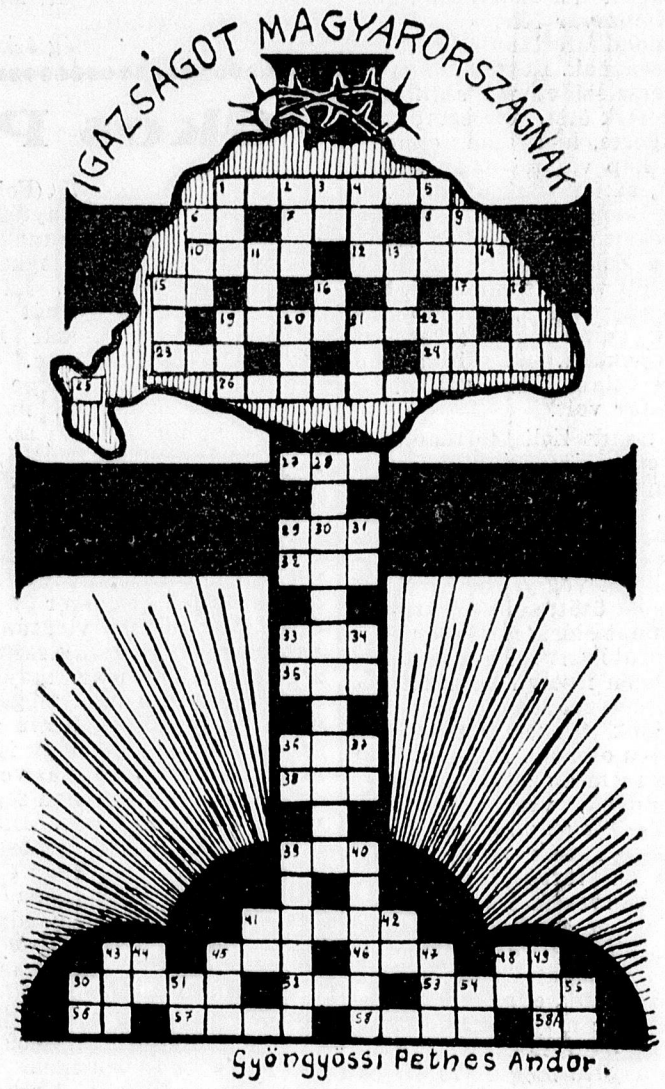
Mesélj oh drága Nagymama

Irta: Aba Ildikó gimn. IV. o. t.

Ében hajába ezüstös szálak
Öreg szemein fénylő szemüveg
Ablaknál horgol, keze már fáradt,
Mesélés közben hangja megremeg.
Lágyan csendül a mese halk szava
Mesélj, mesélj óh drága Nagymama!

Régi időkről, szép ifjúságról;
Komor hegyek közt kedves kúria,
Mért nem jössz vissza boldog gyermekkor
Kié vagy már óh szép szülőhaza!
Lágyan csendül a mese halk szava,
Mesélj, mesélj óh drága Nagymama!

Illatos május... zöld rügyfakadás..
Pár szál gyöngyvirág — hangja elakad
Életáról egy régi látomás
Fénylő szeméből két könnyecsepp fakad
Lágyan csendül a mese halk szava
Mesélj, mesélj óh drága Nagymama!



Tervezte: Gyöngyössi Pethes Andor reáliskolai tanuló.

Vigyázat! Mostani rejtvényünkmegfejtését a vízszintes 15, 19, 24, 38, 41, 43, 46, 50, 57 és 58-a. szavakkezdőbetűi adják. Helyes megfejtés esetén a kezdőbetük Petőfi Sán-dor egyik versének címét adják. (Ezek küldendők be.)

Vízszintes sorok: 1. Hidrogénből és nitrogénből álló színtelen, szúrósszagú, könnyezésre indító gáz. 6. Rangjelző. 7. Veszprémmegyei kisközség. 8. Debreceni ló. 10. Itt, — németül. 12. István becézve. 15. Nem rossz. 17. Nagyközség Bács-Bodrog vármegyében. Trianon óta S. H. S. királysághoz tartozik. 19. Magyarország első uralkodó családja, amely négy fejedelmet és 23 királyt adott hazánknak. 23. Mező. 24. Dalok. 25. Judit közepe. 26. Afrikában a Tuniszi-öböltől az Atlanti-óceánig 2300 km. hosszúságban húzódó, egyedüli afrikai lánc hegység. 27. A hüvelyesek családjába tartozó növény. Levelei rendszerint hármasak, virágai különböző színűek, fürtben állók. 29. Fájdalom. 32. Régi magyar szó. 33. Szeszesital. 35. Belsőszerv. 36. Égitest. 38. A hét vezér egyike. 39. Nagyhatalom. 41. Megszokott, szabványos hivatali munka. 43. Betű fonetikusan. 45. Ópiumot tartalmaz. 46. Beszédrész. 48. Aroma. 50. Tok. 52. »Egy« románul(Tessék beírni: unu). 53. Diákétkező. 56. Régi fegyver. 57. A pénz is ez. 58. Nem valóság. 58-a. Betű fonetikusan.

Függőleges sorok: 1. Magyarország történelmében több jelentékenyebb szerepet vitt pasa volt. 2. Sav teszi. 3. Enélkül semmi sem történik. 4. = vízszintes 36. 5. Mint — németül. 6. A finn nemzeti mozgalmak egyik vezére s a modern finn szép-próza egyik mestere. 9. Utas. 11. Európában van. 13. Mirha — közepe. 14. A jószívű igéje. 15. Járkál. 16. Hosszu morsejel. 18. »Adni« régies alakja. 19. Baranyavármegyei kisközség. 20. Férfinév. 21. Német nevelő. 22. Dániában van. 28. Görög vígjátékíró. Negyvennégy darabot irt, amelyekkel a demagógia ellen harcolt. 29. Kérdő névmás. 31. Biztató szócska. 33. Igekötő. 34. Rag: —ra párja. 36. Nagy Olga névbetűi. 37. »Pad« mássalhangzói. 39. Páratlan dolog. 40. A hagymanemzetség latin neve. 41. Francia birtokos névmás. 42. Helyhatározó rag. 43. Tejtermék. 44. Kis folyócska. 45. Híres magyar iró keresztneve. 47. Osztrák folyó. 48. Latin prepozició. 49. Azonos mássalhangzók. 50. Személyes névmás. 51. Betű fonetikusan. 54. Ede magánhangzói. 55. Bagamérban van.

(Gy. P. A.)

A nyár elmulása

Elmult a nyár
Itt van az ősz.
Sárgulnak már a levelek
Szomorúan beszélgetnek.
Kinézek az ablakomon
És egy kicsit kijjebb nyitom.
Akkor látom a madarak
fán gyülést, mit tartanak.
Láttam rajtok nem vigadnak,
Inkább kissé szomorkodnak.
Én is vélök búslakodtam,
És így közben elaludtam.
De nem sokára felébredtem,
Mert egy veréb, mint egy héja,
Ugy pottyant az ablakomba.
Honnét anyja megragadta.
El is vitte oly messzire,
Már csak pont látszott belőle.
Nem sokára ott is hagytam,
Visszamentem ablakomba.
Míg csöndesen gondolkoztam
Egyszerre azt is megtudtam,
hogy a kis fecskék ott fönn
Miről tanácskoznak.
Nekik is fáj kicsiny szivök,
Hogy újra itt van már az ősz.
Itt kell hagyni hazájukat
S idegenbe menni.
Kis fészküket
Mit oly nehezen építettek
Lerombolja majd a fagyos tél.
Eközben arra gondoltam,
Hátha énnékem kellene
Messze menni
S csak tavasszal lehetne
Visszajönni.

Oláh Erzsike IV. el.



REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK



MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A lekészölt rejtvények fölé odaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

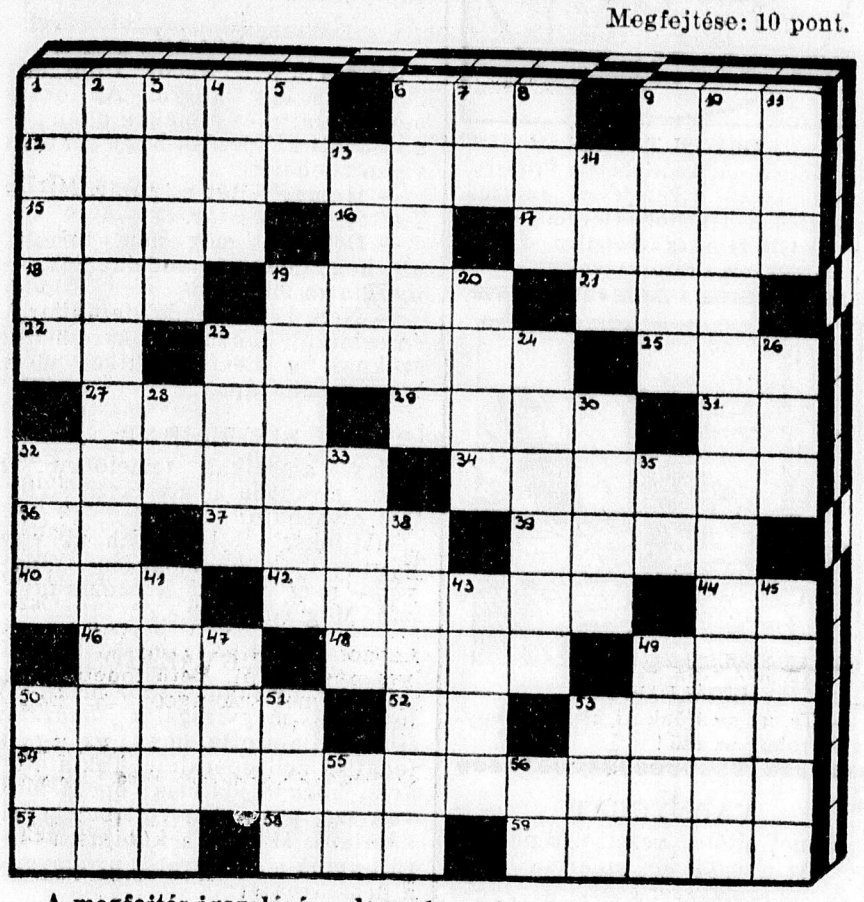
Rovatvezető: **Boross György**

TUDNIVLOK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek felvilágosításokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Memória-vizsga

Készítette: Papi Erzsébet, Hunyadi u. 17. szám.

Megfejtése: 10 pont.



A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATAROZASOK:

Vízszintes sorok:

1. Falu és nyaralóhely a Balaton mellett.
6. Szó a »Halotti Beszéd«-ből.
9. Nyelvtani fogalom.
12. II. József gúnyneve.
15. Ut mellett húzódik.
16. H. T.
17. Tészta.
18. 3000 — római számmal.
19. Dal, nóta.
21. Ranggal jár.
22. Latin kettős magánhangzó.
23. Ilyen lapát is van.
25. Libát hizlal.
27. Lajos — franciául.
29. Orosz férfinév.
31. Házi állat.
32. Filmriport.
34. A latin »ero« egyik ragozott alakja.
36. Járunk rajta.
37. Ilyen fizika is van.
39. Férfinév.
40. Egymásra tesz.
42. Francia drámaíró (1639—1699).
44. Kettős mássalhangzó.
46. Abesszin méltóságnév.
48. Zamatos magyar megszólítás.
49. Nem is visz!
50. Női ruhák gyakori tulajdonsága.
52. A tantal vegyjele.
53. Szent, érinthetetlen, tilalmas.
54. Kuruc dalairól híres lírai költőnk.
57. S. D. I.
58. Rag.
59. Gyors futású víz tulajdonsága.

Függőleges sorok:

1. A Volga mellékfolyója — névelővel.
2. Szerzetes rend.
3. A 31. vízszintes alatt van.
4. Kis ház.
5. Vissza: görög betű.
6. Csodaszép!
7. Rövidítés.
8. Ária — franciául.
9. Zsugoriságuk miatt sokat csúfolják e falu népét.
10. Petőfi egyik költeményének címe.
11. G. Y. S.
13. Nélkül — németül.
14. Ijesztő alak.
19. Török népmesék sárkánya.
20. A tárnokvölgyi ütközetben esett el ez a hún kapitány.
23. Ázsiai állam.
24. Biharmegyei nagyközség.
26. Nekem — franciául.
28. Ma mindenki ez.
30. Görög istennő.
32. Minden hegedűn van.
33. Vissza: női becenév.
35. Igy — németül.
38. Kémiai gyök.
41. Kívánesi.
43. Tanonc.
45. Ilyen fegyver pl. a lándzsa.
47. Sugár — mássalhangzói.
49. Ne nyulj hozzá!
50. Kémlel.
51. Ettől a falutól kapta nevét az egyik magyar család.
53. Vissza: Bőven folyat.
55. Az olasz skála első hangja.
56. Kertet művel.

Detektiviskola

A VALUTASIBEREK

(Háry Hektor harmadik kalandja.)

Megfejtése: 5 pont.

— Szervusz, Hektorkám! — üdvözöltem világhírű detektív barátomat az uccán.

— Szervusz! Na, kitalálták a rejtvényfejtők azt a trükköt, melyet Óvatos Oszkárral szemben alkalmaztam?

— Hát, kérlek az olvasók nagyon különbözőképpen vélekedtek! Lennél szíves talán elárulni ezt a trükköt?

— Hogyne, hogyne! A feltételeimet azonban már tudod!

Javíthatatlan barátommal kénytelen voltam bemenni az egyik közeli vendéglőbe, hogy a szokásos feketét és a rendes boradagot megrendeljem. Letelepedtünk az egyik asztal mellé és Háry leleplezte a nagy titkot.

— Egyszerű az eset! Az órámat az ablakot takaró függöny mögé akasztottam. A finom hallással rendelkező Óvatos azért lőtt erre a függönyre!

— Nagyszerű! De kedves barátom, ismét aktuális lenne egy kalandod.

— Rendben van! Talán elfogom mesélni neked azt az esetemet, amikor egy veszedelmes valutasiber társaságot tettem ártalmatlanná. Ez aktuális lesz, tekintve hogy manapság gyakran előfordulnak ilyen ügyek.

Beleegyezésül csak a fejemmel bólintottam, mire Háry Hektor beszélni kezdett:

— Éveken keresztül működött Debrecenben egy veszedelmes valutasiber társaság, amely különösen Romániával tartott fenn élénk összeköttetést. A banda irányítója Csempész Cézár volt. A »Főmunkatársak« b. neje Cecilia és titkára: Enyveskezű Edömér voltak. A bandát Csempész irányította s így ő vállalta aránylag a legkisebb kockázatot. »Üzleti ügyekben« leginkább a felesége és a titkára utaztak. Cecilia és Edömér vitték ki és hozták be a valutát! Az üzlet nagyszerűen ment s a debreceni rendőrség detektívosztálya semmire sem tudott rájönni. Kibuvó Kelemen detektívfőnök figyelmét egy névtelen levél útján hívták fel a bandára. Ő engem bízott meg a »siber-triász« lefülelésével.

— Egy szép tavaszi napon ismét névtelen levelet kaptunk, melyben arról értesítettek beonünket, hogy Csempészné és a titkár 10.000 pengőt fognak Romániába vinni. Másnap reggel Nyírábrányba utaztam. Délben 12 óra 25 perckor Csempészné és Enyveskezű is felültek a »gubával« a vonatra. Erről telefonon értesítettek. Nagy meglepetésemre, a Nyírábrányba érkező vonaton nem találtam meg őket. Utólag megtudtam, hogy Csempész tudomást szerzett arról, hogy két főmunkatársát tárt karokkal várom a határon. Tudta azt is, hogy most már el vannak árulva, ezért csellhez folyamodott. Felvette a telefonkagylót és felhívta a vámospércsi csendőrséget, amelynek alapján a csendőrök letartóztatták az aszszonyt és a titkárt. A legcsodálatosabb az a dologban, hogy valutacsempészésért nem lehetett elítélni őket!

† Mit gondolsz, mit telefonált Csempész Cézár a vámospércsi rendőrségre és miért nem lehetett őket valutacsempészésért elítélni?

A megfejtést most is az olvasókra bízzuk!

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...a »Debreczen« 1937 augusztus 15-iki számának rejtvényrovatában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Ezt se hagyja ki!
Utolsó vacsora
Balatonbozsok
Itélethozatal
Urasági inasok

Hol is olvastam csak? Garay János: Kont.

Vajh' ki ő? Archmedes.

Mindenkit érdekel! A »Mindenki nyer!« című pályázatunk pontállását a jövő héten közöljük. Ekkor hozzuk nyilvánosságra azok neveit is, akik eddig elérték a 200 pontot s akik ennél fogva könyvjutalomban részesültek.

VAJH' KI Ő...?

Megfejtése: 3 pont.

1744-ben született. Meghalt 1793-ban. Egy ideig nyelvtanító volt Skóciában, később mint orvos próbálkozott Párisban. A forradalom kitörésekor, mint a legvadabb demagógok egyike került felszinre. Lapjában állandóan tömegmészárlásra uszította a csőcseléket. Beválasztották a konventbe, ahol azonban lenézték és óvakodtak tőle. Beszédeit csak a karzatok csőcseléke fogadta helyesléssel. — A szeptemberi mészárlás legkegyetlenebb résztvevője, akit végül utolért végzete és maga is gyilkosság áldozata lett.

Ki ez?

HOL IS OLVASTAM CSAK?

Megfejtése: 3 pont.

(Állapítsuk meg, hogy ki irta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók.)

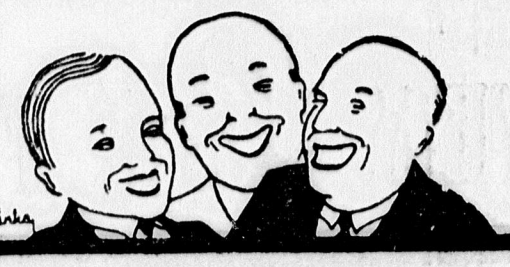
Hogy belép, a zöld asztalnál
Tisztes őszek ülnek sorra;
Szánalommal néznek őrá,
Egy se mérges, vagy mogorva.
Oh! irgalom atyja, ne hogyj el.

MINDENKI NYER!

9. SZ. SZELVÉNY

Név: ....
Foglalkozás: ....
Pontos cím: ....

LUDAS MATYI



Link és Haduva

Link bejön a kávéházba.

Pincér: Parancsol Link úr.

Link: Van maguknál fogas?

Pincér: Hogyne kérem, valódi friss balatoni fogas.

Link: Na akkor akassza rá a kalapomat.

Haduva (közbeszól): Magának mindig viccelni való kedve van.

Link: Hogyne volna jókedvem, éppen ma kaptam egy névtelen levelet.

Haduva: És mi volt benne?

Link: Az, hogy megcsal a feleségem.

Haduva: És ettől van jó kedve?

Link: Hát hogyne ... nincs is feleségem.

Haduva: Pedig már megházasodhatna. Nem olvasta, hogy Debrecenben ötszázharminc leánnyal több van mint férfi.

Link: Na és én vegyem el mind az ötszázharmincat.

Haduva: Azt nem, csak egyet.

Link: Én kicsiben nem kezdek.

Haduva: De jön ám az agglegényadó és akkor fizethet.

Link: De én akkor sem fizetek.

Haduva: Na ugyan miért?

Link: Mert én legény vagyok ugyan, de nem agg.

Haduva: Na ne nagyon legénykedjen!

Link: Miért ne. Most éppen készülök a kínai harctérre.

Haduva: Maga megy a kínai harctérre. Minek?

Link: Repülőnek.

Haduva: Maga ért a repülőgéphez?

Link: Még nem tudom, de majd megpróbálom. Mindenesetre kimegyek, mert a kínai kormány ötezer dollárt ad minden külföldi repülőnek.

Haduva: Na maga akkor onnan **repülni** fog, ha megtudják, hogy sose ült gépen.

Link: Na és akkor éppen **repülő** leszek.

Haduva: És egyáltalán, maga mióta lett olyan harcias.

Link: Mióta ez a spanyol háború tart. Már oda is kiakartam menni, de a be nem avatkozás mellett döntöttem.

Haduva: Tyüh az áldóját, még maga adja jól.

Link: Jó, hogy emlegetjük a spanyol frontot. Tudja, hogy hány ember esett el Bilbaó ostrománál. **Most már meg van állapítva.**

Haduva: Na halljuk.

Link: Hát elesett négyszázötven német, háromszázhusz olasz, kétszáz portugál, hétszázhusz orosz és **egy spanyol.**

Haduva: Egy spanyol?

Link: Igen egy spanyol. És tudja mit mondtak erre az egyre?

Haduva: Na mit

Link: Azt, hogy **úgy kell neki, miért ment oda.**

Haduva: Még egy ilyen adomát **és a** rendőrnek adom át.

(Függöny.)



VADÁSZZSÁKMÁNY

— És hol van, amit lőttél? Miért nem hoztad el?

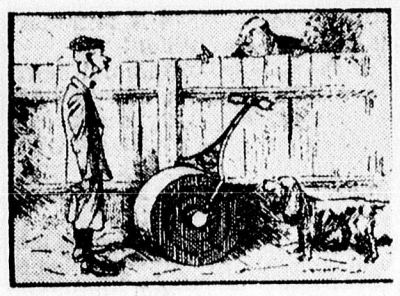
— Azt hiszem, a kórházban ápolják szegényt.



ORVOSI TANÁCS

— Kérem, ön kedélybeteg. Próbálja meg munkáját lelkesedéssel végezni, igyekezzék hangulatot belevinni.

— Azt hiszem, ez lehetetlen, doktor úr. Én ugyanis sírásó vagyok.



KÖNNYŰ FELADAT

— Nagyon köszönöm, kedves szomszéd, hogy kölcsönzi az úthengerét, remélem, nem fogja nagyon megerőltetni magát, amikor átemeli a kerítésen.



MEGÁLLAPITÁS

— Te, ne menjünk ki, nézd, menynyire zuhog az eső!

A világ humora

MEGSPÓROLT FÁRADSÁG

A luxus óceánjáró uszodájában vigan lubickolnak az utasok. Egyszer csak megjelenik egy matróz és hideg nyugalommal közli.

— Ne öltözzenek fel máma. Kár a fáradságért. Sülyed a hajó!

A KEZDŐ

Mikor Schalk Franz operaigazgató volt, a zenekar tagjai rettegtek éles kritikájától, mert a legkisebb hibát is észrevette.

Másfelől tudták azt is, hogy Schalk pártolta a fiatal tehetségeket s nagyobb feladatokat bízott rájuk.

Egy napon egy fiatal muzsikust szerződtetett Schalk, akinek mint hárfajátékosnak kellett szerepelnie a zenekarban.

A fiatal muzsikus az első próbán nagyon elfogultan játszott s elnézte egyik betétjét s Schalk kopogott és ismételtette a helyet, de a hárfista újra hallgatott.

Dühösen nézett Schalk a szerencsétlenre s ordított:

— Mi ez? Én azt hittem, hogy ön kezdő. Miért nem játszik?

A SZÓRAKOZOTT TANÁR

A tanár úr felesége ikreket szült. Kollégája üdvözli:

— Gratulálok az ikrekhez. Fiúk vagy lányok?

— Azt hiszem, hogy az egyik fiú, a másik lány ... Különben, várjon csak, lehet, hogy fordítva, talán az egyik lány és a másik fiú ... sajnos, már igazán nem tudom pontosan ...

VADNYUGAT

Német pilóta vezeti a repülőgépet. Az utasok: két amerikai.

A pilóta egyszer csak észreveszi, hogy elvesztette a térképét. Gondolkozik s úgy emlékszik, hogy hátul hagyta, persze, ahol az utasok ülnek.

Előbb kiabálással akarta magát megértetni, de a propellerzúgás elnyomta szavait s azonkívül az angolok egy szót sem értettek németül.

A pilóta végre is körülbelül a térkép nagyságában négyszöget rajzolt ujjával a levegőbe.

Ez se segített.

A pilóta most még nyomatékosabban rajzolta a négyszögeket a levegőbe.

A két amerikai nem érti. Végre az egyik hirtelen ráeszméléssel felveti a fejét s valamit mond utitársának. Mind a ketten elsápadnak, remegve nyulnak zsebükbe s az elképedt pilótának átnyujtják a — pénztárcájukat.

Csak leszállás után tudta a pilóta a két amerikait felvilágositani és megnyugtatni.

A KANCELLÁR ÉS HELYETTESE

Amikor Helmholtzot, a nagy fizikust kinevezték a »Pour le mérite« érdemrend helyettes kancellárjává, fölkereste Adolph Menzelt, aki abban az időben a rend kancellárja volt és megkérdezte, mi az ő teendője?

— Önnek, mint alkancellárnak, nincs más dolga, mint arra várni, hogy én, a rend kancellárja meghalok — válaszolta Menzel, — akkor aztán ön lesz a kancellár és egy másik vár majd az ön halálára.

VADÁSZAT

Párisban, délben, az Opéra-téren. Egy bizar személyiség úgy tesz, mintha puskája volna, többször lő vele s kiált:

— Puff! Puff! Puff! Puff!

Egy rendőr hozzámegy:

— Mit csinál maga?

— Látja, vadászok ...

— Dehiszen itt nincsen vad ...

— Na és? Hát nékem? Nékem van puskám?

A SZTÁR

Az egyik hollywoodi filmsztárt megmarta egy kutya. Az orvos megvizsgalta és annak a gyanujának adott kifejezést, hogy a kutya veszett lehetett.

— Hamar tollat és papirost! — kiáltott a filmsztár.

— De hiszen még nem tartunk ott, hogy már végrendelkezzék, — nyugtatta az orvos.

— Nem is végrendeletet akarok én csinálni, hanem föl akarom irni azoknak a neveit, akiket most majd megharapok.

SIRFELIRAT

Egy amerikai temetőben az egyik sirkövön a következő sirfelirat olvasható:

»Itt fekszik John Smith, aki egy gyufával akarta megnézni, hogy van-e még benzin a benzin-tankban. Még volt benne.«

ELŐVIGYÁZATOS

Óvatos úr fogorvoshoz ment. A fogorvos megvizsgálta fogazatát és megállapitotta, hogy az egyik fogat ki kell operálni. Tekintettel arra, hogy fájdalmas operációról volt szó, kénytelen volt betegét elkábitani. Mielőtt a kábitásra került volna a sor, Óvatos úr elővette a pénztárcáját:

— De uram, — mondta a fogorvos, — ráér utólag is fizetni.

— Azt tudom — hangzott a válasz, — de mielőtt elaltat, megszámolom a pénzemet.

ARISZTID UTAZIK

Arisztid és Agenor a szegedi gyors egyik elsőosztályú fülkéjében ülnek egymással szemben. Arisztid minden állomásnál felugrik, kinéz az ablakon és kétségbeesetten mondja:

— Bahátom! Ez hettenetes!

Amikor az ötödik állomásnál ez már ötödször ismétlődik, Agenor nem állja meg szó nélkül és megkérdezi:

— Az istenéht, mondd meg végre, mi az, amiért minden állomas olyan hettenetes neked!

— Mi? Az, hogy ez a vonat Szeged felé megy és én Debhecenbe akahok menni ...

BENSZÜLÖTT BÖLCSESSÉG

Dél-Amerikában vasútvonalat építettek. A benszülöttek odagyültek és kérdezték az építést vezető mérnököt, hogy mire jó az.

— Mennyi időbe telik most, amig innen öszvéren a legközelebbi város piacára viszitek a terményeiteket? — kérdezte a mérnök.

— Három nap alatt ott vagyunk — válaszolták a benszülöttek.

— Na látjátok! Ha a vasút megépül, vonaton egy nap alatt oda- és visszautazhattok.

— Igen, igen — mormogtak a benszülöttek — de mit csinálunk **majd a másik két napon?**

A Debreczen rádióműsora

augusztus 29-től szeptember 4-ig

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 29.

Budapest I.

9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. — A szentbeszédet mise közben Grieger Miklós prepost mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezetésével.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Prédikál dr. Jánossy Lajos egyetemi tanár.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Friul Frigyes.
Szünetben kb.
13: „A jótékonyság hiénái." Nyisztor Zoltán előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Idoszerű gazdasági tanácsadó." (A földmivelésügyi minisztérium radióelőadássorozata.)
15.50: A rádió szalonzenekarának műsora.
16.30: „Az eucharisztikus kongresszus és a falu." Michalovits Zsigmond dr kánonok előadása. (Közmuvelődési előadássorozat.)
17: Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál.
18.10: „A király táncol." Rabinovszky Márius dr. kulturtörténeti előadása (hanglemezekkel).
18.40: Miss Dolly énekel, zongorán kíséri Popo de Siati.
19.15: „Deák Ferenc." Gogelák Lajos dr. előadása. (Felolvasás.)
19.45: »Luxemburg grófja.« Operett 3 felvonásban. Irta Willner és Bodanszky. Zenejét szerezte Lehár Ferenc. Rádiószinpadra alkalmazta Turchányi István. Vezényel Marton Géza. Rendező Tihanyi Béla.
Utána kb.
21.50: Hírek, sporteredmények.
22.15: Közvetítés a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.
23.10: Közvetítés a margitszigeti Kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

11.15: Székely Dezső szalonzenekarának műsora.
15: Hanglemezek.
16.35: A rádió szalonzenekarának műsora.
18.45: „Pest-budai szalonélet." Tolnay Gábor dr. előadása.
19.15: Szervánszky Péter és Hütter Pál hegedű-gordonka kettőse.
19.50: Hanglemezek.
21: Hírek, lóversenyeredmények.

Rövidhullámu adó
a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullamhosszon, 15.370 kilocikluson.

15—16 óráig: „Magyar dalegyveleg." (Szőllőssy Ferenc szerzeménye.) Előadja a Rendőrzenekar, vezényel a szerző. — Angolnyelvű hírszolgálat. — „Szonatine." Hárfán előadja Szarvas Klára. — Dohnányi Ernő műveiből. — Tulipántos láda. a) Szász Ila vidám csevegése. b) „Magyar nóták." Csóka Feri és cigányzenekara. — Himnusz.
Vasárnapról hétfőre virradó éjjel a HAS 4 hívójeles adóállomáson egy órától két óráig a műsor azonos a HAS 3 adóállomás délutáni műsorával.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 30.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek:
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Rossz gazdasági évek a multban." (Felolvasás.)
10.45: „Érdekességek az állatvilágból." Irta Fazekas István.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Weingarten József zongorázik.
12.45: Hírek.
13: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
Közben kb.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Révai Miklós." Rubinyi Mózes előadása.
17: Közvetítés a Dunakorzó kávéházból. Angyal Árpád jazzenekara játszik.
Közben
17.30: „Ünnepel a csanádi mezőgazdaság." dr. Ring Béla várm. főjegyző előadása.
18: „Párisi levél a világkiállításról." Cs. Szabo László dr. előadása.
18.30: Hanglemezek.
Közben
19: „Az Országos Kézművesipari kiállításról." Dálnoky-Kovács Jenő előadása.
19.30: „A magyar mezőgazdasági helyzet várható alakulása." Matolcsy Mátyás dr. előadása.
20: Svéd Sándor az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
20.35: Hírek.
21: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
22: Időjárásjelentés.
22.05: dr. Laczkovics János orgonál a Zeneművészeti Főiskolán.
22.50: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben kb.
23.10: Hírek német nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18: Stranszky Aranka énekel zongorakísérettel.
19: „A negyvenéves orvosnői diploma." Urr Ida dr. előadása.
19.30: Hanglemezek.

KEDD, AUGUSZTUS 31.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hadgyakorlat 140 év előtt." (Felolvasás.)
10.45: „Az őszi kalapdivat." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
126 Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Berki István és cigányzenekara muzsikál.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója." (Arányi Mária előadása.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Erős Demeter Béni." Osváth Tibor elbeszélése.
17.25: Mocsányi László és Lakos Tibor humoros zeneszámai.
18: „A Kiskunság." Fodor Ferenc dr. egyetemi tanár előadása.
18.30: Gergely László zongorázik.
19: „Szerencse és paragrafus." Kampis Antal dr. előadása.
19.30: A rádió szalonzenekarának műsora.
20.35: Hírek.
20.55: Az opera ismertetése.
21: „A két fösvény." Vígopera egy felvonásban. Irta Fenvillot de Falbaire. Zenéjét szerezte Grétry. Fordította és vezényel Karácsonyi István. Rendező Dalnoky Viktor.
Utána kb.
22.05: Időjárásjeelntés.
22.10: Közvetítés a Pátria kávéházból. Rigó Jancsi és cigányzenekara muzsikál.
23.10: Közvetítés a margitszigeti Palalinus szállóból. Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18: Perényi Gabriella énekel, zongorakísérettel.
18.30: „Ósi levelesláda." Somfay Margit előadása.
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: „Savoyai Jenő Magyarországon." Tóth László dr. egyetemi tanár előadása.
21: Hanglemezek.
22.05: Hírek, ügetőversenyeredmények.

SZERDA, SZEPTEMBER 1.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Kakasok, macskák és egyéb háziállatok." (Felolvasás.)
10.45: „A Velencei-tó hajdan és ma." (Felolvasás.)
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Forrai Miklós kamaraénekkara.
12.45: Hírek.
13: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben kb.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Az ifju Görgey." Clauser Mihály előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Fenyves Lóránt hegedül, zongorakísérettel.
17.30: Jankovich Ferenc és Radnóti Miklós verseikből adnak elő.
17.55 Bartos Miklós énekel zongorakísérettel.
18.30: „Budapest Anglia fővárosa." Aszlányi Károly csevegése.
19: Radics Béla és cigányzenekara muzsikál.
20.05: Modern költők verseit szavalja Simonffy Margit.
20.30: Hírek.
20.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Tehodor Mathiu, a Post Parisien adóállomás karnagya.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Uhl Antal lillei magyar lelkész üzenete a franciaországi magyarokhoz.
22.20: Közvetítés a Spolarich kávéházból. Kertész Miklós jazzenekara játszik.
22.50: Erling Kristiansen, a Nemzetközi Egyetemi Népszövetségi Federatio elnök nyilatkozik a budapesti kongresszus alkalmával.
23: Hírek francia és olasz nyelven.
23.10: Magyar—német válogatott ökölvívómérkőzés közvetítése a Fővárosi nagycirkuszból. Beszélő Pluhár István.
Utána kb.
23.40: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.25: „A prerafaeliták." Hajnal Anna előadása. (Felolvasás.)
19.55: Polónyi Elemér zongorázik.
20.30: Hanglemezek.
21.35: Hírek.

Rövidhullámu adó
a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámnosszon, 9125 kilocikluson.

1—2 óráig: „Rekrutasor." előadja az Egyetemi Enekkarok éneknégyese. — Mi ujság az óházában? — „Galántai tancok." Előadja a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — „Hódassal megbeszéltem." Sala Domokos egyfelvonásos jelenete. — „Magyar nóták." Farkas Béla és ciganyzenekara. — „Csokonai-versek dalban." Előadja Rácz Tilda és Tibor Zoltán, zongorán kíséri Lavotta Rezső. — Magyarország a nagyvilágban. — Szózat.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 2.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Mit kell tudni a csuzról." Irta Simicska Gábor dr.
10.45: „A nagy remete." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjeelntés.
13.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A szabványosítás a háztartásban." Stump Károlyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Az Országos Kézművesipari Kiállítás megnyitása. Közvetítés az Iparcsarnokból. Beszélő Budinszky Sándor.
17.30: Dánielné Magyar Ilonka énekel zongorakísérettel.
18: „Vizisárkány és pergőcsiga." Mészáros József sportelőadása.
18.30: Kóczé Gyula és cigányzenekara muzsikál.
18.55: „Szamosmenti élet." — Irta S. Nagy László és Walter Gyula. Felolvassa Sala Domokos.
19.30: Benesch Senta gordonkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor.
20: »Ave Caesar.« Gladiátorjátékok Rómában. Irta Révay József dr. Zenéjét szerezte és vezényel Polgár Tibor. Karvezető Abonyi Tivadar. Rendező Németh Antal dr.
Utána kb.
22: Hírek, időjárásjelentés.
22.25: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18: Kóczé Gyula és cigányzenekara muzsikál.
18.30: Hanglemeezk.

19.30: „Egy magyarországi barokkmester: Fellner Jakab." Révhelyi Elemér dr. műtörténeti előadása.
20.10 A rádió szalonzenekarának műsora.
21.35: Hírek, ügetőversenyeredmények.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 3.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Időszerű szemle." (Felolvasás.)
10.45: „Egy nagy magyar kisgazda." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rigó Jancsi és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Zoltán Irén énekel zongorakísérettel.
14: Sándor György zongorázik.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Prémvadászok északon." dr. Wehner Józsefné előadása. (Felolvasás.)
16.45: Ponos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
17: „Uj csatorna-szivattyútelep készül." Közvetítés a Vizafogó melletti nagy fővárost építkezésről. Beszélő Budinszky Sándor.
17.35: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Könyvkötő Munkások Szakegylete Vegyeskara és a Pestszenterzsébeti Általános Munkásdalkör. Vezényel Novák Károly és Ujj József dr.
Közben kb.
17.55: Sportközlemények.
18.40: „A páncélos csatahajó és a repülőgép küzdelme a tengerek uralmáért." Subay Imre alezredes előadása.
19.10: Hanglemezek.
20.15: A rádió külügyi negyedórája.
20.30: Közvetítés a Keller étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. Kubányi György énekel.
21.10: Hírek.
21.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Közreműködik Hajós Magda (hegedű).
Szünetben kb.
22: Időjárásjelentés.
22.40: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben kb.
23: Hírek angol nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.10: „Petőfi elpártolt barátja." Keszi Imre előadása.
19.40: „Kellemetlen dolgok." — Tabi László csevegése.
20.15: Hírek.
20.45: Hanglemezek.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 4.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Békeffi Antal elbeszéléseiből. 1. „Virág a hóban." 2. „Asszonyság" (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Vizváros régi emlékeit ismerteti Mesterhazy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Harsányi Gizi mesél.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Részletek Irving Berlin „Mimi, a gazdag ember leánya" című film zenéjéből.
17.25: Mit üzen a rádió.
17.55: A rádió szalonzenekarának műsora.
19: „Az ezüstpavillon." Felvinczi Takács Zoltán dr. előadása.
19.30: P. Tóth Erzsi énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
20: „Egy ország eladó." Komédia három felvonásban. Irta Várkonyi Zoltán és Erdődy János. Rendező Barsi Ödön.
Utána kb.
21.15: Hírek.
21.35: Közvetítés a margitszigeti Palatinus szállóból. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb.
22: Időjárásjelentés.
22.40: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.30: A rádió szalonzenekarának műsora.
18: „Penzionált klasszikusok." Bory István dr. előadása. (Felolvasás.)
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20.45: Tánclemezek.
21.50: Hírek, lóversenyeredmények.

Rövidhullámú adó
a HAT 4 hivójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9125 kilociklusón.

24—1 óráig: „Kis népdalszvit." Előadja a Magyar Waggon- és Gépgyár „Egyetértés" dalkörének férfikara. Vezényel Helényi Gyula. — „Katona-sirató versek." Elmondja Ignácz Rózsa. — „Magyar ábránd." Előadja a rádió szalonzenekara. — Mi ujság az óházában? — „Bartók Béla műveiből." Zongorán előadja Földes Andor. — „A debreceni Nyári Egyetem zárása." Szentgyörgyi Elvira előadása. — „Magyar nóták." Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. — Magyarország a nagyvilágban. — Magyar Hiszekegy.

Külföldi müsor

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 29.

Beograd: 18.40 Lemezek. 20.10 Népdalok és táncok. 21.40 Rádiózenekar. 22.15 Rádiózenekar. 23.00 Lemezek.
Berlin: 19.15 Tarka lemezek. 20.00 Nagy rádiózenekar és énekkar. 22.30 Tánczene.
Deutschlandsender: 19.00 Kelet-tiroli népdalok és táncok. 22.20 Német visszhang. 22.30 Tánczene.
Droitwich: 19.00 Griller-vonósnégyes. 21.05 Szigeti József hegedül. 21.30 Hangképek.
Königsberg: 20.00 Vidám est katonazenével és katonakarokkal. 22.40 Tánczene.
London Regional: 19.00 Tánctdarabok. 21.05 Szalonhatos. 21.30 Rádiózenekar.
Luxemburg: 19.15 Vegyes zene. 21.00 Zenecsarnokokból. 21.15 Angol tánczene. 21.45 Vegyes zene. 23.00 Könnyü- és tánczenéő 23.30 Kivánságlemezek.
Pozsony-Bratislava: 17.10 A 27. gy. e. zenekara. 18.45 Lemez. 20.35 Tamburazene. 21.10 Simek hegedű és Maczudzinski zongoraművész.
Radio Paris: 19.30 Hangképek 20.15 Sorbier énekes dalai. 20.30 Szinmű. 22.30 Lemezek. Utána tánczene.
Stockholm: 19.30 Hangverseny. 20.15 Hangjáték. 22.00 Szórakoztató zene.
Strasbourg: 18.15 Rádiózenekar. 20.30 Közvetítés a párisi Vigoperából.
Suttgart: 20.00 Tarka est. 22.30 Tánczene. 24.00 Operalemezek.
Wien: 11.05 Filharmonikusok. 12.00 Paumgartner Bernát ismertetése. 13.20 Szórkaoztató zene. 15.40 Vonóshármas. 16.45 Könnyü lemezek. 18.00 Jazz, dalokkal. 19.35 Rádiózenekar Berhardt szopránnal. 20.35 Mozart: Rekviem. 21.35 A mult hét művészlemezei. 22.30 Tánczene.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 30.

Beograd: 18.10 Népdalok 18.40 Zongoraötös. 20.00 Rossini: A sevillai borbély, opera lemezeken. 22.15 Nagy rádiózenekar.
Berlin: 18.00 Lemezek operettekből. 19.15 Vonósötös. 20.10 Bund-zenekar. 21.00 Hangjáték. 22.30 Könnyü- és tánczene.
Droitwich: 19.00 Régi divatos dalok és zeneművek. 20.00 Wagner-művek. 22.15 Amerikai humoristák. 22.50 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
Hamburg: 19.00 Táncezene. 20.10 Rádió-zene- és énekkar Hüsch baritonnal. 21.40 Lemezek. 22.30 Könnyü- és táncezene.
London Regional: 20.00 Tarka est. 21.20 Hamilton zongoraművész. 21.30 A Rocky Mountaineeres társulat előadása. 22.00 Egyházi zene. 22.30 Zenekar.
Róma: 19.34 Hírek magyarul. 19.00 Vegyes zene. 20.40 Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. 21.00 Tarka est. 22.00 Egyfelvonásos. Utána táncezene.
Wien: 12.20 Könnyü zene. 14.40 Hires hegedüsök lemezei. 17.40 Dvorzsák: Cigánydalok. 17.55 Fürst Júlia zongorázik. 19.00 Mozart: Figaro házassága, vigopera Salzburgból. 22.55 Táncezene.

KEDD, AUGUSZTUS 31.

Beograd: 18.50 Lemezek. 19.50 Lemezek. 22.15 Népdalok.
Berlin: 18.00 Szórakoztató zene. 19.15 Mozart-lemezek. 20.10 Dalos tarka-est.
Deutschlandsender: 19.00 Táncezene. 21.15 Hangképek. 22.30 Schumann: Zongora- és klarinétverseny. 23.00 Könnyü- és tánclemezek.
Droitwich: 19.30 Tarka zenés est. 20.00 Szinmü. 21.20 Orgona. 22.20 Rádiózenekar. 23.15 Táncezene.
Hamburg: 19.00 Lemezek operákból. 20.10 Dalos est. 24.00 Rádiózenekar balalaikaötössel és dalokkal.
London Regional: 20.00 Promenadehangverseny. Szimfónikusok Szigeti József hegedüművésszel. 20.35 Táncezene. 21.40 Bohózat. 22.25 Táncezene. 23.40 Purcell- és Bach-művek.
Róma: 19.35 Hírek magyarul. 20.00 Vegyes zene. 20.40 Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. 21.00 Giordano: Szibéria, opera. Utána táncezene.
Wien: 12.00 Könnyü zene. 14.00 Anderson alt lemezei. 16.05 Könnyü bécsi zene. 17.30 Schönich szoprán. 19.25 Lemezek, szerelmek és akadályok, tarka est zenével és dalokkal. 22.20 Szórakoztató zene.

SZERDA, SZEPTEMBER 1.

Beograd: 18.40 Lemezek. 20.00 Ertl Rudolf énekel. 20.30 Humor. 21.30 Népdalok. 22.15 Vrbanics Leó énekel.
Berlin: 18.00 Steiner-zenekar. 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Nagy rádiózenekar. 22.20 Táneclemezek.
Deutschlandsender: 18.00 Josten zongoraművésznő. 19.15 Lemezek. 21.15 Wolf-zenekar. 22.30 Adagiók.
Droitwich: 19.00 Katonazene. 20.00 Brahms-est. 21.00 Táncezene. 22.20 Coward zeneszerző. 23.15 Táncezene. — 23.30 Lemezek.
London Regional: 20.00 Tréfás kantáta. 20.50 Skót táncezene. 21.10 Szimű. 22.30 Táncezene. 23.40 Hüsch bariton és Schumann szoprán.
Wien: 12.00 Lemezek. 13.10 Könnyü zene. 14.00 Operarészletek. 17.30 Vonósnégyes. 19.25 Szimfónikusok. 20.45 Tarka lemezek. 21.45 Barilly hegedumüvész. 22.20 Táncezene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 2.

Beograd: 18.20 Népdalok. 18.50 Lemezek. 20.00 Mihajlovics Olga zongorázik, Mihajlovics Mária hegedül. — 20.30 Schönberger Géza énekel. 22.15 Népdalok.
Berlin: 18.00 Vidám lemezek. 19.15 Zongoraszonáta 20.10 Táncezene. 22.30 Badeni országos zenekar.
Droitwich: 19.40 Vidám játék. 20.40 Zongoraszóló. 21.10 Nyár az angol tálun. 22.20 Vonósnégyes. 23.15 Vendéglői zene. 23.30 Tánclemezek.
London Regional: 20.00 Promenadehangverseny. 21.25 Chopin: változatok zongorán. 22.00 Tarka est. 22.30 Vendéglői zene. 23.40 Kardalok.
Luxemburg: 19.40 Énekötös. 20.15 Harmonika. 21.00 Ujjlek. 21.30 Rádiózenekar. 22.50 Tánclemezek.
Milano: 19.00 Vegyes zene. 21.00 Wagner: Lohengrin, opera. Majd táncezene.
München: 18.15 Patzak tenor lemezei. 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Operett-est. 22.30 Badeni országos zenekar.
Wien: 12.00 Könnyü zene. 13.10 Friedmann zongoraművész. 15.40 Az olasz és magyar kiállitás a bécsi vásáron. 16.00 Hírek. Az utóbbi tiz év dalaiból. 17.30 Fessler Margit szoprán. 20.25 Rövid jelenetek zenével. 21.00 Skuravy: A bécsi erdőben, egybeállitás. 22.20 Táncezene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 3.

Beograd: 18.50 Népdalok. 19.30 Jovanovics Katalin énekel. 22.15 Lemezek.
Berlin: 18.00 Szórakoztató zene. 19.15 Lemezek operákból. 20.10 Szerelmes levelek és dalok. 21.00 Gadenzenekar.
Deutschlandsender: 19.15 Szórakoztató zene. 21.15 Zenés játék versekkel.
Droitwich: 20.00 Promenade-hangverseny. Beethoven-est. 22.15 Tarka dalos, zenés est. 23.00 Táncezene.
London Regional: 20.00 Táncezene. 20.40 Vidám játék. 21.40 Vonósötös. 22.30 Táncezene.
München: 19.00 Rádiózenekar. 21.10 Versek Kleine zenéjével. 22.30 Szimfónikus zenekar.
Wien: 12.00 Könnyü zene. 13.25 Szimfónikus lemezek. 14.00 Saljapin orosz népdallemezei. 15.15 Falusi zene gyermekkarral. 17.20 Zongoranégyes. 19.25 Dalos, zenés est. 20.00 Szinmü. 22.20 Szórakoztató zene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 4.

Beograd: 18.30 Népdalok. 20.30 Tarka dalos, zenés est. 21.30 Népdalok. 22.15 Vendéglői zene. 23.00 Tánclemezek.
Berlin: 18.00 Lemezek. 19.15 Lemezek. 20.10 Dollinger: Don Cézár, operett. 22.30 Táncezene.
Deutschlandsender: 18.00 Wolf-dalok. 19.15 Rádiózenekar. 21.15 Lemezek. 22.30 Knaab: Szit. 23.00 Táncezene.
Hamburg: Vidám óra a szinházak világából. 22.30 Táncezene.
London Regional: 20.00 Promenadehangverseny. 21.00 Táncezene. 21.40 Hegedü- és zongoraszóló. 22.30 Táncezene. 23.40 Táncezene.
Radio Paris: 19.00 Lemezek. 19.15 Müdalok. 19.45 Provence énekesnő. 20.00 Szimfónikus hangverseny. 23.00 Táncezene.
Róma: 19.35 Csak Bari—Bologna: Hírek magyarul. 19.00 Vegyes zene. 20.40 Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. 21.00 Wagner: Lohengrin, opera.
Wien: 12.00 Szimfónikus hangverseny. 13.10 Bizet- és Strauss-zene. — 14.00 Szabó Lujza-lemezek. 15.15 Felsőausztriai dalok. 16.30 Vegyes lemezek. 21.10 Fall: Az elvált asszony, operett. 21.40 Formacher szoprán. 22.20 22.20 **Táncezene.**

„Ha felakasztják a tettest, az sem adja már vissza az én egyetlen fiamat"

Drámai beszélgetés Fésüs Pál Tibor szüleivel a tragikus véget ért fiatal fiuról, aki nagy zenei tehetség volt, de mert a mai élet a realitásának kedvez, mérnöki pályára akart menni.

A »tragikus« jelzőt nagyon elkoptatta a mi korunk. Annyira lépten-nyomon használjuk ezt a súlyos szót, melynek eredete mögött a régi görög sorstragédiák kérlelhetetlen végzetessége komorlik, hogy ma már sokat vesztett jelentőségéből. Mégis e szó illik legjobban arra a megdöbbentő esetre, melynek áldozata lett a 18 éves Fésüs Pál Tibor, aki elindult egy kacagó nyári napon, könnyű cserkészruhájában, vidám mosollyal száján egy kis körútra az országba, pár napos turára s aztán olyan messze ment szerető szüleitől, ahonnan nem lehet többet visszatérni.

Fésüs Pál már a szekszárdi temetőben nyugszik, az embertelen, halálos tréfa tettese az ügyészség fogházában várja, hogy a bíróság

Füredi Szabó Lajos ecetgyára
Debrecen, Széchenyi-u. 43.
MEGNYILT.
Ajánlja legjobb minőségü
ecetgyártmányait.



Fésüs Pál Tibor.

ítéletet mondjon felette. A »Debrecen« munkatársa pedig felkereste a fiatalon elment Fésüs Pál Tibor szüleit, hogy beszéljenek arról, ami mint emlék itt maradt a »gyermek« után.

Fájdalmas, szomorú emlékek fengik körül a Kossuth uccai úri lakás kis szobáját, ahol a meghalt diákról beszélünk szüleivel. Ebben a szobában élt a fiatal fiú. *A sarokban ott áll némán zongorája, melynek billentyüi alól tüzes, sóvárgó melódiák ömlöttek ki naponként Fésüs Pál ujjai alatt.*

— Nagyon szerette a zongoráját! — mondja könnybelábbadt szemmel az édesanyja. — Zenei tehetség volt, de aztán úgy alakult, hogy mérnöki pályára készült. Az élet csupa megalkuvás s a gyermek beletörődött abba, hogy a zene mellett kell valami reálisabb pálya...

Olyan mély és eleven, annyira friss még a fájdalom a most érettségizett fiú elvesztése felett, hogy az apának, Fésüs Pál pénzügyőri főfelügyelőnek is kibuggyan szemén a könny, mihelyt a korán elment gyermekről beszél...

— *Egyetlen gyermekünk volt* — búg fel hangján valami nagyon mélyről jövő fájdalom. — *A család egyedüli férfiutódja...*

Az iskolai esztendőkre terelődik szó... Diákemlékek rajzanak fel az apa és anya könnymeleg hangján... Fésüs Pál Tibor a gimnázium alsó négy osztályát Magyaróváron végezte... Az ötödiket és hatodikat Szekszárdon, ahol az emberi élet legszebb éveit, a tizenöt és tizenhatodik esztendőt töltötte. *Az ifjúság első ébredései, az első lányismeretségek ehhez a városhoz fűződtek, amelyiknek kórházába vitte összetört, roncsává vált testével a tragikus véletlen Fésüs Pált, ahol meghalt a rideg kórházi ágyon s ahol el van temetve....*

— Alig egy éve helyeztek engemet Debrecenbe — mondja Fésüs főfelügyelő. — Akkor ugy gondoltam, hogy mivel én ritkán vagyok itthon, a fiamnak jót tesz, ha az intézeti élet szigorában fejlődik ki jelleme. Ezért beadtuk a hajduböszörményi Kálvineumba... Eszes gyerek volt, de túl élénk... Az utolsó útja előtt is aggódva beszéltem le arról, hogy kerékpáron induljon el...

— Ugyan api — mondotta a gyerek — ne féltsél... *Igaz, hogy vak merő vagyok, de lásd, én már nagy fiú vagyok és tudok magamra vigyázni...*

— Hiszen vele nem is történt volna semmi baj — sír fel az édesanyjából a fájdalom — ha az az embertelen alak bele nem rúg a fejébe. Attól a rugástól szédült meg, lezuhant a gépről és koponyaalapi törést szenvedett... Menthetetlen volt. De a fiatal szervezete napokon át birkózott a halállal... Szegénykém nem is gondolta, hogy hogy meg fog halni. Csak az utolsó napon szorította el a szívét valami sejtelem... Azt kérdezte a régi orvosunktól, aki meglátogatta a kórházban:

— Ugy-e Nagy bácsi nem fogok meghalni?

Szegény doktor mosolygós arcot csinált és úgy mondotta:

— Ugyan Tibi, mit gondolsz. Pár nap mulva hazamehetsz...

Pedig már akkor tudta, hogy vége a gyermeknek.

— Hősiesen viselte a fájdalmakat — játszanak tovább az emlékezések a szülői szív orgonáján. — Kérdezték tőle a kórházban, hogy van-e ismerőse a városban... Letagadta, pedig ott lakik a nővérem aki keresztanyja... Nem akarta, hogy esetleg megírja haza és megijesszen bennünket. Ugy gondolta, hogy pár nap alatt csak rendbe jön s felesleges velünk közölni az egészet. Csak egyik rokonunknak, aki meglátogattta azt mondta halála előtt való napon:

— Nem hiszem, hogy kerékpáron tudjak hazamenni... Inkább vonaton megyek.

— Akart haza írni... *Hozatott a kórházba két levelezőlapot, meg is címezte, de megirására már nem adott időt a halál...*

Sírás fojtja el a szavakat... Aztán tovább szivárog az anyja hangja lágyan, megenyhült visszaemlékezéssel simogatva körül a halott gyermek utolsó napjait...

A nővérnek, aki jeges borogatást tett a fejére, meghatóan hálálkodott:

— Csókolom mind a két kezét kedves Nővér...

Ez volt az utolsó szava... Csü törtökről péntekre virradó éjszaka. Pénteken reggel meghalt, szegény drágám... Senki nem volt mellette a halál percében... Nekünk a mult hét csütörtökjén telefonáltak Szekszárdról, de csak annyit mondtak, hogy a baleset nem veszélyes, jól érzi magát...

— Aztán már csak a ravatalon láttuk viszont... *Borzalmas temetés volt.* Az egyik ügyészségi tisztviselő odajött apihoz és azt mondta: már elfogtuk az ipsét... Szegény uram csak legyintett és azt mondta:

— *Ha felakasztják, az sem adja már vissza az én egyetlen fiamat!*

— Szörnyü visszagondolni is rá. Abban a városban temették el, ahol minden előadáson szerepelt, zongorázott, táncolt... Maga volt az élet az a gyermek... Olyan vidám volt mindig... Az elindulása előtti napokban kint voltunk vele Szoboszlón... Mindig táncolt, énekelt... A strandon mindenki őtet nézte. Este a Gambrinusban zongorához ült és játszott. Azon az estén a terveiről beszélgetett velünk Azt mondta, hogy mielőtt beiratkozik egyetemre, összel bemegy katonának... Aztán elutazik Olasz országba, külföldi tapasztalatokat gyüjteni... Aztán *előttem van mindig, ahogy a cserkészingében elindultak Sziklay Elemér barátjával, debreceni Máv. raktárfőnök fiával... Elemér beszélte el a tragédiát...* Az autóból kihajoló ember rugását... Azzal védekezett az ügyészségen Turi Lajos, hogy tréfából csinálta... Hát létezik ilyen...? Aztán az a szörnyü alku az uton, amikor irást vett a kábult, félig eszméletlen gyermektől, amelyikben megfogadja, hogy a hatóságoknak nem tesz jelentést... Rossz ezekre visszaemlékezni is... Pedig az ember folyton emlékszik és olyan hihetetlen az, hogy a gyermek már ninesen közöttünk.. Sokszor riadtan nézek a zongorára és azt várom, hogy odaüljön mellé és játszani kezdjen... Nem, ez rettenettes... hát ennyi az emberi élet...?

— Ennyi...

A szobában árván áll a lecsukott fedelü zongora... Könnyes visszaemlékezések hangján felzokogó fájdalom visszhangzik a falak között.... Emlékek, melyek elevenek és rettenetesen tudnak fájni, de minden nappal halványabbak lesznek... Mert az idő, a kérlelhetetlen, lassan még a fájdalmat is elrabolja s megfakítja az emlékeket... Ennyi marad egy halottból csak... És az élet megy tovább a maga útján... enyhülést, végasztalást hozva...

(kiss).

BÉCSI VÁSÁR
1937. szeptember 5-től 11-ig.
Technikai és mezőgazdasági kiállitás szeptember 12-ig.
Középeurópa nagy vására
Kiállitók 20 államból **Vásárlók 72 országból.**

Vizumnélkül, vásárigazolvánnyal és útlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh átutazóvizum nem szükséges. Jelentékeny menetdijkedvezmények a magyar, cseh és osztrák vasútakon, a Dunán, valamint a légiforgalomban. Vásárigazolványt (á P 5.—) és mindennemü felvilágositást készséggel ad a

Wiener Messe A. G., Wien VII.,

és a tiszteletbeli képviseletek:

Debrecen: Kereskedelmi és Iparkamara.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda, Ferenc József út 56.

HIRDETMÉNY. A hortobágyi őszi (hidi) országos állatvásár folyó évi szeptember hó 7-én, kedden a hortobágyi vasúti állomás közvetlen közelében, a hortobágyi csárda előtti vásártéren lesz megtartva. Ezen országos állatvásáron kedvező alkalom kinálkozik a magyarfajta üszők, tehenek, tinók és jármos ökrök, továbbá a Nónius fajta igás és növendéklovak, magyar racka juhok, valamint magyar fésüs birkáknak úgy tenyésztési, mint levágás céljára történő beszerzésére. A hortobágyi vásár napján a város belső területén levő állatvásártéren tartani szokott heti ló- és szarvasmarhavásár ez alkalommal elmarad. A hortobágyi állatvásárral kapcsolatban kirakodóipari vásár is lesz. — *Polgármester.*

Volt már az Öreg Huszár Borozóban? Ha még nem volt, okvetlen keresse fel.
Kitünő italok. Elsőrendü cigányzene. Kellemes hangulat.
Kethly és Füvészkert u. sarkán.

Szines mozaikok Debrecenben üdülő vak nők sátortáborából

A „Homeros" énekkar tagjainak hangversenye a bánki tanyán

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk már arról, hogy a Debrecen közelében lévő bánki tanyán ebben az évben először kezdetét vette a vakok üdültetése. Mint ismeretes, ez a Szabados-féle 62 holdas birtok, melyet a kegyes adományozó a vakoknak juttatott. Ebből a birtokból a közeljövőben gazdasági foglalkoztatót fejlesztenek ki a vakok számára.

Ebben az évben a Vakokat Gyámoló Országos Egyesület már saját kezelésbe vette a birtokot és megkezdte a vakok üdültetését. Nemrégiben voltak itt vak férfiak háromhetes szabadságon. Az akciót csak az ő számukra tervezték, de mikor vége lett a nyaralásnak, a nővakok is kedvet kaptak hozzá. Azt mondták, ha a férfiak kibírták a sátortábort, ők is megpróbálják.

Igy jött el a budapesti vakok intézetéből 21 vak nő a bánki tanyára néhány hetes üdülésre.

Szabó Béla, a gazdaság intézőjének kocsiján látogattuk meg újra a vakok táborát. A nagyállomástól indultunk, mert ugyanezzel a kocsival ment ki a tanyára látogatóba a vakok budapesti egyesületének egy utazója. Már messze kinn jártunk a várostól, amikor megtudtuk, hogy *budapesti vendégünk csökkentlátású.* Érdekes, hogy ezt nem lehet mindjárt észrevenni. Igen keveset lát csak a világból és ennek ellenére a legbiztosabban utazik egyedül és helyezi el a vakok ipari termékeit az ország minden részében. Egyébként rendkívül intelligens ember.

Kiérve a bánki tanyára, egy másik vendéget is találtunk ott *Schreiner* Ferenc gyógypedagógiai igazgató személyében, aki most itt tanulmányozza a vakok nyaralási viszonyait. Kisétálunk az erdőbe, ahol a sátortábor áll. *Koradélután van, a nők sátraikban pihennek.* A léptek könnyű zajára azonban felfigyelnek. Lehetetlen meglepni őket. Egy pillanat alatt kinn vannak sátraikból és hangos üdvözléssel fogják körül a budapesti vendéget, Esztegár Lászlót. Fölösleges megjegyezni, hogy a hangjáról ismerték fel »Lacit«.

Schreiner igazgatóval és a vak nők felügyelőjével szemléljük a képet.

E vak nők kora 20—60 év körül mozog,

mindnyájan különféle seprő-, kefe-, kosárfonó stb. üzemekben dolgoznak a fővárosi intézetben. A bemutatkozás elütő a látók világától, itt a férfi nyujtja előre kezét, sőt balkézzel is megfogjuk a vak nők kezét, hogy a kézfogás sikerüljön. A társaság ezután kisebb csoportokra oszlik.

Az egyik 20 év körüli leány, aki a legcsinosabb közöttük, még a látók szemével is, megkérdezi társát, milyen ruha van rajta. A kapott feleletre rögtön válaszol:

— Hogy vehetsz fel piros ruhához fekete harisnyát?!

A nők itt is csak nők... De furcsa volt ez a kérdés, hiszen a vakoknak nincs fogalmuk a színről, nem is tudják elképzelni: milyen a piros, vagy fekete és mégis használják e szavakat. Egy másik csoportból idehallatszik:

— Ne beszéljen zöldségeket, délben még kék égből tüzött a nap...

Ujra a színek, zöld és kék. Az a magyarázata ennek, hogy csak fráziskent használják a színek megkülönböztetését, ezt megtanulták a látóktól, de hogy valójában mi az, amit mondanak, azt ők nem értik. Leginkább hangfajokkal vagy más elvont tárgykörrel kapcsolják össze a színről alkotott képzetüket. Például a mély hanghoz hasonlítják a barna színt, vagy használják ezt a kifejezést: »sárga irigység«. Az ő fogalmaik szerint tehát úgy is megkülönböztetik a hangot, hogy kellemes, vagy kellemetlen vonatkozásban valamilyen tárgykörrel már hallották.

Néhány vak leány a hintához megy,

de a látók ne jöjjenek oda, mondják nevetve... A hinta egy faágra van készítve, egymásután állnak rá és *meglepő biztonsággal hajtják magukat. Egy másik helyen gyürühintán lengetik magukat a leányok.* Nem lehet általánosságban azt mondani, hogy a fiatalok a vidámabbak és az idősek nem. Bármilyen korosztályban feltalálható e két kedély és hangulati különbség. Vannak őszhajú nők, akik teljesen megtartották vidámságukat és vannak fiatalok, akik éppenolyan tompa érzéketlenséggel sétálnak a kijelölt »korzón«, mint egyszerű megöregedett társnőik.

Az egyik vak leány megmutatja, hogy fűzik be varrótűbe a cérnát.

— Ez nem cérna, hanem selyemszál

Leharapja a selyemszál végét, a fogával tudja meg, hogy a tűfején a lyuk a lapos oldalon van, **a vízszintessel merőlegesre fordítja fogai közé a tű fejét és nyelvével vezeti keresztül a selyemszálat. Már mutatja is, hogy be van fűzve.** Még hozzáteszi, hogy cérnával sokkal könnyebb ilyen kisfejű tűbe fűzni. A néző nem tud szóhoz jutni a csodálkozástól.

Egy másik nő „rápillant" a karórájára.

Ez csökkentlátású. Sokkal kényelmesebb tapintással megtudni azt, menynyi az idő, mintha nézni kellene s így elhanyagolja a látást. **Az óráján nincs üveglap, a csavarnál van a hármas szám, innen tájékozódik és a mutatók állását kitapintva nemcsak azt mondja meg valóban „egy szempillantás" alatt, hogy fél négy van, hanem a másodperc mutatóról azt is, hogy még csak lesz egy pere mulva.** Bámulatos, mennyire kifejlődött tapintóérzéke.

Schreiner igazgató kikeres egy almát a kosárból és ideadja a kezembe, tapintással észreveszek-e valamit rajta. Nem találtam semmi különöset az almán. Most odaadja egy vak leánynak, aki körülforgatja a kezében és ezt mondja:

— Igazgató úr, ezen egy kis kukica van.

Megnézzük és valóban gombostűfej nagyságú folt mutatja, hogy az almában kukac van. Ugyancsak fejlett tapintóérzékükre példa, amikor az igazgató botanizálni viszi a leányokat, **akik ki tudták tapogatni, merre van a kakukfű** és azokat leszakították.

Az egyik leány a déli postával kapott levelét olvassa sátrában.

A vakoknak küldött levél elütő a látókétól. Nemcsak azért, mert egyfilléres postabélyeg kell rá, hanem mert pontozott írást használnak. Elnézzük, milyen serényen mozog a vak leány ujja a pontokon, melyeket mi hieroglifeknek nézünk. De van a levelezésükben egy másik módszer is, ezt a látók számára használják, az általunk is ismert nyomtatott betük kipontozásával.

Közben az ég beborult felettünk, ezt azonnal megérzik a vakok, hangulatukra is befolyással van. Lefekszenek sátraikba és ott folyik tovább a társalgás. Különösen hat számunkra a vakok fogalma a szépről.

Nekik szép, azaz tetszik például egy idomtalan csunya kutya, mert kellemesen hat tapintóérzékükre annak selymes szőre.

Hogy önmagukról mi a felfogásuk, az az alak, nagyság, mozgás, tehát felületbeli érzéklés utján alakult ki bennük. Egy azonban érdekes. A mi szemünkkel csinosnak tartott vakleányok, még ha idősebbek is, izlésesebb ruhákban voltak, mintha csak tudatában lennének szépségüknek.

Érzelmi életükről nagyon keveset szabad mondani.

Az itt nyaraló leányok között egy

sincs házasságban.

De vannak mások, akik férjhez mennek. Az a legritkább esetben történik meg, hogy két vak összeházasodjon, mert a legtöbb esetben ez csak nyomoruságot jelent.

Megdöbbentő igazság volt az egyik lánynak szavában, mikor magyarázta, hogy a szerelemben nélkülözhető a látás, csók közben mindenki behunyja a szemét: a szerelem vak... Ezt egy olyan leány mondta, aki valamikor látó volt és csak később vesztette el szeme világát.

Őszinte percekben mégis visszasírja a szemeit, mint mindegyik, bármennyire is beletörődött már, bármennyire is elviceli ezt a kérdést.

— Fogd az intéző úr pipáját az agyarad közé, — mondja az egyik leány a másiknak, — hüj, de jól áll.

Ebben a leányban a cinikusságban olvad fel helyzetének szomorú sórsa. Mindenkit fel akar vidítani, örökké élcelődik, valójában igen komoly gondolkozású.

Már esteledik, eláll az eső. Ujra kimennek a vakok sátraikból. Nekik, a nem-látóknak, ahogy magukat nevezik, a szellemi világ iránt sokkal nagyobb a fogékonyságuk, mint a siketnémáknak. Minden vak leány egy-egy érzékeny mimóza-lélek, a felügyelőnőn mindjárt észreveszik, ha kissé rossz hangulatban van, nem lehet ezt előttük eltitkolni. Igaza van annak a leánynak, aki azt mondja:

— Azért hogy nincs szemem, talán jobban látok, mint akiknek van.

A hang az ő világuk.

Egy leány dalolni kezd.

gyönyörü szopránja felcsillog az alkonyatba. A többiek lassan körülveszik és egyre erőteljesebben zendül fel a dal az egyes szólamokban. Többen vannak itt a világhírű „Homeros" énekkarból, de mások is kitűnően énekelnek. Egymásután bugyognak fel a nóták, szomoruak és vidámak és eszerint felhősödik vagy derül ki arcuk.

Az ember behunyja szemét és úgy élvezi ezt a művészi „Homeros"-hangversenyt itt a bánki erdőben.

A behunyt szemet nem zavarja, hogy ha szép hangnak kevésbé szép arc a tulajdonosa. Tiszta élmény ez a spontánul felfakadó egyveleg. Beethoven: Esti dala hallatszik ki az útra, mikor már elhagyjuk a vakok birodalmát.

n. gy.

Nyaraljunk a
BALATONLELLEI
Magyar tenger pensioban vagy
BALATON-SZÁNTODON
a gyönyörü
Mavosz üdülőben
mindenütt teljes komfort
Teljes Pensio juniusban P. 5·— től
" " főidényben P. 6·50 "
Felvilágositással szivesen szolgálunk és prospektusokat díjtalanul küldünk.

Temető lettem...

Fájdalmas sóhajim sóhaja a fáknak,
Mik a temetőben nagy viharban állnak.
Panaszos nyögésim, nyögése a szélnek.
A szélben hajlongó, tépett jegenyéknek.

A szemem a kék ég, rajta bánat felhő,
E sötét felhőből könny eső tör elő.
Keblem, mint a néma és sötét sirverem,
Benne az enyészet, rajt' virág nem terem.

Sötét sirveremben koporsó a szivem.
Koporsóban nyugszik a meghalt kedvesem.
Lelkem reá borul, mint selyem szemfedő...
Temető lettem én, egy élő, temető.

NAGY LENKE KLÁRA.

Az iskolai év kezdete a ref. Dóczi Leánynevelőintézetben

I. **A leánygimnáziumban:** Javítóvizsgálat augusztus 31-én délelőtt 9 órakor. Különbözeti és magánvizsgálatok szeptember 1—2 délelőtt 8 órakor. A pótbeírás ideje: szeptember 1—2 délelőtt és délután.

II. **A tanítónőképzőintézetben:** Szeptember 1-én délelőtt fél 9-től 10-ig javítóvizsgálat; 10-től 1-ig helybeli tanulók beírása a I. és II. osztályba, délután 4-től 7-ig helybeli tanulók beírása a III., IV. és V. osztályba. 2-án délelőtt 9—12-ig vidéki tanulók beírása az I. és II. osztályba, délután 4—7-ig vidéki tanulók beírása a III., IV. és V. osztályba.

A gyakorló iskola egyes osztályaiban a pótbeírások szeptember 1-én 2-án délelőtt 9 órakor tartatnak.

III. **A polgári leányiskolában:** Javítóvizsgálat augusztus 31. Különbözeti és magánvizsgálat 31 és szept. 1. Beírás: I. oszt. szept. 1 délelőtt, II. osztály délután, III. osztály szept. 2 délelőtt, IV. osztály délután.

Továbbképzőben a beírás szept 1.

Évnyitó mindhárom tagozatban szeptember 3-án délelőtt 10 órakor, a **tanítás kezdete** 4-én délelőtt 8 órakor.

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsgulyájából 3 darab másféléves bikaborjú, továbbá 1 darab tarka bika, folyó évi augusztus hó 31-én, kedden délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános árverésen eladásra kerül. — Erre a vételi lehetőségre a közönség figyelmét felhivom. *Gazdasági tanácsnok.*

KÖZGAZDASÁG

200,000 hektó mustot használhatna fel az élesztőgyártás

Az élesztőkartell óriási profitjának megnyirbálásával könnyen megoldható ez a probléma

(Budapesti szerkesztőségünk jelentése). Kitünő szakemberek hatalmas jelentőségű memorandumot nyujtottak be a földmivelésügyi minisztériumba. A tervezet szerint 200.000 hektoliter mustot lehetne évenként felhasználni az élesztőgyártás céljaira. Az ampelológiai intézet és az erjedéstani állomás az ellenőrző kisérletek során teljesen rendben találta a felhasználás lehetőségét. Ilyenformán nem vitás, hogy

az ország évi 400 vagon élesztőszükségletét eddig tulnyomóan külföldről importált mélasz helyett teljes egészében hazai mustból lehetne előállitani.

Köztudomású, hogy a Darányi-kormány mekkora erőfeszítéseket fejt ki a válságos helyzetbe jutott magyar szőlősgazda-társadalom megsegítése érdekében. Sajnos, a szőlőtermelés és borértékesítés körül már akkorák a bajok, hogy a tervbevett kormányintézkedések egyelőre szerény eredményekkel kecsegtetnek s a helyzetet csak súlyosbítja, hogy azok a külföldi államok, amelyek régebben a legjobb vásárlói voltak a magyar boroknak, rosszabb feltételekben rendezkednek be az önellátásra s igy borexportunk jövő kilátásai meglehetősen sivárak. Éppen azért hatalmas jelentősége volna annak, ha a földmivelésügyi minisztérium pártoló ajánlásával a pénzügyminisztériumhoz juttatott tervezet elfogadásra találna, mert ez esetben

200.000 hektoliter must — még pedig a leggyengébb minőségü — tünne el a borpiacról s ez nemcsak a borkivitelünk érdekeit szolgálná, de egyuttal a borárak emelkedését is nagymértékben elősegitené.

A tervezet előkészitői azt javasolják, hogy a kormány engedje el a sajtolt élesztőt terhelő gabonaboletta adót, mert ezáltal

a mustból készitett éleszőt egy fillérrel sem kerülne drágábban a piacra, mint az eddigi rendszer szerint mélaszból gyártott élesztő.

Lehetséges, hogy a pénzügyminisztérium nem fogadja el ezt a megoldást, mert ez évenként kb. egymillió pengő adókiesést jelentene. Éppen ezért figyelmébe ajánljuk az illetékes köröknek, hogy

a nagyipari szeszkartel érdekkörébe tartozó élesztőkartel évi tiszta haszna mintegy két és félmillió pengő,

tehát egy erélyes gesztussal könnyen rá lehetne szoritani arra a hatalmas vagyonokat kereső két élesztőgyárat, hogy mérhetetlen profitjából fedezze az évi egymillió pengős különbözetet, mert ezt kivánja a magyar szőlőtermelés életérdeke, már pedig

amig a nagyipari szeszkartel öt krőzusian gazdag család millióit szaporitja csupán, addig a szőlő- és bortermelés sorsa egymillió magyarnak jelenti a mindennapi kenyeret.

Csoda történt Hódmezővásárhelyen

egy év alatt egyetlen fillért sem kellett fizetni az önbiztositó egylet tagjainak

(Budapesti szerkesztőségünk jelentése.) Ismeretes, hogy a hódmezővásárhelyi gazdatársadalom legtekintetesebb tagjai megelégelték a biztositó intézetek karteljének díjdiktatúrájat s elhatározták, hogy számos más vasosban működő önbiztositási egyesüles hosszú évek óta kiváló sikerrel dolgozó példája után indulva maguk is megalakitják önbiztositó intézményüket. Sok ideig tartott, mig törekvéseik megvalósulhattak, mert

a biztositó társaságok mindenfajta gáncsoskodást megpróbáltak ellenük.

Végre az elmult esztendőben a belügyminiszter hozzájárult a vásárhelyi gazdák Önsegélyző Egyesületének megalakitásához és az egyesület a napokban tartotta évi rendes közgyülését. Az elnöki beszámoló során kiderült, hogy

máris 152 tagja van az egyesületnek s a tagok tulajdonában levő, önbiztositásra felvett terület nagysága meghaladja a 8000 holdat

s minden jel arra mutat, hogy a tagok rohamos növekedésére van kilátás. A 8000 holdnyi területen, beleértve az ingatlanokat és az állatokat is, az első évben semmiféle kár nem volt, igy a tagok a csekély beiratási dijon felül egyetlen fillér biztositási dijat sem fizettek ellentétben a régi helyzettel, amikor évről-évre keservesen izzadva kellett megfizetniök a biztositó intézetek rendkivül drága dijtételeit.

Van-e különbség a petroleumok közöti?

Árban van, minőségben nincs.

A petroleum tudvalevően a szegénytyebb néposztály világitó anyaga. Egyik fővárosi napilap ezzel kapcsolatban most azt irja, hogy azt lehetne hinni, miszerint

az ásványolaj-kartel, amelynek a benzin és hajtóolaj körüli visszaéléseiről kötetremenő panaszok gyülnek össze, legalább a petroleum-vevőkre van tekintettel és tartózkodik a szegény emberek megkárositásáról. Szó sincs róla!

— kiált fel a pesti ujság. A Vacuum cég „Sunflower" néven hoz forgalomba petróleumot és ügynökei azt állitják, hogy ez valami különleges finomságú petroluem. Ennek megfelelően magasabb árat kérnek a vevőktől. Most, hogy a kartel az ország egyes réeszeit felosztotta, kiderül, hogy azokon a vidékeken, ahol eddig Sunflower petroleumot árusitottak, ott a vevőknek nyirbogdányi petroleumot adnak el minden különösebb minőségmegjelölés nélkül. És ime, a bizományosoknak az a feladatuk, magyarázzák meg ezeken a vidékeken, hogy

a Sunflower csak egy név, de nem jelent minőségi különbséget.

Viszont a nyirbogdányi petroleumot sem adják olcsóbban, mert az árakat a kartelmegállapodás védi. A szegény vidéki közönség úgy védekezhetik a világitó petroleummal való visszaélések ellen, hogy semmiféle hangzatos megjelölésnek nem dől be, hanem egyszerüen a legolcsóbb petroleumot veszi. Az ugyanis éppen olyan, mint a legdrágább . . .

— **Az ország második cellulozegyára** Ercsin épül meg. Már szeptember hó folyamán megkezdődnek az építkezések. Az új gyár kapacitása a tervek szerint évi 800 vaggon lesz és nem csak papirgyártás, hanem müselyem előállitás céljaira is gyártanak majd cellulozet. Az üzem a jövő év nyarán kezd működni.

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger
és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

Debrecen ingatlanforgalma

Szőke Imre napszámos (Csalogány u. 7), Tukacs Istvánné sz. Szőke Mária háztartásbeli (Csalogány u. 7), kisk. Szőke István és Erzsébet (Varga u. 39) és Szőke Áron fogházőr (Varga u. 39) örökségbe kapják *a Csalogány u. 7. sz. (Ujföld, Belsőlegelő III. dülő) 304 öl házastelek* felerészét 600 pengő értékben édesanyjuktól, illetve nejétől, néhai Szőke Áronné sz. Fekete Zsuzsánnától.

Özv. Viszt Károlyné sz. Vaum Mária, iskolai eljáró neje (Kálvin tér 2) örökségbe kapja *a Szigligeti ucca 7. sz. (a Hadházi úton, a Majorsági földek közt) 300 öl házastelek felerészét* 2250 pengő értékben férjétől, néhai Viszt Károlytól.

Özv. Desser Gergelyné sz. Lőrinez Karolina háztartásbeli (Hajnal u. 21) és Lőrinez Jenő nyug. állampénztári tanácsos (Barna u. 15) örökségbe kapják *az Attila tér 2. sz., illetőleg Homokkert u. 1. sz. 292 öl házasudvar felerészét* 5000 pengő értékben, továbbá *a Lónyai ucca 1. sz., illetőleg Bánffy u. 6. sz. 336 öl házasudvar és szőlő felerészét* 2100 pengő értékben, végül *a Rigó u. 12. sz. (Ujföld, Belsőlegelő, II. dülő) 642 öl szántóföldet* 1000 pengő értékben néh. édesanyjuktól, özv. Lőrinez Mihályné sz. Goldmann Rózától.,

Szabó Ferenc és neje szül. Kovács Juliánna debreceni (Balaton u. 8.), továbbá Dobi Ferenc és neje szül. Darnai Zsuzsánna sárrétudvari lakosok veszik a **Balaton (előbb Létai) utca 25-b. számú (a Téglás kertben 506 öl házasingatlant 1200 P-ért** Sipos Andrásné szül. Nagy Máriától. (K. Tóth u. 22.)

Bácsi Sándor és neje Béres Erzsébet (Elep 45.) veszik az **elepi 4 kat. hold szántóföldet 3200 P-ért** Bányai Pétertől (Bethlen u. 30.). (Védett birtok.)

Tóth János és neje Cs. Tóth Zsuzsánna bujvárosi (Debreceni u. 73.) gazdálkodók vesznek **1 kat. hold szántót a Kishegyesen 850 P-ért** Tóth István és neje szül. Király Zsuzsánnától (Bellegelő 462-b.). (Fele védett birtok.)

Hajós László ácsmester (Luther u. 47.) és neje Hevesi Margit veszik a **Kónya és Luther utcák (Majorsági földek) közti 265 öl házhelyet 1.200 P-ért** özv. Albert Pálné (Máv. kolónia XX. földszint 2.) mint 5 kisk. gyermeke t. és t. gyámjától.

Lévay András és neje Mező Mária (Hajduböszörmény, Apponyi u. 18.) veszik a **Rakovszky u. 41. sz. 59. öl házasingatlant 3550 P-ért** Furkó Károly (Rakovszky u. 41. és neje Nagy Zsófiától.

Szabó Lajosné Dien Mária (Bendeguz-tér 4.) veszi az **Urrétje u. 34. sz. (Hajduböszörményi u. mellett) 300 öl házasingatlant 2100 P-ért** Orsz. Falusi Kislakásépitési Szövetkezet budapesti (V., Nádor u. 28.) bej. cégtől. (Megváltott föld.)

Jobbágy Sándor és neje Bartha Mária (Móricz u. 22.) veszik a **Sárosi u. 5. sz. (Majorsági földek) 175 öl házasingatlant 1600 P-ért** Mendre Gergely és neje Bugya Virágtól (Sárosi u. 5.).

Kisk. Nagy Sándor József és László János részére atyjuk Nagy Sándor gazdálkodó (Haláp 106., nős Szondi Juliánnával) vesz **1 kat. hold fancsikai szántót 330 P-ért** Kiss Kálmántól (Nyilas telep, Márton Kálmán u. 3.).

Kerekes Péter és neje Szeifert Zsuzsánna (Czucza 10.) vesznek a Czuczán (a Czucza düllőben) **2 hold 596 öl szántóföldet 2733 P-ért** Jakab Miklósné Leiter Juliánna (Kishegyes 13.), Leiter Ferenc (Czucza 43.), Szabó Péterné Leiter Mária (Ondód, Péterfia dülő 18.), és még három társuktól.

Szarvas Ferencné Leiter Juliánna földmivesné, bujvárosi (Kossuth u. 70.) vesz **857 öl szántóföldet a Czuczán (a Czucza düllőben) 617 P-ért** Gere Ferencné Leiter Mária (Veres u. 8.) és Leiter Pétertől (Árpád tér 5.).

Beke Ferenc klinikai altiszt, Beke Károly lakatossegéd (Márton Kálmán u. 22.), Beke Antal Gyula lakatossegéd debreceni (Márton Kálmán u. 22.) és Hegedüs Lajosné Beke Juliánna veresegyházi (Kemény Kálmán u. 30.) lakosok örökségül kapják özvegyi haszonélvezeti joggal terhelten a **Márton Kálmán u. 22. sz.** (Ujföld, Bellegelő I. dülő) **195 öl házasingatlan felerészét 550 P értékben** édesatyjuktól, néh. Beke Károlytól (nős volt Gábrik Juliánnával).

x A nagyerdei fürdőben fedett gyógyvizü thermál medencében fürödhet. Külön férfi és külön női nap.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

Hotel Auguszt Abbázia
Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz a szobákban. Felvilágositást nyujt Venti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Méhészkedjünk

Az augusztusi hordásba vetett reményeink szerteoszlottak —, a tarlóvirág nem tudott erőre kapni, mert kevés és kései volt az augusztus elején jött eső. Akik vándoroltak sem értek eredményt sehol. Az erdőn is e hó közepéig volt valamelyes hordás, illetve emelkedés, de már egy hét óta még a napi élelmet sem tudták begyüjteni a méhek. Igy most már a pergetők pihenni fognak s nekünk alaposan át kell néznünk a törzseinket, hogy állanak, mit csináljunk velük és ahol kell, hogyan segitsünk ?

Akiknek természetes rajaik lettek, vagy műrajokat készítettek, első teendőjük legyen a jó törzsrsaládoktól kiegészíteni, úgy a lép, mint az élelem készletét a rajaiknak, ha érdemesnek látják, ellenesetben vagy a feletetés, vagy az egyesítés jöhet számításba. Most már nem segithetünk serkentő etetéssel sem — aki esetleg e hó elején etet serkentőleg, az nem végzett eredménytelen munkát —, legalább több fiatal bogárral telenődnek be a családjai s ez a jövőre nézve igen-igen fontos tétel.

Élelempótlásra akár mézzel akár cukorral etetünk, figyelembe ajánlom mindenkinek, hogy a mézet most már alig higitsa fel, a cukorszirup is legyen sűrű — a télnek megyünk s kár volna méheinkkel fölösleges besürítő munkát végeztetni. És most már haladéktalanul el kell végezni a feletetést, hogy legyen idő még a befedelezésre is, nehogy nagyrészben nyitott sejtekben maradjon az élelem s majd az őszi és téli nedves idők alatt felhigulva hasmenést hozzon tavaszra.

Ne feledkezzünk el az üresen álló lépkészletünkről sem, mert a molyok még mindig sok kárt tehetnek bennük, pedig tudjuk jól, hogy a lépkészlet még a méznél is drágább kincsünk — nélküle nincs sikeres méhészkedés.

Most már fel lehet rakni, vagy megfordítani a fogasszűkítőket, úgy az egér, mint a nagy lepkefajták tolakodása ellen s ahol még a darazsak is sürű látogatók, jó kirakni a mézes vizes darázsfogóüvegeket ezt már a múlt években is ajánlottam és le is irtam a használatát... Azok, akik vándortanyán vannak, ne halasszák nagyon késöre a hazaszállítást, mert előre nem tudjuk az időt, inkább hamarabb jöjjenek haza, hogy a szállítás után legyen idő még a méhek repülésére és esetleg itthoni átvizsgálására és rendbehozására.

A benttelteltetni szándékozók is lassan készitsék elő a teleltető helyiséget, legyen az verem, pince, vagy bármily épületrész. Ezen kérdésnél a legfőbb tételről nem szabad megfeledkezni : a legteljesebb csendet és nyugalmat biztositó legyen a helyiségünk, száraz és bőséges levegőjü.

Asztalos Gerzson.

A zöldségtermesztés jövedelmezősége, őszi palánták nevelése

A zöldségtermesztés jövedelmezőségét csak úgy fokozhatjuk, — hogyha egy—egy termény felszedése után a kiürült területet mielőbb bevetjük, vagy beültetjük más zöldségfélékkel. Az ősz elején már többféle termény lekerül a földről. Ilyenkor az üres területet — ha szükséges — megtrágyázzuk, majd felássuk, illetve megszántjuk

Mindenkor a termesztendő zöldségféle trágyaigényességét kell szem előtt tartani. Ha pl. hagymapalántát szándékozunk ültetni erre a célra a múlt év őszén trágyázott talajt használjuk fel. Míg a telelő saláta és kel, vagy fejeskáposzta palántáit trágyázott talajba kell ültetnünk. Ugyanilyen talajba vetendő nyár végén a spenót is. Az itt emlitett zöldségfélék szolgáltatják tavasszal az első szabadföldi terményeket, melyek ilyenkor úgy saját szükségletre, mint eladásra, jól értékesithetők. Az áttelelő őszi fejes saláta, fejes- és kelkáposzta, hagyma palántái, valamint spenót megfelelő fajtái nem sok munkát igényelnek és tavasszal korán pénz hez juttatják a gazdát. Ennélfogva termesztésüket nemesak a házikertben, hanem a szántóföldön is érdemes felkarolni. Erre a célra idejében gondoskodni kell a magvak beszerzéséről és a szükséges palánták előállításáról. A Nansen és Vajfej saláta, az Amager fejeskáposzta s az Adventi kelkáposzta a párizsi ezüstfehér hagyma, továbbá az Eszkimó spenót ajánlhatók a koratavaszi terménynek. Az említett káposztafélék termesztése inkább csak a középkötött talajon válik be s csak akkor, ha a palántákat 10—12 cm mély, kelet-nyugati barázdába ültetjük. A palántákat október hónap közepéig ki kell ültetni, hogy jó begyökeresedhessenek a hideg időjárás előtt. Az említett zöldségfélék közül a káposztafélék és hagymamagját aug. 15—20 napja között, a salátamagot pedig augusztus végén szeptember elején kell vetni szabadföldi palántanágyakba. A közönséges vöröshagyma magját is ajánlatos, legalább kipróbálás végett augusztus közepén, palántának elvetni s a palantákat duggató-hagyma helyettesítése céljából, október hónap közepe táján, állandó helyre ültetni ki.

A palántaágyat a szokásos módon kell felporhanyítani s a felső réteget egészen korhadt istállótrágyával, vagy komposzttal összekeverni. A magvakat ritkásan kell vetni, hogy erőteljes, zömök palántáink legyenek, mert ezek jól erednek.

A DINNYE ELFAJZÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSÁRÓL

Sok a panasz mostanában, hogy kiváló dinnyék magvai kerültek a földbe és még sem azt a dinnyét kapta a termelő, amit szeretett volna. Más alakú és más izü a dinnye, mint az előző évben. Ez annak a következménye, hogy a dinnye elfajtázik. A dinnye hamar elfajtázik abban az esetben, ha különféle fajtát termesztünk egymás közelében. Szükséges tehát, hogyha a fajtát megőrizni akarjuk, hogy csak egy fajta dinnyét termesszünk, amelyik legjobban megfelel. A fajtaazonosság megtartása már az értékesítés szempontjából is előnyt jelent.

Ha többfajta dinnye terem egymás közelében az elfajázás egészen bizonyosan bekövetkezik. Tiszta magtermesztést kell folytatni mert különben elkoresosul a legjobb dinnyefajta is két—három év mulva. A debreceni dinnyepiacon csak végig kell menni és látjuk, hogy mennyire elkoresosultak a dinnyék alig lehet tiszta fajdinnyét látni.

Fontos tudnivalók a méz forgalmának szabályozásáról kiadott rendeletből

A földmüvelésügyi miniszter rendelete megjelent a méz forgalmának szabályozásáról. Az új rendelet meghatározza a méz forgalmát és osztályozza a mézet. Átlaga szerint lépesmézet és színmézet, eredete szerint pedig virágmézet, mézharmatot, fenyőmézet.

Tilos a mézbe bárminemü idegen anyagot keverni, különösen mézet vizzel higitani, hozzá cukrot, szörpöt, dextrint, lisztes anyagokat, vagy egyéb hasonló idegen anyagot keverni, a mézhez akár természetes, akár mesterséges illat, vagy zamatanyagot hozzáadni, a mézet festeni, konzerválni, savfokát tompitani, fehéríteni és az idegen anyagokból mézhez hasonló terméket mézutánzatot készíteni.

Nagy gondot kell fordítani arra, hogy tiszta helyen tartsák a mézet Kimérés közben a mézhez nyuini puszta kézzel nem szabad. Az a termelő, aki évente 1000 kilónál kevesebb mézet termel, nem köteles a méz kezelésére, eltartására külön helyiséget tartani, ez vonatkozik a kereskedőkre is. A rendelet életbelépése után következő három hónap alatt még forgalomba lehet hozni azokat a mézkészleteket, melyek nem felelnek meg mindenben a rendeletben foglaltaknak.

A PAJORIRTÁS EGYSZERÜ MÓDJA

A homoki földeken sok kárt okoz a gyümölcsösökben a pajor, még a vastag fákat is tönkre teszik a gyökerek megrágásával, átrágásával. A védekezés első teendője, hogy a már faültetés idején a gödröt tisztítsuk meg a pajortól, de ez nem elég, mert a repülő cserebogarak később ujra megfertőzik a talajt. Ezért szükséges, hogy folytassuk a küzdelmet a pajor ellen. Irtani szokták szénkénegezés és nikotingőzölés segítségével is, de ez költséges.

Egyszerű módja a pajor irtásának az, hogy a fa töve körül felhuzzuk a homokat kapával és úgy hagyjuk. Két—három hét mulva a felhúzott homokot lebontjuk és a fa tövéhez húzódó pajorokat kézzel kiszedjük. A pajor a száraz nyárban a hűvösebb, nyirkosabb talajt keresi és odahúzódik a földhányás alá, magasabbra, ahol már könnyebb elérni.

A PARADICSOM HELYES KEZELÉSE

A konyhakertek leghálásabb növénye a paradicsom. Helyes kezelése mellett őszig adja a termést, de csak akkor adja, ha megfelelően gondozzuk. Szükséges azért, hogy a palántákon két szárnál többet ne hagyjunk meg és azokról fiatal korukban kicsipjük a levelek hónaljából előtörő hajtásokat. Ha ezt nem végezzük el, akkor a paradicsom sürüsödik és nem ad elég jó termést.

Nedves időjárásnál a rothadás támadhatja meg a paradicsomot. A burgonyavész megtámadja úgy a burgonya levélzetét és szárát, mint a paradicsomét. Ez a gomba sok kárt okozhat nedves időben a termésben. A levelek elpusztulnak és a termés nem érik be. A védekezés módja, hogy egy százalékos bordói lével permetezzük. Ha nincs elég levél a paradicsomon, a termés fanyar, izetlen lesz. Ezért nem szabad a leveleket leszedni, mert ezzel nem a termés beérését, hanem elromlását segítjük elő. Nem lesz a termésben cukor és zamat, ha nincs elég levél. Ha tehát a levelet leszedjük, vagy a gomba viszi le akkor a gyümölcs íztelen marad és kevés cukortartalmu. A levélzet megritkítását csak akkor végezzük el, ha az utolsó termés kezd pirosodni és azt akarjuk hogy jobban érje a napfény a gyümölcsöt is.

A VEREBEK KÁRTÉTELE

A gyümölcsösökben, sőt a szántó földeken is láthatjuk, hogy a verebek ha nagyon elszaporodnak, milyen nagy kárt tudnak okozni. Kiverik a búzaszemeket, megbontják a kukoricacsöveket és borsóhüvelyeket. Az érő gyümölcsöt kikezdik és ezzel igen sok kárt okoznak. A veréb a kertésznek nagy ellensége, mert még az elvetett drága magvakat is kiszedi a földből. Az ellene való védekezés, ha nagyon elszaporodott, igen nehéz. A németek azzal próbálták kertészeti telepeikről távoltartani a verebeket, hogy kitömött macskát helyeztek el egy rúdon a veteményes kertben. Egy ideig távoltartotta a verebeket, de amikor látták, hogy a macska nem ugrik le a rúdról soha, visszatértek és vígan pusztítottak tovább a veteményekben. A különféle riasztó eszközöket is megszokják és csak rövid ideig használhatók a verebek ellen. Voltak, akik kutyákat tanítottak be, hogy üldözze a verebeket de ezzel nem segítettek, mert a verebek után szaladgáló kutya gázolta a veteményt és még több kárt okozott ezzel. A méreggel való pusztítás nem tanácsos, mert hasznos madarakat is pusztítunk vele és ezzel a rovarkártevők szaporodását segítjük elő. A németek több irányban kisérleteznek most, hogy megtaláljak a legjobb módját a verebek távoltartásának.

Házasság

Nősülne
29 éves ref. havidíjas, komoly fiatalember; házias, takarékos, tiszta multu úrleány 23—27 írjon részletes, fényképes levelet „Hűség" jeligére kiadóba. 1350

Levelezés

Megismerkedne
csinos urileánnyal — harmincas, igen jó megjelenésü, nagy jövedelmü uriember közös szórakozás céljából. Házasság lehetséges. „Tisztviselő" jeligére. 1457

Fess
fiatal leány ismeretségét keresi szórakozás céljából fiatalember. — Levelek „Szép ősz" jeligére a kiadóba. 1484

Megnyilt
Csapó utca 4. sz. alatt CEYLON kávé- tea-üzlet. Elsőrangú fajkeverékek meglepő olcsó árakon. Csokoládé, cukorka, hazai és déli fajgyümölcsök nagy választékban. 1588

Alkalmazást nyer férfi

Lakást kap
házimunkáért fiatal, megbizható házaspár Kígyó utca 10. szám. 1215

Kifutó
erős, megbizható felvétetik. Széchenyi utca 30. sz. Keresztépület.

Kommenciós
kocsis kerestetik október 1-re. Nap 1. 1293

Szappanostanulónak felveszek 16—17 éves fiut bentkosztra. Szappanos ucca 22. 1351

Üzletszerzők
temetkezési biztosítások szerzéséhez felvétetnek. Kezdőket betanítunk. Duna Biztosító Szent Anna utca 1.

Gyermektelen
házaspárnak házi munkáért lakást adok. Széchenyi utca 81. 1370

Biciklizni
tudó erős kifutó fiu azonnal felvétetik. Kassai u. 12. 1369

Gyermektelen
házmestert keresek, aki szőlőhöz és gyümölcsöshöz ért. Poroszlay ut 46. sz. 1380

Borbélysegéd,
fiatal, jó munkás azonnal belépheti. Vasuti fodrász, pályaudvar.

Komenciós
tehenész nagyobb fiával, október elsejére felvétetik. Varga 34.

Téli
komenciós kondás fiával felvétetik. Thaly Kálmán 12. 1404

Feles
juhászt keresek. Thaly Kálmán 12. 1405

Asztalos-
tanulót felveszek Szoboszlói ut 4. Széll asztalos. 1433

Borbélysegédet
azonnal felveszek — Vár ucca 2. sz. 1466

Kőművesnek
munkát adok, ha asztalosmunkával fizethetek. Szoboszlai ut 4. sz. Széll asztalos. 1434

Kifutófiu
azonnalra, — esetleg szept. 1-re felvétetik Stern festéküzletben, Piac u. 8. sz. 1456

Vincellért
vagy nyugdijas kertészt gyümölcsöskertbe novembertől felveszek. József kir. herceg ucca 12. 1462

Egy
faital kereskedősegéd és egy kifutó felvétetik Mikó László posztókereskedő Piac u. 4. 1432

Egy
kifutófiu azonnalra felvétetik Csillag cukorka üzlet, Rákosi Jenő u. 4. 275

Egy ügyes
kifutót kerékpárral felveszek. Horváth Sándor Hunyadi u. 22.

Kifutófiú
fűszeresnek jó fizetéssel felvétetik Szepességi 29. 1583

Kifutófiu
14—15 éves felvétetik Mester 5. füszerüzlet 1524

Kifutó
biciklivel azonnalra felvétetik. Sipos épitész. Csapó 23. 1522

Divatszabósághoz
erős kézimunkást — nagy munkához felvesz Gregor, püspöki palota. 1523

Elektro-müszerész
gyakorlattal felvétetik. Cim a kiadóban. 1554

Jobb
gyermektelen házaspár takaritásért lakást kap Burgundia u. 18. 1537

Gyermektelen
házmesterpár fizetéssel felvétetik Sámsoni út 69. sz. 1532

Kifutónak
megbizható fiút keresek Kassay út 25. 1576

Kocsis
hosszú bizonyítvánnyal szikvizüzemben azonnali belépésre felvétetik Szappanos u. 18.

Fiatal
füszerkereskedő segéd felvétetik Izsák R. T. festéküzletben. 1564

Kifutó
fiú felvétetik Vágó László füszerkereskedésébe Teleky utca 71. szám. 1592

Kommenciós
béres azonnali belépésre kerestetik Jókai 19.

Alkalmazást nyer nő

Önálló
főző mindenes jó bizonyítvánval felveszek — Káldor Széchenyi u. 71 1320

Mindenest
jó bizonyítvánnyal felveszek 1-re Adorján, Arany János utca 26. 1481

Tisztességes
bejárónő elsejére kerestetik. Jelentkezhetni Dobozi bérház C. lépcső, I. em. 5. 1363

Középkoru
nőt, aki a főzésben teljesen jártas, felveszek. Leány utca 4. 1357

Főzni tudó
ügyes bejárónőt keresek esetleg bentlakással szeptember 1-re. — Dobozi u. bérház B. lépcső, földsz. 1. sz. 1356

Mindenes
főzőnő elsejére jelentkezzen éves bizonyítvánnyal kéttagu uri családhoz, Ajtó utca három. 1364

Gyermekszerető
idősebb nőt keresek vidékre, ki főzésen kívül mindent vállal. Szilágyi Erzsébet utca 26. 1376

Mindenes
jó főzőnő éves bizonyítványokkal felvétetik Al földi palota III. em. 1. 1378

Szobaleány
ügyes, tiszta, szolid, csinos felvétetik. Jelentkezés délután 3—5-ig dr. Mező Sándorné, Deák Ferenc u. 18. 972

Mindens
vagy bejárónő megbizható felvétetik. Sas utca 2. sz. Guttmann. 1340

Kifutólány
13—17 éves korig felvétetik. Dégenfeld tér 3. Emelet. 1339

Fiatal
bejárónőt felvesz Hein Matild kalapszalon Piac utca 38. 1341

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek. Ajtó u. 26. kaputól balra második ajtó. 1345

Hosszú
bizonyítvánnyal megbizható szakácsnőt elsejére felvesek. Jelentkezni Péterfia utca 31. 1347

Ügyes
kislányt kéléves gyermek mellé felveszek — Árpádtér 24. 1346

Segédleányok
elsőrendű angol francia munkára felvétetnek a Gelbmann szalonban. Pásti 2. 1387

Bejárónőt
elsejére keres könyvvel, Ráczné, Ferenc József ut 38. 1389

Bejárónőt
elsejétől délelőttre szobaleányi munkára felveszek. Jelentkezés hét főtől Csapó u. 18. I. 2. 1393

Masszirozónőt
ügyest keresek azonnalra. Kazinczy u. 2.

Jól
főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. dr. Békésné. — Battyhány utca 7. sz. 1400

Mindenest
hosszu bizonyítvánnyal tehénfejéshez értőt keresek. Jelentkezés kedden tizenegytől kettőig Bethlen utca 35. 1406

Kifutó
leány vagy fiu ügyes, megbizható, felvétetik. Garai u. 16. 1396

Bejáró
főzőnőt keresek szeptember elsejére városi lakásba. Jelentkezés Poroszlay 44. 1437

Bejárónő
heti két napra, ki mosást, vasalást vállal két tagu családhoz felvétetik. Böszörményi ut 6. 1414

Gyakorlott
munkásfehérneműt varrónő felvétetik. Jelentkezés hétfőn d. u. 6-tól 8-ig Simonffy ucca 36. 1428

Kifutólányt
fűszerüzletbe felveszek, Csonka u. 20. 1449

Hölgyfodrásznőt
azonnali belépésre felveszek Nagy József — Püspöki palota. 1549

Kávé
tea üzlet felvesz propagandista ügynöknőket Csapó u. 4. 1589

Varrólány,
aki a szücs munkába, kiszolgálásba jártas felvétetik. Ilyés szücs — Piac 42. 1600

Kifutó
vagy kiszolgálólányt azonnal felveszek Goldmann füszerkereskedő Külsővásártér 13. 1587

Felveszek
ügyes leányt ócskaruha bontásra. Kuruc ucca 112. Vajdanics, férfiszabó. 1438

Felveszek
ügyes segédlányokat varrodába. Cím Széchenyi 19., emelet

Bejárólányt
keresek napi 5 órára délelőttre Ajtó utca 29. 1566

Piperecikkek
kiszolgálásában jártas kiszolgálónő felvétetik Izsák R. T. festéküzletben. Könyveléshez értő előnyben. 1565

Kézilány
főzésben is jártas azonnalra, vagy szept. 1-re felvétetik „Reviziós" konyha Sas utca 2. 1574

Gazdasszonyt
önállóan jólfőzőt azonnalra felveszek Széchenyi 5., ajánlkozók 3—6 között. 1569

Kiszolgálólány
jó megjelenésü, intelligens azonnalra felvétetik „Reviziós" konyha, Sas u. 2. 1573

Gyorsirásban
és gépirásban gyakorlott alkalmazottat felveszek. Ungár ügyvéd Simonffy 12. 1577

Varrólány
felvétetik Kőváry Miklós szücsmester, Sas u. 2. sz. 1531

Tanulólányt
felveszek „Styl" fehérneműszalon Széchenyi utca 11. sz. 1533

Kéthavi
ellátásért ki gondozna két gyermeket és főzne egy hónapig. Csak hozzáértők. — Cim a kiadóban. — **Ugyanott németlány** azonnal felvétetik. 1556

Kenyérelárusitónőt
ügyest, gyakorlattal felveszek, — kaució szükséges. — Levelet „Ügyes 200" jeligére. 1521

Bejárónő
a délelőtti órákra azonnal felvétetik. Csapó u. 11. Keresztépület. 1478

Jóbizonyitványu
bejárónőt elsejére felveszek. Arany János u. 49. Azsurozónők állandó munkára jelentkezzenek ugyanott. 1452

Hölgyfodrász
felvétetik villany-, vízondoláló, Miklós utca 53., Torna. 1486

Főzni tudó
mindenest hosszú bizonyítvánnyal szeptember 1-re felveszek. Rákosi Jenő utca 7. II. em. 1470

Perfekt
gyors- és gépirot — azonalra keresek. — Cim a kiadóban 1479

Magános
urinő keres szeptember elsejére egy megbizható, középkoru, egyedülálló mindenes főzőnőt. Jelentkezés kedd délelőtt. Hunyadi u. 24. földszint. 1470

Mindenes
cselédlány jó bizonyitvánnyal 3 tagu családhoz felvétetik Teleki u. 56. 1560

Mindenes
gazdasszonynak elmennék helyben vagy vidékra, 1-re. Cim a kiadóban. 1476

Varrni
és szabni tanuló leányok 18 évesek felvétetnek Kálvin tér 5. 1490

Mindenes
bejárónő felvétetik Kálvin tér 4. festőnél. Jelentkezés hétfőn d. e. 10—12-ig. 1492

Főző
mindenest esetleg bejárónőt azonnal felveszek. Mártonyi. — Kigyó ucca negyvenöt. 1501

Magános
tanyai tanitónő keres háztartása teljes vezetésére árva, — vagy özvegy nőt. Kiadóba: „azonnal" jeligére. 1494

Gyakorlott
kiszolgálónőt hétfőn felveszek. Sajtház, — Piac ucca 17. 1511

Kiszolgálónőt
kevés óvadékkal felveszek. Bathyányi u. 15. sz. Sütőde. 1507

Kiszolgáló
kisasszonyt, ki irodai munkára i alkalmas, kezdő fizetéssel keres Berzéki, Piac u. 38. sz. 1497

Ügyes
leányt jó családból kifutónak felveszek Hatvan u. 2., trafik 1515

Tanulólányt
felvesz Hegedüs Kata kalapszalon Bikabérház, félemelet. 1514

Mindenes
főzőnő felvétetik. Jelentkezni Kovács Aladárnál Hungária-épület II. lépcső. 1526

Alkalmazást keres nő

Gazdasszonynak
ajánlkozik intelligens fiatalabb jobb asszony, vidékre, tanyára. Cim a kiadóban. 1401

Trafikba
kiszolgálni rendes nő 100-zal elmenne. Cim kiadóban. 1395

Szobalánynak
ajánlkozom uricsaládhoz. Cim a kiadóban. 1207

Bejárónőt
keresek elsejére takarításra mosással a délelőtti órákra. Pereces utca 23. 1584

Jól főző
fiatal nő éves bizonyítvánnyal magános úrhoz ajánlkozik Megbizható jeligére. 1491

Perfekt
gyors-, gépirónő önálló levelező, könyvelésben jártas délutáni elfoglaltságot keres. Cim a kiadóban. 1427

Egy
hetes csecsemővel elmennék szoptatós dadának. Esetleg háztartási alkalmazottnak szerény fizetés mellett. — DEKE szülőotthon. 1435

Magyar—német
perfekt gép- és gyors irónő állást keres. — Ajánlatok „Gyakorlott" jeligére a kiadóba kéretnek. 1179

Főzéshez
értő mindenes bejárónő ajánlkozik 15 éves bizonyítvánnyal elsejére. Érdeklődni délután öttől, Késes utca 26. 3-ik ajtó. 1419

Kereslet

Piarista
tankönyvet első és hatodikost veszek, ötödikest eladok. Ajtó utca 10. sz. 1342

Magtárt
7 vagon terményre azonnalra keresek — Nap u. 25. 1559

Napellenzőt
keresek Gombos divatház Csapó utca 103. 1590

Ajánlat

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Szováti
cserepet a legolcsóbban Sárosi István szováti cserépgyára szállít. Személyes megbeszélés hétfőn, csütörtökön, szombaton 11—2 óráig. — Gambrinusban. Levélcím: Sárosi cserépgyár. Hajdúszovát. 729

Sárosi István
szováti cserépgyáros szováti cserepet a legolcsóbb napi áron szállít. ; Személyes megbeszélés a Gambrinusban minden héten uétfőn, csütörtökön és szombaton 11 órától 2 óráig. Levélcím: Sárosi cserépgyár, H.-szovát. 1183

Tisztelettel
értesítem a nagyérdemü közönséget, hogy szobafestést és butor- és épületfestést elfogadható ár mellett készitek. Kiss János szobafestő, Hatvan u. 54.

Cián̈oztasson
bizalommal — CSALA cián̈ozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27. szám. 26 9 1

Pénzt adok
zincelomért, padláslomért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépért, minden féle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivásra jövök. Telefon 32—11. 22+

Modern hálók,
ebédlők, irodaberendezések, kombinált szobák, konyhaberendezések, festmények Rudnai, Kulán, szezlonok, mindenféle használt ingóságok vétele, eladása. Dégenfeld tér 6. 23+

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 55+

Tisztelettel
értesitem a n. é. közönséget, hogy 10 évi külföldi tapasztalattal és Brüsszelben szerzett szabászati diplomával hazatérve, **üriszabóságot nyitottam.** Péterfia ucca 8. sz. alatt. Szives pártfogást kérek Hofgartner János szabómester. 59+

Világos zöld színü bényei mészkő
lábazatnak kiválóan alkalmas kapható a Debreceni Mükögyár rt. Fürdő utca 2. sz. a. telepén. 79+

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatrészek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u 101. szám. 120+

Festés!
Cipő, retikül, bőrkabát stb. festés villanygéppel — Nagy Károly, Batthyányi u. 10. 1508

Perzsaszőnyeg
müvészies javitása garanciával csak Tütündjiánnál, Arany János u. 34. 1505

Kalorkályhák,
zománctüzhelyek, — diákágyak, borsajtók szőlőzuzók, paszirgépek nagy választékban Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 1570

Boroshordók
állandóan kaphatók, javitást a legjutányosabban készit — Heredovszky kádár, Homok u. 14. 278

Sodronyágybetétek
összecsukós ágyak, mosdók, álló ruhafogasok stb. készülnek Ottónál, Rákóczi 13. 1525

Diákot keres

Jó házból
való alsó osztályos középiskolai tanulót teljes ellátásra házi oktatásra elfogadok. Bot Andor Csapó u. 40-b. 1384

Keresztyén
úri család középiskolásokat vállal ellátásra fürdőszoba és zongora használattal. Dr. Szabó Lajos Böszörményi út 8/5. 1544

Két
középiskolai tanuló teljes ellátásra felveszek. Boldogfalva u. 16. 1377

Két
diákot teljes ellátásra felveszek. Rothermere 32. Keresztépület. Lovasné. 1428

Okleveles
középiskolai tanár két középiskolába járó fiut vagy leányt teljes ellátásra esetleg tanitással szolid ár mellett elvállal Sinay M. u. 36. 1439 IX. 5

Ellátást
kaphat két diák vagy diáklány, központban uri családnál. Molnár, Rothermere u. 16. 1431

Diákokat
vagy diáklányokat uriasszony teljes ellátásra elvállal. Csendes, kertes ház, legszebb helyen. Poroszlay ut 5. 1450

Keresek
2 tanulólányt teljes ellátásra, ugyanott butorozott szoba kiadó. Simonyi ut 5. 1448

Középiskolás
fiúkat, vagy leányokat teljes ellátásra elvállal villában lakó úri család Kardos 27. 1481

Központon
úriesalád teljes ellátásra vállal középiskolás leányt Burgundia 11. 1471

Két középiskolás
leányt teljes ellátásra, a Nagytemplom szomszédságában elfogadok. Gondos felügyelet. Zongora használat. Rothermere 41. utcai lakás. 1475

Két
diákleányt vagy fiut teljes ellátásra felveszek, külön szoba. — Csap ucca 30. 1489

Kis
diákokat vállalok — teljes ellátásra. Gimnáziumhoz közel, — Eötvös u. 3. 1496

Teljes
ellátásra keresek középiskolai tanulót — fürdőszoba használattal. Bővebbet kollégium sarkán levő trafikban. 276

Diáklányokat
teljes ellátással külön szobába keresek, 51 perenyire a Dóczihoz. Rakovszky u. 17. 1513

Két kisebb diákot
teljes ellátással elvállalok Rákóczi utca 65., — keresztépület. A

Diáklányt
teljes ellátásra felveszek úri helyen. Tanitás dijtalanul. Cim a kiadóban. 1518

Kis családhoz
egy-két diáklányt teljes ellátásra elvállalok Kigyó utca 53., keresztépület. 1487

Izraelita
középiskolás tanulót teljes ellátásra nagyon olcsón elvállalok — Batthyányi u. 1. I. 2. 1221

Diákokat
szerényebbet teljes ellátásra, vagy lakásra elfogadok. — Arany János 22. 1520

Két diáklányt
teljes ellátásra elfogadok Viola u. 23. sz. 1551

Jócsaládból való
másodikos, harmadikos piarista gimnazistát teljes ellátásra elfogadok hasonlókoru fiam mellé. — Hajnal uccai városi bérház A. lépcső, III. emelet, 13. ajtó. (A)

Középiskolai
tanuló teljes ellátást kaphat. Kossuth uccai templom mellett. Cegléd ucca 2. Papp Mihályné. 1539

Diákot
vagy diáklányt teljes ellátásra felveszek Nap utca 22. 1599

Középiskolás
diáklányt, vagy fiút teljes ellátásra úri család elfogad Sinay Miklós utca 23. 1536

Diákleány
teljes ellátást kaphat úrinőnél, fürdőszoba használattal, gondos felügyelettel Maróthy utca 24. 1538

Két
kisebb diákot, vagy diáklányt külön szobába teljes ellátással elvállalok Fűvészkert u. 16. 1575

Diákot
teljes ellátásra elfogadok külön szobában — József kir. 6. 1567

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz Telefon: 23-39. szám. 949 9 1

Pénz

Kölcsönt
megfelelő fedezetre folyósittat, kényszer kölcsönt vesz Balázs bankiroda, — Rákosi Jenő ucca 5. 1534

Ingatlanokra, árukra kölcsönöket folyósit, betéteket jól kamatoztat a Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Ferenc József ut 81. Telefon: 34-50 és 14-96.

Élelmiszer ital

Ceglédi
borpince Csapó u. 31. Ajánlja kitünő fajborait már 40 fillértől 1313

Jó bor
25 litertől 30 fillérért, szőlő 14 fillérért kapható. Az egész termés áron alul is eladó. Poroszlai ut 28. 1375

Már
70 fillérért ötéves tokaji bor kapható Vár utca 2. 1273

Őszibarack
prima, befőzéshez, kézzel szedve, kilója 10 fillér Poroszlay út 73. 1285

Társ

Társulnék
pár ezerrel, közreműködéssel. „Nem szanálok" jeligére kiadóba. 1368

Keresek
kevés pénzzel magános társnőt, esetleg lakást adok. Gyöngyvirág 19. 4. ajtó. 1463

Társulnék
rezsi megosztás miatt fűző, kalapkészítő vagy iparművész nővel Piac 46. 1542

Oktatás

Női
felső kereskedelmit végzett instruktort keresek I.-ső éves leányomhoz. Bercsényi u. 19. 1355

Perfekt francia
nyelvet teljes ellátásért tanitana VII. gimn. uri leány. Cim: Ónody, Kigyó u. 4. 1420

Zongorázni
tanitok kezdőknek és haladóknak akadémiai módszer szerint. Hatvan utca 24. sz. Első ajtó. 1547

Rádió

Rádió
3x1 amatőr eladó — Piac u. 10. Házfelügyelő. 1578

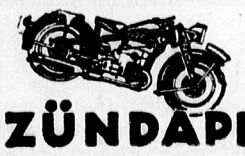
Bútor

Egy
szép félháló eladó, Rákóczy u. 54. 1429

Eladó
alig használt modern teljes ebédlő butor Szt. Anna u. 23. 1445

Modern
ebédlő keveset használt, olcsón eladó. — Cim a kiadóban. 1460

Autó, motor kerékpár



ZÜNDAPP
200 kbc. 990 P. Körzetképviselet és lerakat
Király-nál
Royal-épület. Telefon 20-66

KERÉKPÁRJAVITÁS
zsirozás, s zománcozás, szakszerű, pontos munka. Alkatrészek. Olcsó árak. SZALAI műszerész, **Hatvan ucca 17 sz** 20 9. 5

2 hengeres
„Tátra" eladó István u. 14. sz. 1302

Crisler
1937. hat hengeres öt üléses, háromliteres. — Használatlan sürgösen eladó Pásti 7. 1288

Eladó
250 kbcm. „Radco" gyártmányú motorkerékpár üzemképes állapotban Árpád-tér 19. 1546

350 köcentis
prima Indian olcsón eladó. Magyar u. 6. 1413

600-as
Méray oldalkocsival, pótkerékkel, készpénzboszló, Kereszt u. 2. 1383

Sumbeam
350-es motorkerékpár prima állapotban eladó Böszörményi út 19. 1545

Méray
Puch 200 cm³ motorkerékpár prima állapotban eladó — Kiss Ferenc drogéria, — Csapó u. 34. 1550

Puch
segédmotoros, megbizásból eladó, Soltész, Kálvin tér 2. 1579

Alig használt
kerékpár eladó Simonffy ucca 2 c. házmester. 1571

Villanymotort
keresünk megvételre tiz-tizenkét lóerőst, 110 voltost Teleki u. 36. sz. 1570

Átadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Átadó
vendéglő vidéki városban, laktanya közelében. — Nagy forgalmú. öregség miatt. Ok. 1. Cim a kiadóban. 1314

Fűszerüzlet
teljes berendezéssel kiadó, vagy eladó telepen — cim a kiadóban. 1257

Pékműhely
november 1-re kiadó. Értekezni Wiener, Kossuth u. 27. 1421

Forgalmas
helyen, főutvonalon évtizedek óta fennálló, biztos megélhetést nyujtó szatócs üzlet családi okokból sürgősen **átadó.** Cim a kiadóban. 1459

Jómenetelü
fűszerüzlet betegség miatt átadó. Értekezni Rothermere u. 53. özv. Baloghné. 1572

Forgalmas
kis szatócs üzlet átadó. Cim a kiadóban. 1601

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
olcsón kiadó, mindennek alkalmas. Sámsoni ut 25. 1430

Üzlethelyiség
átadó Csapó ucca 18. sz. Bővebbet házfelügyelő. 1455

Keresek
butor elhelyezésére szárazz, tiszta szobát. Ajánlatot ármegjelöléssel kiadóba kérek „tiszta jeligére. 274

Kiadó
kis üzlethelyiség és télire — használaton kivüli autónak — garázs. Péterfia 48. sz. emelet. 1581

Kiadó lakás egyszobás

Egy
szoba, konyha, spei kiadó József kir. hg u. 75. 114

1 szoba
konyha, speizos lakást keresek szeptember elsejére, lehetőleg csendes udvarban. — Cim Csapó u. 35. II. 17. ajtó 1238

Magasföldszintes
tiszta, világos szobakonyhás lakás szeptember 15-re 25 pengőért kiadó. Busi 17. 1197

Kiadó
szoba, konyha, spájz azonnal. Egyletkert utca 18. 1342

Kiadó
egy szép utcai szoba, konyha, spajz, Kassai ut 15. 1365

Kiadó
kisebb szoba, konyha, 300 négyszögöl földdel Tócóskertben. Értekezni lehet Széchenyi utca 69. sz. 1371

Kiadó
egy szoba, konyha nyári konyha. Kerekes Géza u. 39. 1390

Erkélyes
utcai szoba előszobával rendelőnek, irodának, stb. Piac utca 38. kiadó. 1426

Egy
szép modern uccai szoba külön bejárattal butor nélkül kiadó. Zöldfa ucca 9.

Egy
nagyszobás vagy két szobás lakást mühely helyiséggel a központon keresek. Cimeket „Festőmester" jeligére a kiadóba kérek. 1493

Egy
szoba, konyhás lakás kiadó, Rothermere utca 28. sz. Megtekinthető délután 2—5-ig. 1543

Egy
szoba, konyha speiz szeptember 1-re kiadó Bekecs utca 3. 1591

Kiadó lakás kétszobás

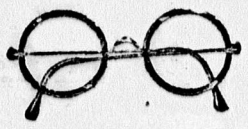
Kétszoba
konyha, fürdőszobából álló kisebb utcai lakás magános idősebb urinőnek vagy urnak szeptember 1-re jutányosan kiadó. Martóhy György utca 21. Közel a piachoz. Tiszta, csendes udvar. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 óra között. 1150

Kétszobás
konyhás és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Érekezni hétfőn. Cim a kiadóban. 1348

Kétszobás
modern villa szőlős gyü mölcsöskerttel, villamos megállónál kiadó. Jerikó u. 42-b. 1343

Kettő szobás
előszobás összkomfortos lakás novemberre kiadó. Domokos Lajos 28. 1398

Utcai
két szoba, előszoba fürdőszoba mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. **Kigyó u. 8.** 1417



Szemüveget
szemklinikai és szemorvosi receptre szakszerűen készítek. Ungár József látszerész és fotószaküzletében, Debrecen, Széchenyi utca 1. sz. — Takarékossági tag. 133+

2 szobás
udvari lakás kiadó — Bethlen u. 44. 1315

Két
szép szoba, nagy előszoba, nagy konyha, és mellékhelyiségekből álló lakás kis virágos kerttel kiadó. Böszörményi ut 5-c. keresztépületben, havtan utcai villamos szakaszhatárnál. 1422

Kiadó
azonnalra kétszobás utcai lakás, fáskamarával, Kigyó utca 12. 1444

Egymalom
u. 3. sz. alatt egy 2 szobás lakás azonnal kiadó. 1502

Kettőszobás
egészséges villalakás szeptemberre kiadó. — Iskolák nem messze. — Böszörményi út 45. 1516

Kiadó lakás háromszobás

3 szobás
I. emeleti utcai lakás minden komforttal loggia és nyitott erkéllyel november 1-re kiadó. Péterfia utca 42. Megtekinthető 10—12, d. u. 3—5-ig. 1298

Háromszobás
szép kerti lakás mellékhelyiségekkel kiadó Domahidy ucca 10. sz. Hungária malom mellett. 1453

November 1-re
Egymalom u. 3. sz. alatt háromszobás — modern lakás kiadó. 1503

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
négy helyiségből álló lakás kizárólag üzleti célra. Csapó utca 10. az udvari lakásban. 1582

Lakást keres

Három
vagy négyszobás modern kertes lakást — keresek központhoz közel. Ajánlatok Seszlina cég irodájába adandók. 1209

Kétszobás
különbejáratú fürdőszobás bútorozott lakást keres három angol diák szeptember 1-re. Cím a kiadóban. 1329

Butorozott szoba

Kis
bútorozott szoba kiadó. Ferenc József ut 68. sz. II. em. 3. 1361

Különbejáratú
bútorozott szoba kitűnő ellátással kiadó. — Werbőczy 10. Keresztépület. 1323

Különbejáratu
utcai kényelmes butorozott szoba azonnal kiadó. Honvéd utca 16. 1366

Butorozott
szoba villában olcsón kaidó. Siketnéma intézettel szemben, Huszár u. 3. 1367

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó 1 személy részére Kossuth utca 40. 1374

Tiszta
butorozott szoba kiadó. Csonka utca 7. sz. 1385

Utcai
elegánsan butorozott szoba kiadó. Hatvan u. 18. sz. II. balra. 1337

Szépen
butorozott nagy utcai szoba előszobai bejárattal kiadó. Széchenyi u. 31. 1255

sinosan
butorozott szoba 2 személy részére kiadó. — Bundi utca 5. sz. 1352

Elegánsan
butorozott szoba kiadó kétszemély részére is. Püspöki palota IV. kapu, földszint 21. 1358

Különbejáratu
szépen butorozott utcai szoba esetleg diákoknak is kiadó. Simonffy 46. 1416

Butorozott
uccai szoba kapualatti különbejáratú, azonnal kiadó. Jókai ucca 19. 1415

Uccai
butorozott szoba kiadó, ugyanott gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Kut 82. 1412

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kaidó. Jókai u. 5. 1418

Különálló
butorozott szoba előszoával, víz villany bevezetve, komolyabb uri nőnek, esetleg úrnak kiadó. Domokos L. u. 18. 1441

Két
butorozott szoba fürdőszobahasználattal menza mellett kiadó. Csendes hely, szép kert, Poroszlay ut 5. 1450

Különbejáratu
butorozott szoba teljes ellátásal — egyetemhez közel kiadó Simonyi ut 13. 1451

Egyetem
közelében bútorozott szoba ellátással kiadó Kardos u. 27. 1482

Kiadó
elsejére kétszemélyes szép butorozott szoba lépcsőházi különbejárattal villamosmegállónál. 1495

Uccai
és udvari butorozott szoba kiadó Bethlen u. 20. 1507

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó Teleki 92. szám. 1509

Butorozott
szoba, udvari, kiadó Rákosi Jenő ucca 5. I. Balázs 1534

Kiadó
bútorozott szoba egy-két személynek tiszta, csendes helyen, tanár, tisztviselő, vagy egyetemet végzőknek Rothermere 34. III. ajtó. 1517

Kapualatti
különbejáratú utcai bútorozott szoba lakó nélküli udvarban kiadó Maróthy György utca 36. sz. 1548

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó Vörösmarty u. 7. sz. 1557

Csinosan
butorozott szoba — használatal kiadó — Rákóczi ucca 33. 1552

Kiadó
különbejáratu butorozot szoba esetleg — két személynek. Csapó ucca 19. 1555

Utcai
bútorozott szoba kiadó Rothermere u. 8. (Kollégium mellett.) Ugyanott középiskolást teljes ellátásra felveszek. 1598

Különbejáratú
bútorozott szoba előszobával, fürdőszobával — ugyanott kisebb szoba kiadó Hella Csapó huszonkettő. 1595

Különbejáratú
utcai és udvari komfortos bútorozott szoba kiadó Bethlen 40. 1586

Kiadó
butorozott szoba teljes ellátással Posta u. 5-b. Arany János u. folytatása. 1483

Kiadó
különbejáratu parkettes butorozott szoba és kisebb, egyszerübb. Péterfia 48. sz. Tóthné. 1581

Elveszett

Egy
göndörszőrű fehér spic kutya elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. Lakás: Honvéd utca tizenkilenc. 1359

Elveszett
egy kétéves barna szürke-foltos német vizsla, és egy négyhónapos sárga magyar vizsla kutya. Hazaadója dr. Hadházy kir. közjegyző irodájában Piac u. 43. sz. alatt jutalomban részesül. 1424

Vegyes

Templomülés
bérbeadó, Deák Ferenc utcai templomban 1 női 1 férfi. Értekezni Kossuth u. 27. 1294

Kérem
azt a hölgyet, aki aug. 20-án Tanító 4. alatt keresett, legyen szives értesitsen. 1373

Groflógusnő
multról, jelenről, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi u. 43. 1381

Föld
Kisszepesen, Csapókert Apponyi 1-2 szőllő eladó Eötvös 106.

Deák Ferenc
uccai templomban — férfi és női ülés kiadó Eötvös u 110. 277

Budai
Ézsiás ucca 73. olcsó homok kapható. Értekezni Rugonfalvi u. 7. sz. alatt. 1461

Ingóságvétel

Kevésbé
használt fáskamarát veszek. Nyilastelep, Német ucca 51. 1471

Ingóság eladás

Eladók:
férfiszövet, férfiöltöny, női ruhák, fekete costümök, nickel kályhaajtók, lustre-ék, cipők, henceser. Péterfia 48. sz. házmester. 1581

Jó állapotban
levő iróasztal, ebédlő szőnyeg, divány eladó Rothermere u. 19. sz. második lakás. 1568

Régi
kamarák deszkái, — kátránypapirjai eladók, Temető ucca 16. sz. 1001

Varrógép
Singer, sülyesztős centralbobin, eladó. Kossuth 41. szabóműhely. 1335

Varrógép
sülyesztős, Singer, új állapotban olcsón eladó. Rothermere u. 8. Keresztépület. 1334

Kaptafa
és más cipészfelszerelések, vaskályhák eladók. Ugyanott kzlethelyiség kiadó. Csapó u. 16. Keresztépület. 1282

Kifogástalan
Protos irógép eladó. Rákosi Jenő utca 4. I. em. 1. Megtekinthető 8—10-ig és 3—4-ig. 1228

Egy
fehér svédrendszerű cserépkályha eladó. Deák Ferenc utca 15. 1353

Szép
fekete öltöny közép termetre eladó. Kishegyesi ut 12. szám. 1372

Eladó
berkenye háló, paliszander ebédlő, konyhaberendezés, tüzhely, dagasztó, mosóteknők. Török Bálint 15. 1411

Elköltözés
miatt zongora hárfa pedálos rövid, kereszthuros körpáncél szerkezetű, rádió, villanymasszáló, konyha és más butorok eladók. Böszörményi ut 45. a. 1287

Eladó
szabó- és női centrálbobin varrógépek olcsó árért. Rakovszki utca 5. 1443

Cserépkályhák,
vaskályha, virágállvány, függölámpa, képkeretek olcsón eladók Monti ucca 12. szám. 1468

Torontáli
szövőszék 3 m-es eladó Csapó u. 78. keresztépület. 1472

Modern
gyermekkocsi eladó — Böszörményi út 56. A

Állványfa,
kétszárnyas ajtó, — összecsukós vaságy, asztalsparhert elköltözés miatt eladó — Csap 16. 279

Üvegfal
2x4 méter eladó. Berzéki Piac u. 38. 1498

Hálószoba
bútor igen jó karban olcsón eladó Széchenyi utca 90. 1519

Bontásból
kikerült tetőfák, — deszka, ajtók, ablakok, eladók Ghillányi laktanyában. 1553

Jókarban
levő fél teleháló és egy asztalsparhet eladó Csillag u. 69. 1594

Háromajtós
jávor, tükrös garderobszekrény, állótükör, barok-kredenc eladók Piac ucca 26/a. II. e. 8. 1593

Két fayance
falmosdó, WC csésze, szárnyasajtó, kisajtó tokkal Kossuth 42. 1485

Ingatlanforgalmi irodák

BALÁZS ANDOR
ingatlanforgalmi irodájában Rákosi Jenő u. 5. sz. házak, földek, telkek, szőlők, gyümölcsösök minden igénynek megfelelők kaphatók. Ha venni, vagy eladni akar, forduljon irodámhoz. Felvilágositás dijtalan. Ingatlanvételhez kölcsönök. 1534

Gazdasági terménye

Földieperpalánta
nagygyümölcsü, fajazonos, Laxtons noble és Mme. Mautot kapható. Piribauer Bethlen utca 28. T. 32-55. 1440

Vetőmagnak
nemesitett bánkuti buza, erős szekér eladó Szondi 17. 1467

Tengerigóré
és gázkályha olcsón eladó Hajnal utca 12. sz 1480

Gazdasági eszközök

Magánjáró gőzcséplő
garniturát keresek meg vételre. Fábry, Konyári sóstófürdő. 1139

Eladó
lábon álló „Kühne" kézi tengeridaráló, Tócóskert, Méhes utca 19. 1344

Eladó
különböző nagyságú töltőképes jókarban levő boroshordó, Erzsébet utca 36. 1349

Hordót
bornak jó állapotban kölcsön, vagy megvenném, Adler Sándor Tiszaszentimre. 1529

Boroshordó
javitast, mindennemü megrendelést ismét vállal Varga, — Hatvan ucca 68. 1563

Boroshordó
uj és használt eladó, javitást vállalok, — óceskahordót veszek. Nap u. 4. 1444

Könnyű,
uj homokfutó kocsi eladó Hatvan utca 47.

Szivattyus
kut eladó, teljesen uj. Kerti u. 12. Vargakert. 1254

Eladó házhely

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön aavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Eladó
egy házhely uj kerítéssel és 2 éves gyümölcsfákkal, Köleséri Sámuel u. 10. 1379

Eladó ház

Jól
berendezett adómentes családiház azonnal eladó. Szeder u. 8. 1338

Eladó ház
Hatvanutcai kert, Gohér u. 2. sz. 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, speiz, nyári konyha, mellékhelyiségek, 300 négyszögöl gyümölcsös, jó kerítéssel. 1360

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyás földek, konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17. 1408

Egyletkert
utca 40 adómentes két szobás kertes ház mellékhelyiségekkel, 2200 betelepitett gyümölcsössel igen előnyös áron sürgösen eladó. Cim: közkórház, gondnok. 1391

József
kir. herceg utca 58. sz. több lakást magában foglaló ujonnan tatarozott bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarek pénztárnál, Ferenc József ut 81. 112+

Csapó ucca
62. számu, rendkivül forgalmas helyen fekvő ingatlan kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 113+

Hatvan ucca
21. számu teljesen renovált, a város legjobb helyén fekvő bérház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 114+

SAMU JÁNOS

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI · IRODA HUNYADI-UCCA 24.

Eladó ingatlanok. — Házak: Széchenyi úton nagyon szép 4 szobás teljes komfortos úrivilla vételár felével megvehető. Ispotály utca 13, 6500 P, 1500 P átvehető. Ispotály utca 7. értékes jövedelmező ház, Balmazújvároson 3 szobás úriház ráfizetéssel debreceni házzal elcserélendő, vagy eladó, Vígkedvű Mihály utca 30., Rigó utcában 600 öl bekerített terület kevés előleggel havi 20—30 P törlesztéssel fizethető, Fülöp utca 13 Zádori utca 15, Jerikó utca 42, szép kettő szobás adómentes villa, — Egyletkert utca 56 alatt 300 öl szép gyümölcsös, Monostorpályi úton szép 322 öl bekerített házhely, Bocskaiban szép szőlő terméssel, vagy anélkül sürgősen eladó. — Földek: Szoboszlói határban prima 50 holdas, Elepen 50 és 16 hold tanyás, 20 hold tanyátlan, Homokon, Cserén 20, 18, Halápon 16. Iroda Hunyadi u. 28. sz. 1830

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusittatnak.

Kitűnően
jövedelmezőJókai utca 1-b. sz. ház eladó. Értekezni dr. Brücknél, Piac u. 77. 1399

Hatvan ucca
50. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménynyel biró, több modern lakást magába foglaló bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 115+

Szent Anna
ucca 58. számu ujonnan tatarozott, nagy telkü, jövedelmező bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 116+

Simonffy
ucca 55. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménnyel biró, több lakást magában foglaló ingatlan kedvező fizetési feltételekkel, olcsó hitellel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 117+

Eladó
sürgősen Varga utca 29. számu ház. Érdeklődni Dobozi utca 9. 1436

Olajütő
48. számu ház, szoba, konyha, élelemkamara azonnali beköltözéssel olcsón eladó. 1146

Eladó
3 szobás komfortos ház 1150 □-öl gyümölcsössel. Erős Lajos u. 14. 1597

Poroszlay
ut 33. sz. szőlő jó lakó házzal eladó. 1473

Iparvállalatnak,
egyesületnek nagytelkü ház alkalmi vételként állomás közelében eladó Erzsébet 46 1561

Eladó
ház üzletekkel, lakásokkal, — nagyobb bankteherrel, kisebbel elcserélhető. Csapó u. 81. 1499

Eladó
Horthy Miklós uton villa, Lajos kir. térnél villatelkek. Téglaskertben 3032 négy szögöl gyümölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr Szemere ügyvédnél, Piac ucca 30. sz. 280

Itt vannak
a jutányos és előnyös fizetéses vételek Varga kert legszebb helyen hat darab szép házhely eladó. Megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. 1541

Eladó
József királyi herceg utca 32. számú 6 szobás teljes komfortos úri ház teher átvállalásán kivül vételhez tizezer pengő elegendő. — Tulajdonos nem lakik ott, igy a bemutatást kizárólag Samu János Hunyadi utca 24. szám alatti lakos eszközli. 1541

Családiház
központban eladó — azonnal elfoglalható Megtekinthető 2—5-ig József kir. herceg u. 18. 273

Eladó
osztozkodás folytán ritka masszív emeletes palota, minden kényelemmel ellátott, gyönyörü lakásokkal, parkra nyiló terraszokkal, hátulsó udvarban még két házzal, garázzsal. Legkedvellebb utcában. Teher átvehető, többi villa és földdel is fizethető. — Felvilágositás: Grünzweignál Vendég utca 34. 1581

Elköltözés
miatt adómentes ház eladó Méhes u. 23. 1535

Földbérlet

Ondódi
állomásnál 40 hold föld kiadó október 1-től. — Rothermere u. 25. 944

Kiadó
Pacz 1. sz. tanya 25 és fél hold földdel. Értekezhetni Kigyó u. 28. sz. 1362

NAGY SÁNDOR
INGATLANIRODA · CSAPÓ-UTCA 27.

Árpád tér 18. Három utcára nyiló nagytelkü alápincézett sarokház, többrendbeli úri lakással. Üzleti célokra is alkalmas helyen. Örökösök leszállitott áron, 16.000 pengőért eladják.

Kazinczy u. 7. Értékes helyen, Csapó utcához harmadik. Magasföldszintes: kétszoba, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel és két kisebb lakással — 8000 P.

Csoda alkalmi vétel! Adómentes uriház a bel városban 7000 pengőért Megvehető 2500 P készpénzzel. (Bővebbet irodámban.)

Faiskola u. 3. Egyszerübb épületekkel 831 négyszögöl kitűnő föld, kitűnő helyen, minden elfogadható árért, sürgősen!

Kut u. 104. Kétszobás, egyszobás lakással, mellékhelyiségek, közművekkel — potom 3500 pengőért!

285 h. feketeföld, kövesutnál, esetleg kisebb darabokban is eladó, holdanként 800 pengőért. — Bellegelőn, hat kilométernél 18 h. búzatermő, kitűnő lakással, gazdasági épületekkel, 4 h. kaszálóval 25.000 P. — Ondódon 40 h. tanyás, kisebb tanyátlanok. — Bellegelőn 32 h. tanyával. — Halápon, Bánkon, Fancsikán kisebb-nagyobb földek.

VÉTELNÉL, ELADÁSNÁL
saját érdekében keresse fel megbizhatóságáról közismert irodámat, ahol mindenkor olcsón és jól vásrolhat.

Szőlő
és gyümölcsös kilenc hold bérbe vagy eladó. Cim a kiadóban. 1425

Ondódon
Vedres dülőben 3 hold föld haszonbérbe adó. Meszena utca 13. sz. 1442

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusittatnak.

Várostól
öt kilométer, tizenöthold tanyásföld kiadó. Érdeklödni Pacsirta 39. sz. 1500

Bolgár kert
10 hold, vízzel, megfelelő épületekkel, elsőosztályú föld és jó fekvéssel, teljes felszereléssel 1937 október 1-től bérbeadó. — Adler Sándor Tiszaszentimre. 1528

Kiadó
Bellegelőn 8 hold föld, kertészetre, tejgazdaságra igen alkalmas. Árpád tér 7. 1562

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFIÁRAK:

Liba s. drb	3.20—4.25	Jérce párja	2.90—3.50
Liba, k. kg	1.20—1.30	Csirke sütni	2.00—2.60
Kacsa s. drb	0.90—1.80	Csirke ránt.	0.90—1.80
Kacsa k. kg	1.10—1.20	Tojás drb.	0.06—0.07
Csirke kg.	0.90—1.00	Tojás kg.	1.15—1.25
Tyuk párja	3.80—4.50		

GYÜMÖLCS PIACI ÁRAK:

Nemes alma	0.16—0.28	Őszibarack	0.40—0.64
Köz. alma	0.08—0.14	Dinnye, gör.	0.03—0.04
Körte kg.	0.30—0.36	Dinnye, s.	0.06—0.08
Szilva kg	0.15—0.26	Citrom drb.	0.08—0.14
Szőlő, csem.	0.12—0.26		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.08—0.10	Retek db.	0.02—0.03
Fokhagyma	0.30—0.36	Tök db.	0.08—0.15
Vörös káp.	0.08—0.20	Ugorka 100 darab	0.90—1.60
Burg. rózsa	0.07—0.08	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
Burg. vegy.	0.04—0.06	Saláta fej	0.04—0.05
Fej káposzta	0.15—0.28	Zöldhagyma csomója	0.03—0.05
Kelkáposzta	0.06—0.16	Gomba kg.	0.40—0.50
Sav. káposzt.	0.30—0.30	Paradicsom kg.	0.05—0.06
Karfiol	0.16—0.25	Paprika 100 drb.	0.40—2.00
Kalarábé db.	0.06—0.14	Zöld tengeri	0.02—0.03
Petrezselyem csomója	0.07—0.08		
Sárgarépa csomója	0.07—0.08		
Bab, száraz	0.02—0.03		
Bab, zöld	0.12—0.20		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42
Félbarna kilója	0.38
Barna kenyér kilója	.34
Rozs kenyér kilója	0.26
Péksütemény drb	0.05

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

Bakóczy László
INGATLANFORGALMI IRODÁJA · VERBŐCZY-UTCA 8.

Saját ház Telefon: 28—26.

Balmazújváros határában Kiscserepesen eladó ötvenkettő hold kitűnő minőségű tanyásföld fekete harmincháromezerért.

Nagyeserén vasúti megállóhoz közel harmine hold tanyás jómi nőségű homokföld húsz ezerért valódi alkalmi vétel.

Debrecentől 14 km-re kövesút közelében ötven hold tanyás, tizenkettő hold mintagyümölcsös, három hold cseme geszőlő hirtelen közbejött elköltözés miatt mi nden elfogadható áron.

Ebesi állomás közvet len szomszédságában 16 hold két darabban is sürgősen eladó.

Kondorosi megálló szomszédságában tizennyolc hold tanyás hom okföld tízezerért.

Köztemető külső sar kához ötperenyire négy és fél hold legkitűnőbb fekete földet örökösök eladják.

Hőforrás közelében tizenegy hold jó homok föld hétezerért.

Nagyállomásnál Hom okkertben Bujdosó utca 20. számú adómentes új épület kettő lakással hatezerért elköltö zés miatt sürgősen eladó két- három ezerrel átvehető. Ritka alkalmi vétel.

Mindezen ingatlanok kizárólagos eladásával az iroda van megbízva. Mindennemű felvilágosítás díjtalan.

Földek, házak, szőlő k, telkek a legnagyobb választékban. 1474

Kiadó
15 hold tanyásföld, ugyanott 6 és 7 hold. Homok u. 104. sz. 1488

Eladó föld

Eladó
376 négyszögöl drótlugassal rendezett szőlő, terméssel, szép gyümölcsfákkal. Honvédtemető u. 33. 1336

Halápon
állomáshoz közel 30 holdas tanya, Bocskaykertben 600 négyszögöl szőlő terméssel,, Szappanos utcán, nagytelkü ház eladó. Cim a kiadóban. 1382

Eladó
4 nyilas szőlő és gyümölcsös lakóházzal összes felszereléssel részben vagy egészben. Rác, Sáránd, állomásnál. 1386

Nagyesere 115.
alatt 19 hold tanyás föld eladó. Érdeklődni vasárnap Kétmalom u. 17. sz. alatt. Ugyanott szőlőmüveléshez értő szabad-majoros kereste tik. 1402

Kiadó
város alatt 20 holdas tanyás föld. Köntöskertben, Bihari telepen egyegy hold konyhakertészeti föld lakással. Értekezhetni a Gazdák Bankjában, Kossuth utca. 1409

12 hold
kitűnő fekete föld jól berendezett tanyával a Bellegelőn eladó. József kir. herceg u. 7. 1392

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusittatnak.

Eladó
8 hold föld. Macs 21. 1391

Ebesen
15 hold tanyás föld köves ut mellett eladó. Thaly Kálmán u. 12. 1403

Kiadó
20 holdas tanyásbirtok város alatt. Értekezni Gazdák Bankjában Kossuth utca. 1410

Megvételre
keresek a városhoz egészen közel fekvő néhány holdnyi földet lehetőleg tanyával. Ajánlatot a kiadóba kérek „Komoly ár" jeligére. 498 vv

Debreceni földön
Cuca dülőben 3 köblös I. oszt. szántó föld eladó. Értekezni: István ut 26. 2003 2003

Bérbeadó
jóföld 13 hold tanyával Apafáján, Csonka ucca 18. 1504

Eladó föld
Kisszepesen 2½ hold — érdeklődni Kerti u. 5a. Vargakert. 1512

Föld
Ondód Verébdülőben kettő egyharmad hold, Kisujszálláson 28 hold eladó Miklós ucca 33. délután. 1558

Eladó állatok

Eladó
egy 9 hónapos sertés Beresényi u. 71. 1454

Méh
négy nagy Boconádi, hat üres Boconádi kaptár eladó. Erőss Lajos u. 14. 1596

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.